

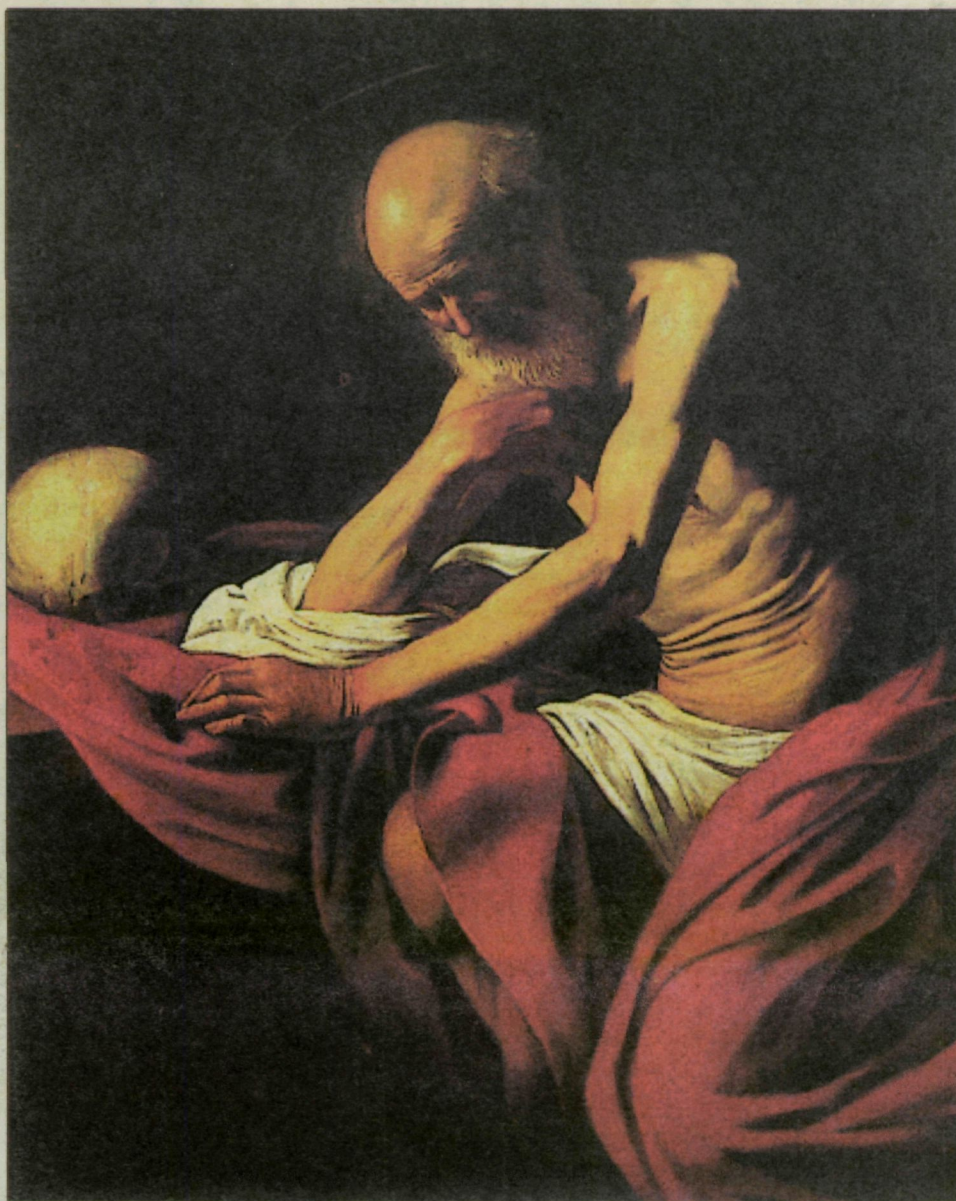
Descobrir el Museu de Montserrat

Una joia poc coneguda que complementa la visita a la basílica i a la Santa Cova

Sorprenentment, el museu del monestir de Montserrat no és dels de més anomenada entre la gent del nostre país a diferència del seu santuari. Malgrat això, les obres que aplega són realment selectes, ben escollides. Quant a pintura posseeix peces d'autors tan remarcables com El Greco, Caravaggio o Picasso. Hi trobareu, a més, una col·lecció arqueològica amb objectes mil·lenaris procedents de Terra Santa, l'antic Egipte i Mesopotàmia. I també una petita mostra d'orfebreria religiosa, amb alguns dels pocs elements que ens han arribat del desaparegut tresor de Montserrat. Un museu discret però valuós com pocs i que, tot i ser sota mateix de les places, miraculosament no va patir gens els efectes de les inundacions de l'any passat. Visitar-lo segurament ajuda a entendre que Montserrat és un centre religiós i també cultural de primer ordre.

Pàg. 2, 3, 5 i 6

«Sant Jeroni penitent», de Caravaggio, 1605-1606. És una obra mestra del primer barroc italià que no passarà desapercebuda al visitant. Impressiona per l'actitud del sant, pensativa i tenebrosa.

Els orígens del cristianisme a Menorca

Crismó que pot observar-se a la mostra i que és en l'actualitat el logotip de la diòcesi de Menorca.

La diòcesi menorquina ha encetat una nova etapa en el Museu Diocesà amb una exposició sobre l'arribada del cristianisme a Menorca, cap al segle v. L'acte inaugural de la mostra *Els orígens del cristianisme a Menorca* va tenir lloc el 16 de març, sota l'atenta mirada de nombroses persones que, d'una manera didàctica, van poder observar quins han estat els inicis del cristianisme a l'illa. En el seu parlament d'inauguració, el bisbe administrador apostòlic, Mons. Jesús Murgui, va agrair l'esforç del Museu Diocesà i va manifestar que la mostra, a part de suscitar una curiositat real pel fet històric que vol ensenyar, exposa una «emoció en sentiments» per les arrels cristianes de Menorca. Mons. Murgui va demanar als presents de «mirar l'exposició amb ulls de fe», perquè «el que va néixer des de la fe només des de la fe pot ser ben entès». Una de les peces amb més contingut que es pot contemplar és una peça inèdita d'un col·leccionista particular, un disc de terracota trobat als voltants de Son Bou i interpretat com un motlle de pans litúrgics. De fet, la peça conté en una cara el Crismó, actual logotip del bisbat de Menorca, i a l'altra cara, un seguit d'inscripcions i imatges que es relacionen directament amb el món funerari.

Pàg. 17

Entrevista a J. Navarro-Valls, artífex de la informació vaticana

Joaquín Navarro-Valls, psiquiatre i periodista, és des de fa més de 17 anys amic i assessor de Joan Pau II. La seva feina com a director al capdavant de l'oficina de premsa de la Santa Seu li ha valgut el reconeixement com a gran professional de la comunicació. El Dr. Navarro-Valls va ser el protagonista, el 23 de març passat, del programa *Amb llum pròpia* de Ràdio Estel, que dirigeix i presenta Joan Armengol. En aquest número reproduïm alguns fragments del programa, on el Dr. Navarro-Valls conversa sobre la seva feina al Vaticà i la figura de Joan Pau II.

Pàg. 7

Sumari

Pàg. 8 El Papa proposa als joves un missatge contra corrent

Pàg. 19 De Montserrat a Núria a peu

Pàg. 20 Tarragona: sis nous admesos a ordes sagrats

Pàg. 22 200 religioses de santa Teresa Jornet visiten Aitona

Pàg. 23 Benicarló: 125 anys del col·legi de la Consolació

Editorial

Més que un monestir

Montserrat és un símbol de Catalunya. Els catalans, sigui quina sigui la seva procedència, i fins i tot les seves creences, senten aquesta muntanya com una cosa molt seva, un patrimoni de tots els que viuen en aquestes terres.

Perquè Montserrat és més que un monestir de monjos benedictins, el seu emplaçament en unes muntanyes tan especials i característiques converteixen aquest lloc en únic i incomparable. Però sobretot és un punt de referència de la història, la cultura i la vida social i religiosa de Catalunya. Montserrat és sens dubte un centre espiritual dels creients, però és també un lloc on conflueixen persones de tota procedència, ideologia i tendència. Les portes d'aquesta abadia han estat històricament obertes a tots, i per això és un lloc tan estimat i apreciat per tots.

Per això milers i milers de ciutadans, de les terres catalanes i dels més variats i pintorescos llocs del món, acudeixen cada dia a aquesta entranyable muntanya, pujant amb autocar, en vehicle particular o a peu, que és una forma també molt popular d'arribar al cim. Les motivacions dels visitants són molt diverses: des del simple turisme, a la curiositat, arribant a aspectes més espirituals i transcendents. Sigui quin sigui l'objectiu de la visita, tots baixen de la muntanya contents i satisfets per les hores o els dies passats al monestir.

El centre de tota la vida a Montserrat és sens dubte la basílica de la Mare de Déu Moreneta, on és venerada la imatge de Maria en el seu cambril, i on es participa en les celebracions litúrgiques, tant en l'Eucaristia com en la Litúrgia de les Hores, a més del tradicional rés del cant del *Virolai* per part de l'escolania. Però hi ha altres llocs que també són molt transitats en l'anomenada «muntanya santa», per exemple les dependències monàstiques, especialment per als hostes que hi estan acollits, encara que també hi ha pelegrins que ocupen estances en altres centres d'acollida al voltant del monestir. També n'hi ha que passen per la muntanya o fins i tot que participen en intents de tota mena d'escalada. O els que prefereixen l'ambient més comercial, i

compreu objectes i records per als familiars i amics. O els més intel·lectuals que s'estimen més consultar la completa informació que poden trobar a la biblioteca benedictina...

A més d'aquestes múltiples opcions i moltes altres possibilitats, no podem oblidar-nos de la visita al Museu de Montserrat. Es tracta d'una de les joies artístiques i històriques que no convé que passi desapercibuda.

Per això hem dedicat el «En primer pla» d'aquesta setmana a recórrer les dependències del Museu, conèixer la seva evolució històrica i el seu actual director, el P. Josep de Calassanç Laplana. Hi podem trobar unes obres d'art extraordinàries, de pintors ben coneguts, com és el cas de Picasso, Dalí, Rusiñol o el mateix Caravaggio. Quant a l'arquitectura tampoc cal menysprear el disseny d'algunes de les sales a càrrec de Josep Puig i Cadafalch.

Els abats que han governat els destins del monestir han treballat amb cura per augmentar el patrimoni i millorar-ne la presentació. És admirable l'esforç realitzat en els períodes abacials del P. Muntadas, el P. Deàs i el P. Marcet. Entre els molts monjos que han posat el seu granet de sorra destaquem la tasca incansable del P. Bonaventura Ubach, un dels més grans experts en arqueologia i en el coneixement del cristianisme oriental, mort el 1960.

Però el Museu de Montserrat no és un museu més, on es troben fabulosos quadres pictòrics o meravellosos vestigis arqueològics, és també un museu bíblic i religiós, on es poden observar materials importants per a la nostra fe, les nostres creences i el nostre sentir cristià. Des del coneixement de les Sagrades Escripcures a l'amor a la Mare de Déu, la nostra Mare, especialment sota l'advocació de Montserrat, la *Nigra sum* (Ct 1,5), tal com es titulava una recent exposició al Museu on es podien contemplar imatges diverses de la patrona de Catalunya.

Per a qui encara no ha pogut visitar-lo, serveixi aquesta recomanació nostra, sense deixar de veure els altres racons característics, i sobretot, la nostra oració a la «moreneta» perquè intercedeixi per tots nosaltres i per les necessitats de tots els que som fills seus.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, *ANDALUSIA*; Guillem Farré, *GIRONA*; Jordi Curcó, *LLEIDA*; Lluís Serra i Miriam Díez *ROMA*; Guillem Ferrer, *ILLES BALEARS*; Antoni Mirabet, *SEU D'URGELL*; Benet Roigé, *SOLSONA*; Joan Boronat, *TARRAGONA*; Joaquim Blanc, *TORTOSA*; Fàtima Alemany, *VIC*

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035

E-mail: catcris@idgrup.iber.net

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 12.480 ptes.

Resta d'Europa: 22.950 ptes.

Amèrica i Àfrica: 28.200 ptes.

Àsia i Oceania: 39.100 ptes.

LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

Museu
de Montserrat

El Museu de Montserrat acull un ric patrimoni artístic i històric

Des de la secció arqueològica, adquirida fa gairebé cent anys, fins a la de pintura moderna, donada encara no fa vint anys, el museu presenta un bon nombre de peces interessants. Juntament amb la biblioteca aquestes sales subterrànies guarden la major part de la riquesa artística i històrica del gran monestir benedictí.

Quan als anys quaranta del segle XIX la vida monàstica va poder tornar sense entrebancs a Montserrat, el monestir era poc més que ruïnes. Les guerres i les convulsions polítiques de la primera meitat d'aquella centúria —la guerra napoleònica, el pols constant entre absolutistes i liberals, i finalment la primera guerra carlina— havien tocat de ple la comunitat benedictina, que havia hagut de fugir. El santuari havia estat profanat i destruït. El valuós tresor de Montserrat, com era d'esperar, no se n'havia salvat pas: una part va servir per sufragar despeses militars i el que quedava, que no era poc, s'ho van endur les tropes de Napoleó a l'om de tres-centes

mules, segons diu la tradició popular.

Amb l'arribada dels monjos el santuari reprenia la tradició de centre religiós de devoció mariana, però la funció irradiadora de cultura que l'havia caracteritzat durant segles havia estat horriblement anorreada. Fou l'abat Muntades qui va començar a refer el que havia estat Montserrat fins a l'any 1811: va fer reconstruir la basílica, l'Escolania, algunes ermites de la muntanya i va enriquir la Biblioteca. Però l'esdeveniment més memorable del seu abadiat van ser les festes del mil·lenari de Montserrat del 1880 i la proclamació de la Moreneta com a patrona del Principat de Catalunya l'any següent. Montserrat tornava a lluir, però els objectes de valor que el monestir posseïa encara eren comptats. Serà el pare Jòsep Deàs, abat del 1885 al 1912, el qui donarà l'empenta definitiva per iniciar una col·lecció considerable. Va ser ell qui va facilitar al pare Bonaventura Ubach, monjo biblista, la realització de diversos viatges a partir del 1906 a Terra Santa i altres països del Pròxim Orient per recollir material arqueològic. El 1911 ja s'havia aplegat prou material per fer-ne l'anomenat Museu Bíblic. Aquella primera col·lecció avui és la secció d'Arqueologia de l'Orient Bíblic del Museu de Montserrat.

Aquest primitiu Museu Bíblic pretenia il·lustrar, fer més entenedora, la vida quotidiana i els costums de les societats descrites a l'Antic i el Nou Testament. Amb aquesta finalitat s'hi van incloure tant objectes religiosos jueus com atuells populars diversos; o també realitzacions

artístiques de les cultures descrites a les escriptures, com ara la babilònica i l'egípcia. El visitant, doncs, podia fer-se el càrrec més fàcilment de la manera de viure d'aquelles societats que la Bíblia ens representa.

Ben aviat s'hi afegiria una altra secció, la de pintura antiga. Part d'aquesta col·lecció va ser adquirida per l'abat Antoni Maria Marcet en els seus viatges a Itàlia entre el 1911 i el 1920. Va ser llavors quan es va adquirir el conjunt de pintura napolitana i, entre altres obres destacades, el *Sant Jeroni penitent*, de Caravaggio. Si a això hi sumem algunes pintures donades pel canonge Sebastià Yglésias, el nombre de peces ja era força considerable i sobre-

tot ric. D'aquesta manera s'havia solucionat una de les mancances que patia el monestir des de la destrucció de cent anys abans: la inexistència de peces artístiques religioses de qualitat. A partir de llavors Montserrat ja es podia comparar perfectament amb els grans monestirs italians i alemanys que guardaven importants pinacoteques centenàries. I en certa manera també es reprenia la tradició secular del principal santuari de Catalunya de ser conservador i difusor

«El Pati Blau», de Santiago Rusiñol.

de cultura. Tasca típica dels monestirs medievals i de la qual Montserrat no ha prescindit mai.

Sota l'abadiat d'Antoni Maria Marcet es van remodelar moltes parts del santuari i un dels indrets que va ser reformat van ser les places i el seu dessota. L'empresa va ser encomanada a Josep Puig i Cadafalch. El prestigiós arquitecte va acabar l'espai subterrani el 1930, però llavors no era encara el museu, sinó que estava destinat a ser un restaurant. L'estructura construïda per Puig i Cadafalch, i que el visitant pot contemplar perfectament passejant per les sales de les col·leccions, es caracteritza per uns arcs parabòlics de ferro que sostenen els dos pisos. La forma dels arcs és molt semblant a la dels utilitzats per ell mateix i altres arquitectes modernistes uns anys abans en altres edificis com cellers cooperatius.

L'abat Escarré acabà de completar la col·lecció de pintura antiga amb unes quantes peces més. La secció de pintura moderna és fruit de dues grans donacions de començament dels anys vuitanta: la de Josep Sala i Ardiz i la de Xavier Busquets i Sindreu. Amb aquestes donacions extensíssimes, ocupen la major part de les sales, el museu adquireix la fesomia actual. Però la política d'adquisició no està tancada sinó que continua: així, l'última obra que hi ha entrat ha estat una tela de Salvador Dalí del 1926. (E.B.)

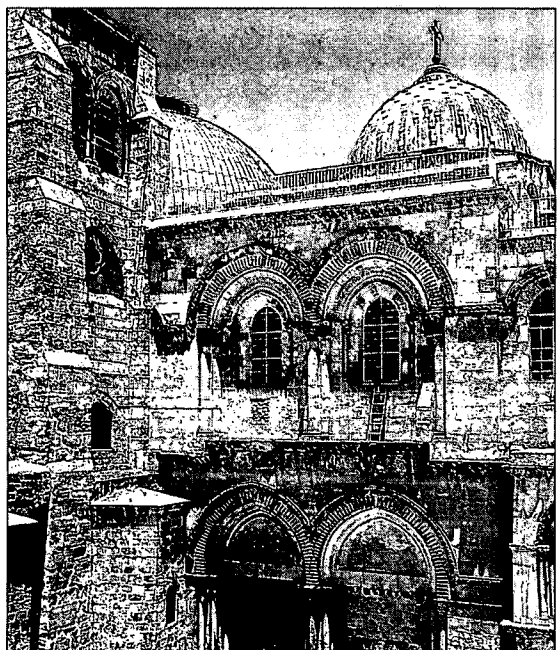
EL PARE BONAVENTURA UBACH (1879-1960) va entrar a Montserrat el 1894, i el 1902 hi va ser ordenat sacerdot. En la seva formació es va decantar pels estudis de la Bíblia i les llengües orientals com l'hebreu i el siríac, i es va interessar per les comunitats catòliques del Pròxim Orient. Al llarg de la seva vida va visitar en moltes ocasions Terra Santa i els països veïns (Egipte, Iraq, Líban, Síria...), d'on va aconseguir reunir tot el material que avui forma la secció arqueològica del museu de Montserrat. Convertit en un dels màxims experts en cristianisme oriental, a partir d'aquells viatges va elaborar dues narracions: *El Sinaí* (1913) i *Dietari d'un viatge per les regions de l'Iraq*, mai no publicat però escrit després de la seva estada en aquell país entre el 1922 i el 1923. Finalment el P. Ubach va participar en la confecció de la Bíblia de Montserrat.

L'emblema del museu

«La sardana de la pau.»

El logotip que identifica el Museu de Montserrat és un colom. Està extret de *La sardana de la pau*, de Pablo Picasso (1959), que es pot veure en una de les sales de pintura moderna. En aquesta senzilla i coneguda obra la dansa està presidida per un colom emmarcat per un sol enlluernador. A més de l'ocell portador de la pau, la rotllana de la sardana representa també, pel fet d'agafar-se les mans, la reconciliació dels germans. El Museu ha optat per un símbol senzill i molt entenedor.

Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

- Del 5 al 12 d'agost
- De l'1 al 8 d'octubre
- Del 2 al 9 de novembre
- Del 28 de desembre al 4 de gener del 2002

Una vivència excepcional de reflexió, de pregària i de celebració de la fe a les fonts mateixes de la nostra salvació.

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

RUTES RAIMONDIANES

Amb motiu del IV centenari de la canonització de sant Ramon de Penyafort.

RUTA ITÀLICA

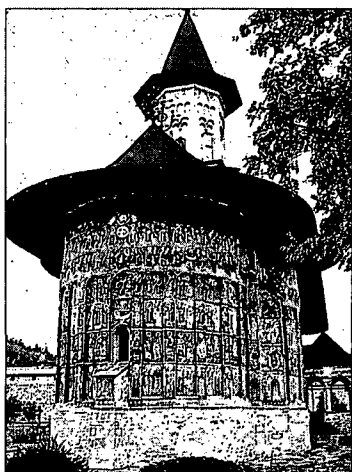
Del 19 al 26 d'octubre

- Bolonya
- Florència
- Assís
- Roma

Els viatges de sant Ramon.

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

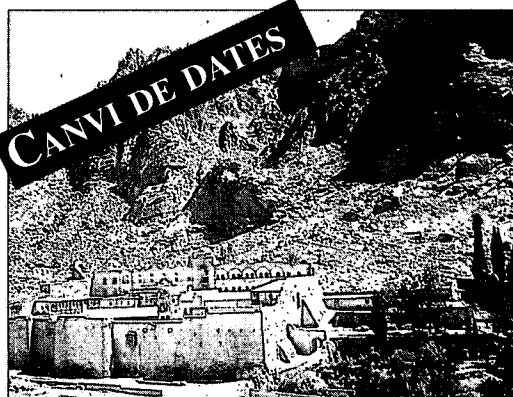

**Del 16
al 23
d'agost**

ROMANIA MEDIEVAL

Els Carpats i Monestirs

Els testimonis de la més típica tradició oriental.

Del 16 al 28 de setembre

ITINERARI BÍBLIC SINAI

Egipte i Jordània

La ruta de l'Èxode fins a Jerusalem.

**Del 19 al
30 de
novembre**

REP. SUD-AFRICANA ZIMBABWE

Parc Kruger / Catarates Victòria

A la descoberta dels contrastos més exòtics del món.

Un recorregut pel museu sala per sala

Museu de Montserrat

El Museu de Montserrat conté tantes peces i algunes de tant valor que caldrien literalment milers de pàgines per parlar de totes elles. La varietat és l'altra gran característica de les col·leccions montserratines.

Aquests dies, a causa de les obres de remodelació, no es pot accedir al museu per l'entrada habitual sinó per una porteta que hi ha a la base del gran campanar de la façana. Baixeu per una escala de caragol força elegant i ja sou a la primera planta de museu.

ORIENT BÍBLIC

Com que volem seguir un ordre cronològic comencem per la secció d'arqueologia de l'Orient Bíblic, que tot i que no ocupa gaire espai conté centenars de peces. En un lloc destacat de la sala hi ha un bust del P. Ubach, l'artífex de la col·lecció actual. La secció ens ofereix objectes corresponents als diferents períodes de l'Antic Testament, sobretot ceràmica —gerros, amulets i llànties— i algunes peces de culte jueves modernes. Però aquestes sales del museu no estan únicament dedicades a Terra Santa; pels contactes del poble d'Israel amb les cultures veïnes la secció inclou nombrosos elements de l'antic Egipte, Mesopotàmia, Xipre, Grècia i Roma. Totes elles són civilitzacions que van influir en el poble jueu: Terra Santa sovint servia de frontera entre Egipte i Mesopotàmia, i a més aquests van ser els països d'exili d'Israel durant anys; xipriotes i grecs, sense enivar Israel, hi van exportar la seva cultura; i finalment els romans, que van convertir el país en la província de Palestina.

La secció de Mesopotàmia té les peces més antigues de tot el museu, algunes de les quals es remunten al 3400 aC. Entre aquestes peces mil·lenàries hi ha al-

algunes de les primeres mostres conegudes d'escriptura; hi podeu trobar tauletes amb textos de signes cuneïformes —en forma de tascó— que tan aviat són documents mercantils, com cartes o dictats. Altres peces importants són els pesos, que es feien servir en transaccions comercials, i que agafen formes curioses, com ara de dàtil o d'ànec. També són de valor i antiquíssims els segells amb forma de rodets que servien per certificar documents oficials, administratius i comercials. Quan s'havia acabat d'escriure el document sobre una tauleta de fang, s'hi feia rodar el segell, i els relleus que hi havia gravats al cilindre quedaven estampats a l'argila.

La part dedicada a Egipte conté sobretot objectes funeraris. Un dels més antics és un sarcòfag del 2000 aC, però el que crida més l'atenció d'aquesta sala és la mòmia. No és de les peces més antigues,

«només» té 2.500 anys, però per al visitant és una de les més impressionants. El cos d'aquesta noia morta als 25 anys està embolcallat amb tots els elements que li asseguraven la vida després de la mort.

En una altra vitrina hi ha una bona representació de vasos canopis, atuellis que contenien les vísceres dels momificats i de mòmies d'animals. També és nombrosa la col·lecció d'amulets i objectes de tocador. Finalment destaca pel seu cisellat finíssim un cap d'un monarca. L'acabat tan acurat del rostre reial ens recorda que els egipcis no només eren grans arquitectes i enginyers d'obres colossals sinó que també eren artistes interessats per l'elegància del petit detall.

ORFEBRERIA RELIGIOSA

Continuant el nostre itinerari cronològic baixem a la segona planta per veure la pintura dels segles XIII al XVIII. Però primer ens aturem al conjunt d'orfebreria religiosa, reduït però selecte. De l'abundant tresor de Montserrat només ens n'han pervingut dues obres, una d'elles el calze

Calze i canadelles de l'emperador Ferran III d'Àustria, 1621.

i les canadelles que l'emperador Ferran III d'Àustria va donar com a ofrena a la Mare de Déu el 1621. Aquests objectes litúrgics, barrocs, són una mostra de les moltes donacions que al llarg de la història ha rebut el santuari de figures polítiques de primer ordre. I hi ha una altra peça que il·lustra en canvi, la devoció de milers de creients anònims; es tracta de la corona de la Mare de Déu, realitzada per Joan Sunyol i Francesc Cabot i sufragada pel poble el 1881. Aquell any la Mare de Déu de Montserrat va ser coronada i proclamada patrona de Catalunya. Entre les peces més antigues podem contemplar un calze i una custòdia del segle XV, en estil gòtic. Del segle XX destaca la custòdia modernista realitzada pel cèlebre orfebre Lluís Masriera el 1903.

PINTURA ANTIGA

Al fons de tot d'aquesta planta hi ha la sala dedicada a la pintura antiga, especialment religiosa. L'art gòtic hi està representat pels retaules de Jaume Cabrera, Nicolás Francés i Benedetto Bonfigli, dels segles XIV i XV. La secció conté una sèrie important d'obres renaixentistes; desta-

quen els retaules de l'artista castellà Pedro de Berruguete dedicats a la vida de la Mare de Déu. Pertanyen a un renaixement més avançat l'obra de Luis de Morales *Sant Benet comentant la Regla*, i sobretot una de les peces més valuoses del museu, *Santa Magdalena penitent*, d'El Greco. L'allargament de la figura i les tonalitats grises fan que aquesta pintura sigui fàcilment reconeguda com una obra típica d'aquest admirat artista. Al centre de la sala hi ha un seguit d'estampes d'autors alemanys i flamencs de renom, com ara Dürer, Cranach i Rembrandt.

S'inscriu en l'època barroca la que és considerada la perla de la col·lecció de pintura antiga; *Sant Jeroni penitent*, de Caravaggio, un dels mestres de la pintura de tots els temps que amb un gran realisme i jugant amb la llum, les ombres i la textura de les teles aconsegueix que els personatges transmetin sentiments. En aquest cas és difícil passar davant d'aquest sant Jeroni i no provar d'esbrinar els pensaments, potser els remordiments, que el tenen abstrèit i li ocupen la ment. La sala també exposa les obres d'alguns dels seguidors de Caravaggio i un seguit de peces napolitanes dels segles XVII i XVIII. I encara hi ha una altra obra ben coneguda; es tracta del retrat de l'escriptor de faules Jean de La Fontaine, executat per Jacint Rigau.

PINTURA I ESCULTURA MODERNA

La resta de sales estan dedicades a pintura i escultura modernes. És la secció més extensa de totes i és fruit de donacions fetes els darrers vint anys.

Les primeres obres que hi trobem són de dos autors de renom del segle XIX català: Marià Fortuny i Ramon Martí Alsina. De Fortuny hi ha *El venedor de tapisos*, del 1870, on, influït per l'orientalisme, retrata un mercat del Marroc. Martí Alsina és hereu del realisme francès i com a tal se centra en qualsevol aspecte de la realitat, sigui elegant o no. L'Escolad'Olots es decanta per la temàtica rural de la Catalunya Vella. És una pintura paisatgística, costumista i sovint impregnada d'una certa melangia, com en *El pagès jove*, de Joaquim Vayreda.

A cavall del segle XIX i el XX se situa el Cercle Artístic de Sant Lluc, els integrants del qual volien transmetre amb el seu art els valors cristians. Al museu s'hi poden contemplar obres dels germans Joan i Josep Llimona, i del paisatgista Dionís Baixeras.

Però sens dubte són l'impressionisme

«Santa Magdalena penitent», d'El Greco, 1576.

i el modernisme els moviments més ben representats. El primer d'ells, que va aportar grans innovacions en el tractament de la llum, ens ofereix les obres dels seus màxims representants francesos com ara Monet, Renoir, Degas, i Pissarro, i de Sorolla, un dels seguidors peninsulars més reeixits. Pel que fa al modernisme són tres els autors principals que hi ha en aquesta secció; d'Alexandre de Riquer hi podem admirar la *Bandera de la Unió Catalànica*, amb sant Jordi matant el drac; les obres de Santiago Rusiñol pretenen captar la realitat intentant extreure'n els elements que s'hi amaguen i que la fan perdurable. D'ell en podem contemplar el calmat i recollit *El Pati Blau*, del 1892. Ramon Casas comparteix amb Rusiñol els mateixos objectius, però hi arriba per un altre camí. Prova de captar moments molt concrets però que deixen veure la bellesa, sobretot de la figura femenina, com en *La Madeleine*.

El genial Pablo Picasso també hi té una bona representació, sobretot de l'època d'estudiant a Barcelona. D'aquesta etapa sobresurten *El vell pescador*, del 1895, i *L'escolà*, de l'any següent. Un altre artista cabdal amb obres en el Museu de Montserrat és Isidre Nonell, sempre atent a la misèria de la societat. En una de les sales s'hi troba una mostra d'un dels seus grans temes, les gitanes, tristes i amb el rostre amagat. Una obra d'ell igualment molt coneguda és *Pobres esperant la sopa*.

La secció inclou diverses peces pictòriques i escultòriques del noucentisme català; aquest moviment reprèn el classicisme i es vincula amb la cultura mediterrània. S'hi poden admirar pintures de Xavier Nogués, Joaquim Sunyer i Joaquim Torres-García, i escultures de Manolo Hugué i Josep Clarà. Finalment els moviments avantguardistes hi estan representats per obres de Chagall, Braque, Le Corbusier, Miró, Tàpies i algunes de Salvador Dalí. (E.B.)

«Montserrat té un museu que la gent encara no coneix prou»

Museu
de Montserrat

■ El pare Josep de Calassanç Laplana dirigeix el Museu de Montserrat des del 1978

El museu conté objectes tan diversos com restes arqueològiques de fa 5.000 anys o una obra de Picasso o de Dalí. I malgrat això quan visiteu el museu us dona una sensació d'unitat que a primer cop d'ull no sembla possible. Aquesta diversitat és fruit de diverses donacions, però també respon a la voluntat de ser, en paraules del seu director, el pare Josep de Calassanç Laplana, «una col·lecció de col·leccions».

El Pare Josep de Calassanç Laplana, a la sala d'arqueologia.

—És gaire habitual trobar un museu en un monestir?

—No tots en tenen, però els més importants sí: Montecassino, Montevergine... o els grans monestirs alemanys. Els objectes preciosos que posseeixen, però que no es fan servir, es donen a conèixer en un museu petit o gran que a vegades inclou també els quadres més importants de la casa. A Montserrat a més tenim un altre factor que ha influït molt per conformar el museu. En ser, a part de monestir, el santuari de la patrona de Catalunya, hem rebut bastants donacions, i això ha donat una fesomia pròpia al museu.

—O sigui que els criteris de selecció no depenen només de vosaltres.

—No, és clar, com ja he dit aquestes donacions hi fan molt. Però d'altra banda tenim un criteri de selecció. Sempre busquem de millorar el fons i de posar-lo al servei del públic i dels estudiosos. El museu no és una sola secció sinó una col·lecció de col·leccions.

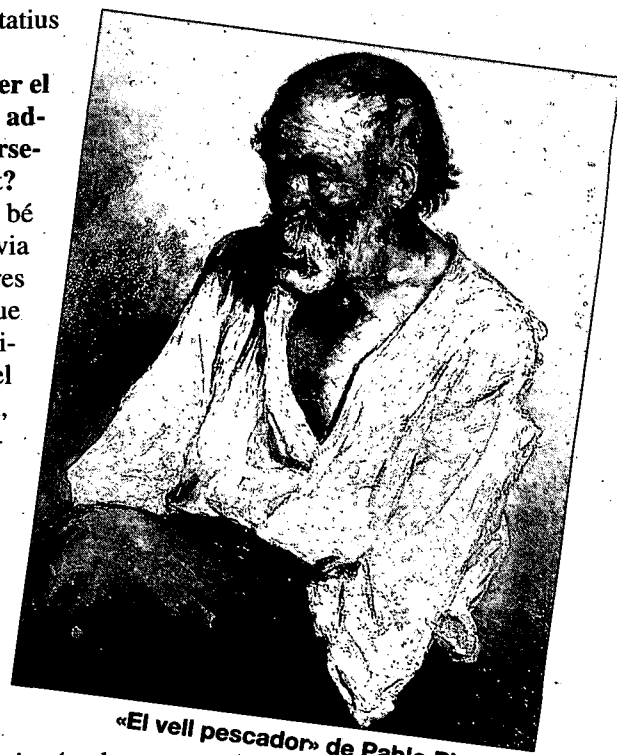
—A la part pictòrica teniu algunes peces de grans mestres de l'art. Quan i com es van adquirir?

—El museu, efectivament, conserva obres de Caravaggio i de pintors caravaggescos cabdals. És molt valuosa la col·lecció de pintura napolitana. Totes aquestes obres van ser adquirides per l'abat Marcet durant uns viatges que va fer a Itàlia. Amb els anys, i després dels estudis crítics, ha resultat que alguns d'aquests quadres són més importants del que semblava quan els vam comprar, molts dels altres, tot i que no són d'autors de primera fila són d'autors

molt apreciats i molt representatius de la seva època.

—Abans ha dit que va ser el mateix abat Marcet qui va adquirir part de les teles. Perseguia algun objectiu concret?

—Ell, que coneixia molt bé els monestirs italians, hi havia observat conjunts de quadres molt bons, de grans autors, que ajudaven a mantenir-hi el nivell cultural. A principis del segle XX, Montserrat en canvi, malgrat ser el primer monestir de Catalunya, no tenia cap tela d'importància, perquè tot havia estat destruït durant les revolucions del segle XIX. L'únic que aquí teníem eren obres de molt poc valor. Per tant hi havia un desfasament entre el nivell religiós i el cultural. Per tal que aquest darrer estigués al nivell que li corresponia l'abat Marcet va comprar, amb diners d'una herència

«El vell pescador» de Pablo Picasso.

familiar, molts del quadres de pintura antiga. Això va fer que els monjos es moguessin envoltats de bons quadres de tema religiós.

—Hi ha previstes ampliacions o modificacions en el museu?

—A mig termini tenim pensat fer servir un altre espai. El d'ara va ser fet pensant en una altra finalitat, i per tant ens trobem que aquí és l'arquitectura la que ens mana. Més endavant voldríem que en el nou espai fóssim nosaltres els qui adaptéssim l'arquitectura a les obres artístiques i arqueològiques del museu. Ens caldria racionalitzar el recorregut i agilitzar-lo, i organitzar un espai museístic modern que sigui un complement cultural al servei dels pelegrins i visitants de Montserrat.

Reportatge:
Eduard Brufau

La Mare de Déu amb els escolans, 1915.

«Nigra sum»

«Nigra sum, sed formosa...» Sóc negra, però bonica. Així comença el poema primer del Càntic dels Càntics (Ct 1,5), un text d'exaltació de la bellesa. I aquesta exposició permanent vol precisament donar a conèixer com els artistes han intentat representar la bellesa de la Moreneta, al llarg de la història. La talla original, la que els fidels veneren al cambril, és una obra romànica de finals del segle XII, però només molt modernament els artistes plàstics l'han volgut representar tal com és.

A l'edat mitjana les miniatures no copien ni la muntanya, ni la Mare de Déu, ni el santuari tal com eren; en fan una interpretació lliure que cerca de fer veure la bellesa i la noblesa de Maria. Amb el pas dels segles, el renaixement i el barroc ja beuen més de la realitat; comencen per representar el santuari i la muntanya d'una manera realista, i a la fi també la Mare de Déu. Al segle XIX l'art ja la representa tal com era, negra, però també, és clar, amb tots els vetits sumptuosos que l'adornaven. Haurem d'esperar fins a mitjan segle XX per tornar-la a veure en la seva forma original: sòbria, negra, però bonica.

ANTONI MARIA MARCET (1878-1946) va ser un dels abats de Montserrat més destacats del segle XX. Successor de l'abat Deàs va acabar la reconstrucció que aquell ja havia continuat i que l'abat Muntades havia iniciat. Va impulsar diverses publicacions i va ser el qui va engegar el projecte de la Bíblia de Montserrat. Per desgràcia el seu abadiat va haver de presenciar l'esclat de la guerra civil espanyola. A diferència de les desfetes del segle XIX aquesta no va afectar materialment el santuari, però va acabar amb la vida de 25 monjos. Malgrat tot, acabat el conflicte encara va ser a temps de tornar a Montserrat, i en va ser abat fins al 1941.

església en el món

Entrevista a Joaquín Navarro-Valls, director de l'oficina de premsa de la Santa Seu

«El Papa viu completament de projectes, per tant, és jove»

El 23 de març passat el programa *Amb llum pròpia* de Ràdio Estel, que dirigeix i presenta Joan Armengol, va tenir com a protagonista el Dr. Joaquín Navarro-Valls, director de l'oficina de premsa de la Santa Seu. Tot seguit reproduïm uns quants fragments del programa, on el Dr. Navarro-Valls, psiquiatre i periodista, conversa sobre la seva feina al Vaticà i la figura de Joan Pau II.

—Com passa de la medicina al periodisme?

—Vaig començar medicina a Granada perquè era la facultat més propera a la meua ciutat, Cartagena, i allà vaig cursar els tres primers anys. En encarar el gruix important de la carrera decideixo anar a Barcelona. La meua especialitat, la que vaig escollir, era Psiquiatria i un dels temes que em plantejava era de quina manera la societat de la comunicació (publicitat, televisió, premsa...) influeix en el comportament de la gent. Aquesta era la pregunta que sorgia de la medicina i la resposta calia cercar-la al periodisme. Llavors vaig matricular-me a una facultat de periodisme i vaig acabar la carrera, encara que en aquells anys no pensava que podria dedicar-m'hi.

—Hem perdut un bon psiquiatre?

—No ho sé. És una disciplina difícil, apassionant... la psiquiatria és un dels camps de la medicina on veiem patir més

Plata de l'Associació Professional Espanyola d'Informadors de Premsa, Ràdio i Televisió.

—Quan rebo premis o distincions penso que la poca llum que hi pot haver a la vida d'un mateix és reflectida i, en el meu

el programa de viatges del 2002! Una persona és gran quan comença a viure més de records que de projectes. El Papa viu completament de projectes. Els records hi són, però no viu d'ells, per tant, és jove.

—Li amaga alguna informació?

—No, ell vol ser informat de tot: de les crítiques, a vegades dels insults fins i tot... Presta una gran atenció a l'opinió pública, però no fa com altres personalitats del món que viuen depenent de l'opinió pública i decideixen en funció d'ella. Ell sap molt bé allò que ha de decidir. La seva orientació prové de la claredat amb què la

facils en aquests anys al capdavant de l'oficina de premsa?

—Hi ha hagut moments d'extraordinària dificultat pel tema en si mateix, no pas per la importància que per a l'Església aquells temes puguin tenir. Un assumpte que a mi em va afectar particularment va ser una nit que era a casa i em van trucar urgentment per dir-me que anés al Vaticà perquè s'havia produït un fet impensable: l'assassinat del comandant de la Guàrdia Suïssa. Comunicar aquest fet a l'opinió pública mundial, amb la poca informació que hi havia, no és gens fàcil. Abans de res

cal tenir una idea ben clara: cal anar amb la veritat per davant.

—Quins són els objectius mediàtics del Vaticà per a aquest segle que tot just comença?

—Crec que són els mateixos del segle que ha acabat: facilitar tècnicament l'accés de la informació que aquí es produeix amb la idea que no és fàcil transmetre una dimensió transcendent de l'existència a una societat que, com ja he dit, vol, pretén, o creu viure com si Déu no existís.

—Va sorprendre l'èxit del Jubileu?

—Sí i no. Quan el Papa va convocar el Jubileu, ell, que coneix a la perfecció la realitat del món actual i de l'Església, sabia que vindria molta gent a Roma i que a totes les diòcesis d'arreu

del món se celebraria el Jubileu. Però hi va haver sorpresa perquè la dimensió del fenomen va ser extraordinària en nombre, 28 o 30 milions de persones van venir a Roma, i per la motivació: estrictament religiosa. Això va sorprendre la Santa Seu, però especialment el món. Davant de l'espectacle de dos milions de nois i noies que van venir al 'agost va haver-hi intel·lectuals que van reconèixer que no entenien aquest fenomen. Aquest fenomen no es pot interpretar només amb categories de caràcter sociològic o psicològic.

D'esquerra a dreta: Eva Franquès, productora d'*'Amb llum pròpia'*; Ignasi Miranda, cap de redacció de Ràdio Estel; Pasquale Borgomeo, director de Ràdio Vaticana; Joaquín Navarro-Valls, portaveu de la Santa Seu, i Joan Armengol, director i presentador d'*'Amb llum pròpia'*.

«El repte és com comunicar un missatge que és transcendent a una societat que pretén viure com si Déu no existís»

l'home. La medicina és la primera nostàlgia de la meua vida. Alhora, estic a gust amb la meua feina actual perquè l'experiència és extraordinària.

—En quina mesura l'han ajudat els seus coneixements mèdics en l'activitat actual?

—No ho sé exactament, però hi ha una cosa que em sembla fonamental. El més important d'uns estudis universitaris és la formació mental que la universitat dona: el fet d'ordenar les matèries amb una certa lògica, el fet d'afrontar els problemes amb un ordre... tot això ho dona la universitat, independentment que s'hagi estudiat lletres o ciències. Però sempre he considerat que la medicina és una activitat humanista i això m'ha ajudat molt en la meua feina actual.

—Vostè rebrà el premi Micròfon de

cas, procedeix d'aquesta gran personalitat que és Joan Pau II.

—Quan va conèixer Karol Wojtyła?

—El vaig conèixer quan era Papa encara que ja havia llegit alguna cosa d'ell quan era cardenal de Cracòvia. Com a periodista el vaig acompanyar algunes vegades en el seu mateix avió juntament amb uns altres periodistes. En cridar-me per aquest càrrec és quan l'he conegut amb una certa profunditat i puc dir que és una personalitat fascinant.

—Com es troba el Papa?

—Jo diria que es troba més bé de com a vegades se'l veu. La imatge, la iconografia normal del Papa procedeix, el 85%, de quan celebra una cerimònia litúrgica. És un moment de particular solemnitat, de seriositat, etc. En aquestes imatges no es veu el Papa alegre o feliç perquè les circumstàncies no ho permeten. Quan un és a prop seu pot veure que el Papa, malgrat els anys, les malalties, els atemptats... no ha perdut el sentit de l'humor, que és extraordinari, no ha perdut la seva capacitat de projectar-se vers el futur. Encara no havia acabat el Jubileu del 2000 i ja preparàvem

fe es planteja en la seva intel·ligència, en la seva vida... no és un ostatge de l'opinió pública.

—Quina tècnica emprà per difondre informació de l'Església?

—El repte, en el fons, és com comunicar un missatge que és transcendent a una societat que pretén viure com si Déu no existís. Això passa o pot passar en una part petita del món, és el que amb arrogància diem «l'Oest del món»: Europa, Canadà, Estats Units i altres països de Llatinoamèrica. Però el prejudici anticristià de la modernitat disminueix, es troba qüestionat pel missatge d'una enorme vitalitat cultural, intel·lectual... d'aquest pontificat que és també un missatge moral.

—Quin és el millor canal per transmetre la fe?

—Els camins de Déu són sempre imprevistos. La meua feina no és fer teologia, ni fer catequesi, sinó que és la de donar informació d'una realitat que té potencialitat salvadora i transcendent. És un repte tècnic important, però val la pena dedicar-s'hi.

—Quins moments han estat més di-

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per convalescències. Poches places.

Tel. 934 274 453

Vaticà

El Papa proposa als joves un missatge contra corrent

■ Carta amb motiu de la Jornada Mundial de la Joventut

ROMA.— La JMJ se celebra en anys alterns a nivell diocesà i a nivell mundial. Com que el 2000 es va celebrar a Roma, enguany la cita tindrà lloc en l'àmbit local el 8 d'abril, diumenge de Rams, i estarà presidida per cada bisbe a la seva diòcesi. L'any vinent, del 23 al 28 de juliol, el Bisbe de Roma tornarà a aplegar els joves d'arreu del món a Toronto (Canadà).

El lema de la JMJ d'enguany és «Si algú vol venir amb mi, que es negui a ell mateix, que prengui cada dia la seva creu i que em segueixi» (Lc 9,23). En el seu missatge, el Papa adreça als joves unes paraules que condensen allò que és essencial del cristianisme: la figura de Jesús, «un Messies que trenca tots els esquemes i que va més enllà de tot clamor, que no es pot "comprendre" amb la lògica de l'èxit i del poder, emprada amb freqüència pel món com a criteri per verificar els mateixos projectes i accions». El Pontífex assenyala que «Jesús no és el Messies del triomf i de la potència. De fet, no va alliberar Israel del domini romà i no li va assegurar la glòria política. Com a autèntic Servent del Senyor, va realitzar la seva missió en la solidaritat, en el servei, en la humiliació de la mort».

La proposta del Bisbe de Roma va contra corrent dels missatges que els joves senten habitualment. Segons el Pontífex, les paraules de Jesús «si algú vol venir amb mi, que es negui a ell mateix, que prengui cada dia la seva creu i que em segueixi», expressen el «radicalisme d'una opció que no admet vacil·lacions ni fer marxa enrere (...) Jesús camina al davant i a cadascú demana que faci allò que ell mateix ha fet».

Joan Pau II subratlla que el seguiment de Jesús suposa compartir la seva vida i les seves opcions, lliurar com Ell la vida per amor a Déu i als germans: «El camí de la creu porta a confiar en Ell i en el seu disseny salvífic, a creure que ell va morir per manifestar l'amor de Déu a tothom;

és el camí de salvació enmig d'una societat sovint fragmentària, confusa i contradictòria; és el camí de la felicitat de seguir Crist fins a les darreres conseqüències, en les circumstàncies sovint dramàtiques de la vida diària; és el camí que no tem fracassos, dificultats, marginació ni soledat, perquè omple el cor de l'home de la presència de Jesús; és el camí de la pau, del domini de si mateix, de la joia profunda del cor.»

El Jubileu a Roma

El Papa recorda en el seu missatge la trobada amb dos milions de joves l'any passat a Roma, per celebrar el Jubileu. I assenyala que «els autèntics fruits del Jubileu dels Joves no es poden calcular amb estadístiques, sinó només amb obres d'amor i de justícia, en fidelitat quotidiana, preciosa encara que moltes vegades no es veu. A vosaltres, estimats joves, especialment als qui vau prendre part directament en aquella trobada inoblidable, us he confiat la tasca d'oferir al món aquest testimoni evangèlic coherent».

La carta de Joan Pau II està plena d'agraïments a Déu: pel do de la joventut, per haver-li permès «acompanyar els joves del món durant les dues últimes dècades del segle que tot just acaba de concloure, tot indicant-los el camí que condueix a Crist», perquè els joves l'han acompanyat i «gairebé donat suport durant el seu pelegrinatge apostòlic a través dels països de la terra».

Imatge de la darrera JMJ, celebrada a Roma l'agost passat.

D'altra banda, en un comunicat de premsa de la Santa Seu, s'explica que durant l'eucaristia del diumenge de Rams a la plaça de Sant Pere tindrà lloc «el pas de la creu». Els joves d'Itàlia, com a país que va acollir la darrera JMJ,

juntament amb el cardenal Camillo Ruini, president de la Conferència Episcopal Italiana, lliuraran la creu als joves de Canadà, acompanyats pel cardenal Aloisius Matthew Ambrozic, arquebisbe de Toronto. (Zenit)

SIGNES D'AVUI

Persones i símbols

Quina relació existeix entre persona i símbol? Es tracta de dos ordres diferents de la realitat que s'encreua de manera subtil. La demolició recent de les estàtues preislàmiques del vall de Bàmiyan, ha reduït l'estatua més gran de Buda que existia, de 55 metres d'alçada, a pols i runa. S'ha assestat un cop irreversible contra la cultura i la història. S'ha destruït un símbol. Els talibans no s'han aturat en la seva obstinació.

He rebut per correu electrònic, de procedències diverses i en temps diferents, un missatge titulat: «El govern d'Afganistan encapçala una guerra contra les dones.» Els drets més elementals de les dones són conculcats de manera sistemàtica des que els talibans van aconseguir el poder el 1996. Es destrueixen persones. Sembla advertir-se una reacció de condemna més clara per la destrucció dels budes que pel sofriment de les dones: Si aquelles estàtues meravelloses eren úniques, també és única cada dona. Ni una cosa ni l'altra estan justificades.

National Catholic Reporter, diari catòlic nord-americà, va publicar el 16 de març un informe sobre els abusos sexuals que rebien religioses per part de capellans. He tingut accés a l'original a través d'Internet. El director de la sala de premsa del Vaticà, Joaquín Navarro Valls, va fer la declaració següent: «El problema és conegut i està limitat a una determinada àrea geogràfica. La Santa Seu està tractant la qüestió en col·laboració amb els bisbes, amb la Unió de Superiors Generals (USG) i amb la Unió Internacional de Superiors Generals (UISG). Es treballa tant en la formació de les persones com en la resolució de cada cas. Algunes situacions negatives no poden fer oblidar la fidelitat sovint heroica de l'àmplia majoria de religiosos, religioses i capellans.» Aquest reconeixement del problema, circumscrit fonamentalment a Àfrica, subratlla la prioritat de la veritat sobre la imatge, de la justícia sobre una hipotètica defensa corporativista. Si hi ha abusos, hi ha víctimes. Aquestes tenen prioritats sobre altres interessos, fins i tot nobles. El diàleg amb les institucions, l'atenció de cada persona i la contextualització del problema són altres aspectes continguts a la nota de premsa.

La notícia conté molts ingredients atractius per produir impacte. Especialment, per això, corre el risc de rebre tractaments esbiaixats. El País, en la seva edició del 21 de març, titula en primera plana: «El Vaticà reconeix que centenars de monges han estat violades per missioners», mentre que en el mateix article, que es troba a les pàgines interiors del diari, s'indica que no consta que hi hagi un sol cas d'abusos sexuals comesos per missioners. Abús no sempre equival a violació.

És necessari un diàleg serà al servei de la veritat i una atenció profunda a les persones com a expressió d'amor. Aprofitar-se de les víctimes per dinamitar el símbol de l'Església o defensar-lo tot silenciï el dolor de les víctimes, encara que siguin una ínfima part de la «gran majoria de religiosos, religioses i capellans», seria reproduir l'actitud dels talibans. Persones i símbols exigeixen respecte i no mereixen ser manipulats.

Lluís Serra i Llansana

APADRINEU UN NEN/A, AVI/A

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

100 ptes. cada dia poden fer-ho possible.

FUNDACIÓ CRISTIÀNA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Avda. de Madrid, 21, 1º B, - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcpny@teletel.es

Espanya

L'Església valenciana, contrària a la llei de parelles de fet

VALÈNCIA.— Les Corts valencianes han aprovat, amb 48 vots a favor del Partit Popular i 40 en contra del Partit Socialista del País Valencià i d'Esquerra Unida, la llei d'unions de fet, que reconeix els drets de les persones que hagin viscut en una relació afectiva un mínim de dotze mesos i s'hagin inscrit en el Registre autonòmic d'Unions de Fet.

L'aprovació d'aquesta llei va estar precedida per les crítiques d'associacions catòliques i del bisbe de Sagor, Juan Antonio Reig, que va demanar que els «diputats catòlics» votessin en contra del text per no cometre un «error històric», cosa que cap polític no va tenir en compte a l'hora de votar. L'oposició ha reprotxat que la llei està «descarada» i plena d'«ambigüitats». El text fixa que els drets i obligacions establerts en la normativa valenciana de Dret públic seran d'aplicació als membres de la unió de fet, especialment en matèria presupostària, de subvencions i de tributs propis.

Des d'un primer moment, l'arquebisbe de València, Agustín García-Gasco, ha considerat que el text atemptava contra el bé comú i el benestar de la societat. Aquestes declaracions del prelat es van interpretar, en alguns sectors, com un enfrontament entre l'Església i els homosexuals, cosa que ha negat Mons. García-

Gasco. Per al prelat, «no podem girar l'esquina davant del fenomen de les unions convencionals, però el respecte als seus drets no pot ser a costa de la seva equiparació al matrimoni. (...) L'Església no abandona ni menysté els seus fills per la seva orientació sexual, sinó que només els recorda que la seva dignitat de persones els exigeix posar ordre i responsabilitat en la seva vida sexual». L'arquebisbe també ha assenyalat que «una família sana és la garantia d'una societat en veritable progrés», per això, «afavorir la veritable cultura familiar és afavorir el bé de la vida, l'amor entre els esposos i la cura dels infants, els malalts, els ancians i els minusvàlids, l'alegria de viure».

Per la seva part, els Fòrums de Família i Vida de Castelló i València, i les associacions i moviments familiars vinculats a la Delegació de Família d'Orihuela-Alacant han mostrat el seu rebuig a la llei. En un comunicat, afirmen

que el matrimoni «s'expressa en la diferència i complementarietat sexual entre l'home i la dona i que (...) el fruit propi del matrimoni és la creació d'una família». També denuncien el mal ús del poder públic en matèria familiar i una campanya de descrèdit del matrimoni com a institució: «Volem fer arribar als poders públics la consciència que formar una família d'una forma sòlida i estable mai no serà conseqüència ni d'una llei, ni d'un corrent cultural, ni d'un moviment social. (...) Volem conscienciar tota la societat que els problemes humans que es pretenen solucionar amb aquesta llei són plenament resolubles sense que calgui equiparar la pura situació de fet a la família. (...) Aprovar una llei d'unions de fet i discriminar d'aquesta manera les famílies és un atemptat gravíssim contra el bé comú de la nostra comunitat valenciana del qual agafaríem nota per a la nostra propera intenció de vot.»

La primera comunitat que va legislar les parelles va ser Catalunya, el juliol del 1998. Aragó i Navarra són les altres dues comunitats que han adoptat en la seva legislació alguna regulació de les unions de fet. Fins ara el PP sempre s'ha oposat a aquesta mena de lleis. (C.C.)

L'educació religiosa en números

MADRID.— Un percentatge elevat dels alumnes escolaritzats a Espanya, tant d'escoles públiques com privades, han optat aquest últim any per rebre ensenyament religiós i moral catòlica a les escoles. Segons un estudi efectuat en 61 diòcesis, la mitjana corresponent a tots els col·legis i a totes les etapes se situa en el 81,90%. Mentre que als col·legis catòlics la xifra arriba al 98,94%, un punt més que en el període anterior, als establiments públics va ser necessari distingir cadascuna de les etapes. En l'educació primària s'observa un augment, mentre que a secundària l'opció per la formació religiosa pateix un deteriorament. En aquest nivell es noten diferències substancials, d'acord amb el cicle que es cursa: en el primer, 63,87%; en el segon, 53,32%, i 47,05%, en el batxillerat. Del mostreig es desprèn que hi ha un 82% d'inscrits en religió i moral catòlica en escoles primàries; un 62,92% en l'ESO, i un 67,21% en el batxillerat. (C.C.)

PREU LLANÇAMENT
2.200 Pts.

nou
Per fi, l'ajuda que estaves esperant

vídeos

d'educació cristiana

Ja a la venda els 5 primers vídeos de la col·lecció:
“El reto de ser cristiano”

COL·LECCIÓ INFANTIL Las aventuras de Nina y Juan [la virtud de la veracidad] Nina és una titella capaç de fer sortir de polleguera qualsevol, i com que val més escarmentar per accions d'altres, en Juan li explica tres històries de nens mentiders: la llegenda del nen matadracs, el conte del llop, i la història del pagès i la destal. Fet amb dibuixos animats, plastilina i titelles.	COL·LECCIÓ JUVENIL Encuentros en un chat [la Iglesia] Dos joves científics van descobrint què és l'Església. I ho fan a través d'Internet, guiats per les indicacions d'un cibernètic ben misteriós.	COL·LECCIÓ JUVENIL Yo estuve allí [la Santa Misa] La Misa és una finestra en el temps que em trasllada al Calvari, fa 2000 anys, per ser present als peus de la Creu. No es una pel·lícula... és la realitat!	COL·LECCIÓ JUVENIL Comienza una nueva vida [la Confirmación] L'Alberto creu que la Confirmació és un sagrament de segona categoria. Per això se li apareix el seu Àngel Custodi i li explica la veritable història de la seva vida: com Déu l'ha vist des del moment que va néixer, i com espera que es decideixi a ser un cristià de veritat.	COL·LECCIÓ SÈNIOR Tu felicidad en juego [el pecado y la gracia] Debat sobre el bé i el mal entre un grup de joves i un professor. Un tema fonamental en la vida, del qual se'n poden dir moltes coses.
--	---	--	---	---

Durada de cada vídeo: 20-30 minuts

Cada vídeo conté, impresa, una **guia didàctica per a l'educador**, molt completa i original, amb preguntes per als alumnes, textos per completar les idees principals, orientacions pedagògiques i material per desenvolupar els debats.

PR Video

Casals

Editorial Casals, S.A.
C/ Casp, 79
08013 Barcelona
Fax: 93 265 68 95

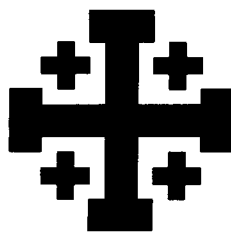
PER INFORMACIÓ I COMANDES
DIRIGIU-VOS A LA SEVA LLIBRERIA
O TRUQUI AL NUMERO:

902 15 82 86

Terra Santa

Entre dos focs

■ Desapareixeran les comunitats cristianes al país de Jesús?

Avui, els Llocs Sants de Terra Santa i les comunitats cristianes presents a Palestina passen moments dramàtics, a causa de l'enfrontament entre jueus i musulmans. Ni el Papa ni les potències occidentals han aconseguit l'estabilitat del país ni el respecte entre dos pobles que s'odien a mort. Han disminuït les peregrinacions al país de Jesús i l'èxode dels cristians a l'estranger augmenta cada dia més. No s'hi veu un futur esperançador pròxim.

El vesper de l'Orient Mitjà és potser el conflicte sense resoldre més sagnant, motivat per complexos interessos geopolítics, religiosos i simbòlics. La proclamació de l'Estat d'Israel l'any 1948 per compensar el poble jueu de l'holocaust nazi va solucionar un problema, però n'ha creat un altre de dimensions descomunals.

Hi ha hagut molts mediadors ben intencionats, entestats a fer asseure les dues parts en litigi entorn de la taula de les negociacions, però sense cap resultat palpable. Potser per allò que diu el refrany: «Amb dos capitans, el vaixell s'enfonsa.»

Un estudi recentment publicat per la Universitat Hebrea de Jerusalem revela el rancor dels israelians cap als palestins: un 50% dels enquestats odia a mort els

àrabs. Per altra banda, una enquesta feta per la Universitat palestina de Birt Zeit dona aquests resultats: el 60% dels palestins no volen viure amb els israelians; un 75% són partidaris de continuar amb la *intifada* o moviment de rebel·lia; un 80% dona suport als actes terroristes adreçats a objectius israelians, i un 92% dels musulmans no estan disposats a renunciar a la sobirania sobre Jerusalem a canvi de la pau...

El nou primer ministre d'Israel, el general Sharon, ha iniciat una política dura contra les revoltes dels palestins. En el seu programa de govern indica les ganes de restaurar la seguretat nacional, posar fi als aldarulls del carrer, evitar la internacionalització del conflicte, frenar el deteriorament social en els territoris ocupats i deixar la porta oberta a negoci-

acions eventuais amb l'autoritat palestina de Iàsser Arafat, un cop restablerta la calma. Contra aquests postulats, milers de joves palestins han reaccionat immediatament. S'han produït manifestacions multitudinàries i enfrontaments contra les forces de seguretat israelianes, i s'hi han afegit guerrillers clandestins i accions armades mortals.

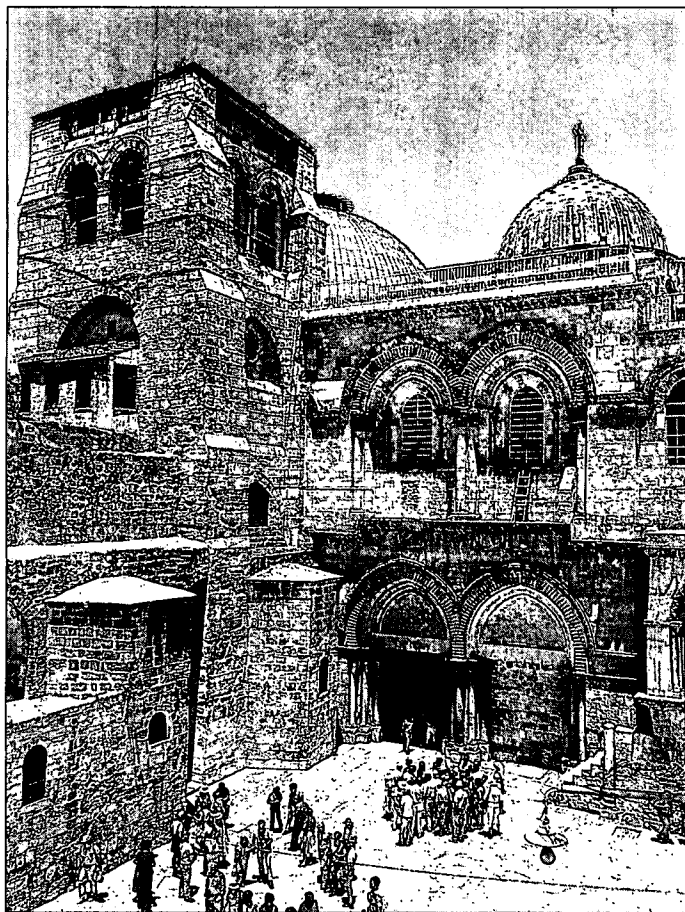
La guerra del primer ministre Sharon contra el poble palestí és una guerra racista d'ocupació, a la qual, dit per ell mateix, «no estem disposats a renunciar». Iàsser Arafat ataca aquesta política del govern d'Israel: exigeix a Sharon una decisió clara per posar fi a l'escalada de violència «abans que sigui massa tard». Entre tots dos mandataris hi ha moments d'intent de negociació i altres de mútues acusacions i d'una confrontació furiosa.

La comunitat cristiana, entre dos bàndols

Entre aquests dos fronts es troba en franca minoria la comunitat cristiana. Els jueus són més de cinc milions i tres milions i escaig els àrabs, mentre que els cristians no arriben a dos-cents mil i encara en un procés d'emigració constant a l'estranger. Les causes del seu èxode són conegudes: la intolerància dels musulmans ha aparegut de manera sobtada a partir de la creació de l'Estat d'Israel el 1948. Occident va facilitar la població del nou Estat amb jueus de fora, sobretot d'EUA i d'Europa. Els àrabs consideren Israel com una creació cristiana. Malauradament persisteix en la mentalitat islàmica la identificació errònia d'Occident i cristianisme. Això ha provocat en els musulmans una hostilitat envers els cristians i la seva deserció a l'estranger.

L'Església —sobretot la Custòdia de Terra Santa, dirigida pels franciscans— no ha deixat d'afavorir el col·lectiu cristià minoritari, oferint-li estatges dignes, nous llocs de treball, centres sanitaris i escoles gratuïtes, però amb escassos resultats. La immensa majoria, una vegada establerts en el país d'adopció, no pensen tornar.

L'Any Jubilar va tenir com a pelegrí excepcional a Terra Santa el papa Joan

Església del Sant Sepulcre a Jerusalem.

Pau II. Un Any Sant que havia començat amb tantes expectatives de pau i reconciliació en aquell país, s'ha estroncat amb la violència, l'odi i la mort. La pau s'ha absentat al país de Jesús.

El Sant Pare va fer una crida a israelians i palestins i els va instar a negociacions per «aconseguir en aquesta terra benèdicta una situació de germanor i de pau, a la qual estan obligats per la geografia i la història.» Va demanar també a la comunitat internacional la seva intervenció diplomàtica per establir a l'Orient Mitjà «una pau justa i la desitjada seguretat».

Divendres Sant: Jornada de Terra Santa

Cada any, el Divendres Sant, l'Església té un record per a Terra Santa. Enguany Joan Pau II fa memòria de la seva visita al país de Jesús i de la precària situació de les comunitats cristianes: «Tot el que el Senyor em féu experimentar en aquells dies m'impulsa avui a recomanar als fidels de tot el món catòlic a tenir sempre present en el cor les comunitats cristianes de Terra Santa i subvenir les seves greus necessitats.»

Queden encara comunitats cristianes al país, que desafien tota mena de dificultats. Elles són, com digué Pau VI, «les pedres vives dels Llocs Sants». Són testimonis del pas de Jesús a la terra i, malgrat la seva minoria i marginació, viuen i fan present el bressol de la nostra fe.

Francesc Gamissans

La col·lecta del Divendres Sant va per a Terra Santa. Per fer algun donatiu espontani dirigiu-vos a la cúria diocesana del bisbat o a la Comissaria Franciscana de Terra Santa a Catalunya: Santaló, 80 - 08021 - Barcelona. Tel. 932 092 388 o 932 092 090

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 28.200 ptes.** ☐
Àsia i Oceania: 39.100 ptes. ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Títular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
 C/Puiggarí, 5 · 08014 Barcelona · Tel.: 934 905 988 · Fax: 934 902 035

Carta Dominical

No pot ser una setmana com les altres

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

«**¿**No sabeu que el vostre cos és temple de l'Esperit Sant que heu rebut de Déu i que habita en vosaltres? **¿**No sabeu que no sou vostres? Heu estat comprats pagant un preu: gloriïeu Déu en el vostre cos!» (1Co 6,19). Sorprenent! **¿**No és l'home lliure i autònom, no es pertany a si mateix? **¿**Potser la nostra religió ens roba la nostra autodeterminació i ens aliena totalment?

«**¿**No sabeu que no sou vostres?» Tanmateix, **¿**no és aquest el missatge més gratificant que se'ns pugui donar? **¿**No consisteix la veritable felicitat de l'home a

lliurar-se a una causa per la qual valgui la pena lluitar, a una persona a qui s'estimi i a qui es faci el do de si mateix, com s'esdevé, entre altres casos, en un matrimoni per a tota la vida? **¿**No obté l'home el sentit del valor de la seva vida precisament quan s'ha convertit en un valor no per a ell mateix, sinó per a quelcom o per a algú distint d'ell?

¿I què passa si aquest Algú és el Déu etern, que no és un ésser qualsevol, sinó l'ésser pel judici i la valoració del qual totes les coses reben el seu pes veritable? Nosaltres, éssers molt petits, sense valor, dels quals pul·lulen milers de milions en el nostre planeta, resultem ridículs quan ens fem els importants davant nosaltres mateixos, però *creiem* —en el sentit de la fe, no d'una opinió— que Déu ens pren com a importants, a tu i a mi, i ens ha elegit com a fills seus.

Com pot ser això? —podem preguntar-nos com Nicodem en la nit de Jerusalem prop del Crist. La resposta és: «Us he comprat pagant un preu per vosaltres.» El cristianisme, l'única de totes les religions que es permet atribuir a l'home una dignitat semblant, només pot recolzar aquesta afirmació amb aquesta altra del que a Déu li ha costat la filiació divina de l'home. De fet, com afirma Von Balthasar, Déu creà els homes tan

lliures que no va poder impedir que aquests se li'n riguessin a la cara, sense retre-li l'obediència deguda. Això va passar aquesta setmana santa, que, només per això, ja no pot ser una setmana com qualsevol altra.

¿Pot Déu quelcom contra la llibertat finita (creada per ell mateix) quan aquesta s'obstina en un no? El misteri d'aquesta setmana és que pot respondre amb un sí: sí, es pot. «El cristianisme depèn absolutament d'aquest misteri, que només es pot testimoniar, no explicar. És un misteri sortit del cor de Déu i a Déu no se'l pot explicar. «Tant estimà Déu el món que lliurà —per ell— el seu Fill únic», diu Sant Joan. I Sant Pau precisa que «el féu expiació pel nostre pecat», fent-li portar el no dels homes, l'allunyament i l'abandó de Déu que és propi del món.

«Heu estat comprats pagant un preu per vosaltres», hem recordat a l'inici de l'article. Els primers cristians es van adonar d'això quan van posar aquestes dues paraules al centre del Credo: «Per nosaltres» baixà del cel, «per nosaltres» fou crucificat, morí i fou sepultat. Això significa *pel nostre bé* i a més *en lloc nostre*, carregant sobre ell allò que ens corresponia portar a nosaltres. No, no pot ser viscuda aquesta setmana com qualsevol altra.

Paraula i vida

La creu de Jesús

Lluís Martínez Sistach

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Setmana Santa invita a contemplar el misteri de la creu i de la mort del Senyor. En el seu sofriment i en la seva mort Crist ens revela la veritat autèntica sobre Déu i sobre l'home.

La contemplació de la creu de Crist amb mirada de fe ens porta a la consciència de la nostra condició de batejats, és a dir, de concrucificats amb Crist. La creu per ella mateixa no ens portaria aquesta experiència si no fos l'arbre «on morí el Salvador del món». Així ho proclama la litúrgia del Divendres Sant en el moment de presentar la creu a l'adoració de l'assemblea.

El moment en què Jesús pren la creu sobre les seves espatlles per portar-la cap al Calvari marca el tombant en la història de la creu. Abans d'aquest moment, la creu era un instrument de mort infamant; era reservada a la categoria més humiliant. Tanmateix, des d'aquell moment la creu de Jesús esdevé la clau de la saviesa de Déu. En endavant, amb la creu, els homes i les dones d'arreu i de sempre podran obrir les portes de les profunditats del misteri de Déu. Pel gest de Crist que accepta la creu, hom

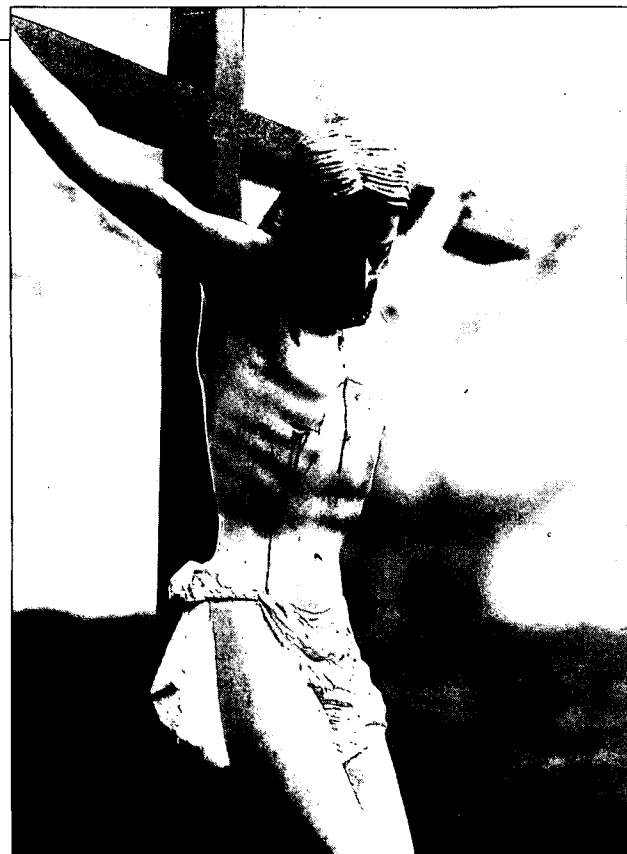
sabrà que Déu és Amor, i Amor sense límits. Joan ens ho recorda amb aquestes paraules: «Tant va estimar Déu el món que va donar el seu Fill unigènit perquè tothom qui creu en ell no es perdi, sinó que tingui la vida eterna.»

Sant Joan Crisòstom exposa la grandesa de la creu de Crist afirmant que «la creu és un trofeu aixecat contra el diable, una espasa contra el pecat que Crist ha enfonsat contra la serp; la creu és la voluntat del Pare, la glòria del seu Fill únic, el goig de l'Esperit, l'honor dels àngels, la fortalesa de l'Església, la protecció dels sants, la llum de tot l'univers».

La mort de Jesús fou un dels temes capitals en el pensament, en la doctrina i en la vida de la comunitat cristiana primitiva. Ho fou per raons dogmàtiques i apologetiques, però també per raons espirituals. En l'ascètica cristiana, el Crist de la passió ha estat presentat sempre com el model per antonomàsia de la conducta cristiana. La història de la passió ha estat considerada com una crida eficaç al seguiment de Jesús en el seu camí d'humilitat, d'obediència, d'abnegació i de servei amorós, d'entrega generosa i heroica de la pròpia vida.

No és estrany, doncs, que els quatre evangelistes hagin dedicat tanta extensió i hagin donat tanta importància a la narració de la passió i mort de Jesús. I s'entén també la força i la profunditat de les paraules de l'apòstol Pau quan afirma: «Nosaltres prediquem un Messies crucificat, escàndol per als jueus i niciesia per a les altres nacions; però per als qui han rebut la vocació, tant jueus com grecs, un Messies que és poder de Déu i saviesa de Déu.»

Tanmateix la contemplació de la creu no pot anar mai separada de la contemplació de la resurrecció, que n'és la conseqüència i el suprem final. El cristià no ha estat pas

Els cristians, ben units a Crist pel Baptisme, han de participar en el misteri de la creu i de la resurrecció de Jesús.

redimit per un mort, sinó per un ressuscitat de la mort en creu, Jesucrist, Déu i home. Els qui són de Crist han crucificat la seva carn amb les seves passions i amb els seus desigs; els qui volen participar de la resurrecció de Crist han d'estar decidits a ser alliberats i transformats en una vida nova.

Els cristians, ben units a Crist pel baptisme, han de participar en el misteri de la creu i de la resurrecció de Jesús. Sant Pau no separa mai la mort de la resurrecció. Viure el misteri de creu i de resurrecció acompanyant Jesús és tot un programa d'aquests dies sants.

opinió

Punt de vista

Joan Borrás Arquer *

Què és la Renovació Carismàtica?

Ens agradaria plasmar amb rigor, encara que amb paraules senzilles, clares i intel·ligibles, el que podríem anunciar així: què és la Renovació Carismàtica?, quin és el seu sentit i la seva finalitat i com va sorgir?

El papa Pau VI ja va dir una vegada que la R.C. era un regal de Déu a l'Església i des de la nostra experiència de cristians senzills que vam rebre la fe heretada dels nostres pares, que la vam viure o vivíem sense gaire lliurament, va ser per als que la vam conèixer un miracle de Déu al nostre cor.

Per a nosaltres va ser un privilegi de Déu, perquè vam experimentar la Pentecosta personal, la mateixa Pentecosta que van rebre els apòstols el dia del lliurament de l'Esperit Sant als deixebles del Senyor, aquest dia que el mateix Esperit Sant va fer néixer l'Església. Doncs bé, com a experiència personal podem afirmar que nosaltres també vam rebre l'Esperit Sant i que Ell va transformar les nostres vides.

I també podem afirmar rotundament que la R.C. és una nova Pentecosta que ha vingut a renovar la de l'Església, a renovar tot el cos de l'Església.

Si llegim els Fets dels Apòstols, ens adonem de la transformació que ells van experimentar quan van rebre l'Esperit. De ser persones apocades, tossudes, busca-raons (es barallaven entre ells), encara no havien entès el Senyor, van obrir les portes del Cenacle i Pere va parlar a la multitud que estava bocabadada pels senyals que van seguir la seva vinguda.

Sant Pere va proclamar a aquesta multitud el primer *kerygma* de l'Església (la primera evangelització) «aquest Jesús que vosaltres heu crucificat va passar la vida fent el bé, i va proclamar als pobres la bona nova, i va portar a terme una obra de salvació total...» i l'escriptura ens diu que d'aquest sermó es van convertir més de tres mil persones.

Això és el que ens ha passat a cadascú de nosaltres després de sentir el *kerygma*, i rebre una Eufusió que els germans van demanar al Senyor, perquè l'Esperit Sant emergís del nostre cor i es posés en marxa.

L'Esperit Sant va comunicar als apòstols nombrosos carismes que són dons per construir l'Església de Crist.

A partir d'aquell moment, els apòstols van quedar transformats de tímids i temerosos deixebles de Jesús de Natzaret, en ardents i audaços testimonis de Crist mort i resuscitat.

La Pentecosta va ser tot un do, tot un regal, tota una gràcia. Encara més: la Pentecosta va ser un gran do fet de dons innombrables:

1. El do de l'Esperit Sant, que és el «do» per excel·lència de Déu.
2. Vida nova comunicada per l'Esperit i descrita per les imatges profètiques d'un cor nou, un cor de carn, un esperit nou per poder complir els manaments del Senyor.
3. Llum en l'enteniment per comprendre el misteri de Crist Jesús.
4. Decisió en la voluntat per lliurar-se al Senyor i seguir-lo.
5. El do de la lloança per cantar les meravelles de Déu.
6. Força, vigor i audàcia per donar testimoni de Jesús.
7. El do de la paraula per comunicar adequadament la Bona Nova de Jesús.
8. Signes i prodigis per confirmar la proclamació.
9. El do d'idiomes al servei del testimoni.
10. El gran do de l'Església, nascuda del testimoni apostòlic: perquè la Pentecosta no es va agostear en el que van rebre els apòstols, sinó que va culminar en el naixement de la primera comunitat cristiana, nou Poble de Déu, formada per aquelles tres mil ànimes que es van convertir al Senyor.

La R.C. és una Nova Pentecosta i és veritablement «la Pentecosta perenne de l'Església», i ha de presentar les mateixes característiques d'aquella primera donació de l'Esperit, a saber:

1. Transformació interior, canvi de vida, conversió profunda.
 2. Dinamisme evangelitzador per edificar l'Església.
- Aquestes dues dimensions són essencials i no pot faltar cap de les dues, perquè la Pentecosta no va ser tan sols una gràcia en benefici personal de cadascun dels apòstols, sinó que va ser el do del Pare i de Crist glorificat per fer néixer l'Església.

La Renovació concebuda així, brilla esplendorosa amb tota la profunditat, la riquesa espiritual, l'amplitud i el dinamisme de l'Esperit de Pentecosta i per això és —segons expressió de Pau VI— «una sort per a l'Església i per al món».

* Antic representant de Catalunya en la Coordinadora Nacional de la R.C. i president d'Evangelització 2000

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Juanita (1)

Juanita Fernández Solar i Teresa dels Andes són dos noms d'una mateixa persona. Nascuda el 13 de juliol de l'any 1900 a Santiago de Xile, en el baptisme se li va imposar el nom de Juana. Els seus familiars li van atorgar el diminutiu afectuós de Juanita. Quan aquesta nena, esdevinguda dona, entra al Carmel, se li va posar, seguint el costum, Teresa. L'ingrés en religió era comparat a un nou baptisme i, per aquesta raó, el canvi de nom.

Teresa de los Andes és avui una santa venerada en els altars. Com ha estat possible tal enlairament? És que va fer coses molt extraordinàries? Com ha arribat als altars una dona que va morir abans dels 20 anys? La veritat és que va fer una cosa molt gran i molt simple, alhora: complir la voluntat de Déu. Ell fou el centre de la seva

vida. I va ser generosa envers el Senyor amorós i fidel. El creador li va demanar el que ens reclama a tots: l'amor. Ella mai no va regatejar res pel que fa a la virtut en la qual radiquen totes les altres.

El Sant Pare —el 21 de març del 1993— va canonitzar aquesta dona. Una santa jove, amb moltes ganes de viure, senzilla, simpàtica, bona nedadora i gran amazona. Sempre es va adonar que totes les realitats eren un do diví. Una noia, enamorada de Crist, que convidava tots els membres de l'Església a abandonar-se a les bones mans del Pare celestial i a viure el lliurament fraternal envers tothom. Una postulante que mostra com la cooperació a la gràcia no és cosa vana i que la maduresa humanocristiana s'assoleix en l'oblit de si mateix i en el sacrifici pel proïsme.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@retemail.es)

Profetisme no és fanatisme

Torno a llegir el meu escrit anterior i constato el tuf pessimista que traspua, perquè assenyalo dues postures i les qualifico negativament. I punt final. Són les dificultats que comporta estar vedat en un determinat espai en el setmanari. Que consti que, com em passa moltes vegades, sóc pessimista al meu voltant i tinc una gran esperança quan la meua vista s'estén per l'Església universal.

Una de les coses que sorprenen de l'àmbit d'Internet, quan algú pretén fer-se ressò dels àmbits cristians, és que, a excepció del cas de Zenit, tot el que arriba en abundància són conceptes de tendència integrista. Hom lamenta rebre *e-mails* «lefebvrístes» i té ganes d'un altre gènere de missatges. Una excepció, en el meu cas, són les cartes que rebo dels missioners lectors de *Catalunya Cristiana* i als quals, jo, pecador en aquests i en molts altres àmbits, no contesto com hauria de fer-ho. En la meua experiència personal, a través de la Xarxa hi ha una mancança de testimonis valents, universals, optimistes, juvenils. Sens dubte, la realitat d'aquí i d'avui és desconcertant i quan a algú li agafa el xàfec té la temptació de refugiar-se a casa per no mullar-se. La pluja és riquesa i cal anar-hi encara que ens mullem. Dono massa voltes i aniré al gra. El llibre dels Proverbis sentència: «Sense visions profètiques, el poble decandeix» (29,18). El profetisme és un carisma que Déu atorga quan vol, com vol i a qui vol. Ara bé, qualsevol carisma ha de ser acceptat, cultivat i exercit a favor dels altres, i aquí apareix el risc. L'home és propens a aferrar-se a les seguretats (recordeu la llegenda del Gran Inquisidor, de Dostoiévski). El do de profecia es pot ofegar en la por, la comoditat, l'ambició, la recerca de l'èxit. Afegiu a tot això que el profeta acostuma a resultar incòmode per a l'autoritat o per al règim establert, per això pretendre ser fidel al do de la profecia és una cosa com aspirar a màrtir. Però la paraula de Déu no està encadenada (2Tm 2,9).

Sorpren que entre alguns profetes, més o menys coneguts i acceptats, aparegui aquest vell xacrós, de cara enfadada gairebé sempre, més seriós que un humorista dels bons, gairebé sempre envoltat de gent uniformada com ell mateix (la seva imatge amb sabates esportives i anorac mentre recorre els paisatges de les Dolomites o d'Astúries es prodiga poc), protegit per agents de l'ordre, etc. Parlo, com ja deveu haver suposat, de Joan Pau II. Pensó en la reunió de Tor Vergata. Recordo la seva acceptació de tothom, sense preferir cap grup concret, sense exclusions. Evoco la seva confessió sincera a la façana del Laterà: «No veniu a buscar-me a mi, sinó a Jesús.» Però, més que pensar, recordar o evocar, vull transcriure alguna frase del missatge a la joventut, per a la seva jornada diocesana d'aquest any 2001, aquest mateix diumenge: «Jesús és un Messies que trenca esquemes i surt de qualsevol clam... si l'amor és una condició per seguir-lo, el sacrifici verifica l'autenticitat d'aquest amor... el radicalisme d'una opció que no admet vacil·lacions ni fer marxa enrere... ha impedit que molts homes i dones seguisin Crist... negar-se a si mateix significa renunciar al propi projecte.» El Papa no em cau gaire simpàtic, però és la persona a qui admiro més i és algú que sempre em sorpren.

Notes insignificants

Germà Adrià

Un autobús diferent

Anava a l'autobús 64. A prop de la plaça Universitat va pujar una jove alta, ben vestida, d'aspecte molt agradable. L'acompanyava una dona gran (la seva mare?) d'aspecte tímid i reservat. La jove es va asseure en un dels seients reservats. La seva mare, al seu costat, li acariciava la mà amb dolçor.

La jove es va treure la jaqueta i va fer un petó sonor a la seva mare. Després va començar a assenyalar el carrer: els cotxes que ens avançaven, la gent que caminava per la vorera, les botigues obertes...

Assenyala i reia, reia molt fort.

Un riure sense reserva. Tant se li'n donava, que la miréssim amb estranyesa. Ens tornava la mirada, com si ens compadís.

De cop i volta imitava les gallines, els gossos i reia.

La mare, de tant en tant, li acariciava la mà. I la jove va estar així durant tot el trajecte fins a la plaça Bonanova.

Els altres viatgers, seriosos, amb aquesta serietat pròpia dels que van pel món com si no els importés ningú més.

Molts miraven la jove amb compassió, i ella ho endevinava i els llançava somrient el cant del gall.

I nosaltres, els viatgers normals, els homes formals i les dones dignes apartàvem la mirada per observar-la de reüll. Ens movia compassió.

La mare li feia carícies i li donava el seu somriure i la seva atenció.

La mare no s'avergonyia de res. Anava amb la seva filla tan elegant... Era tan guapa... No tenia aspecte mongòlic. En ella tot era naturalitat. Naturalitat de qui diu el que pensa, fa el que vol, riu de tot i de tothom, fins i tot, dels que continuàvem en la nostra seriositat formulista.

La jove estava tonta, era tonta... Així ho va comentar una noia al seu promès.

Una altra persona va dir que era una dèbil mental... I, aleshores, jo vaig imaginar un autobús diferent.

En aquest autobús diferent tots els passatgers parlaven i saludaven la gent del carrer; i reien de les manobres dels cotxes per avançar-nos; i imitaven els animals.

El conductor cantava i anunciava les parades fent comentaris. Els promesos es feien petons sense complexos. Dues velletes cantaven sevillanes i un avi les acompanyava picant de mans.

Els que baixaven del l'autobús s'acomiadaven amb la mà i feien petons a qui tenien més a prop.

Els que pujaven a cada parada, saludaven i somreien, com si tothom els esperés.

Així viatjava jo en aquest autobús diferent. I va anar de poc que no converteixo el somni en realitat. Em va faltar poc per asseure'm al davant de la jove tonta i amb ella iniciar la revolució dels viatgers.

Quan vaig baixar del cotxe li vaig fer un somriure i ella em va deixar anar un «cloc-cloc» de gallina. I vaig sentir enveja.

Voldria ser més tonto del que sóc i ser capaç d'anar per la vida sempre rient, però també he de ser un home seriós i formal.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Un document del Vaticà sobre Internet

El 17 de març passat el papa Joan Pau II va rebre el Pontifici Consell per les Comunicacions Socials i va agrair la contribució específica d'aquest Dicasteri vaticà al Jubileu de l'Any Sant 2000, ja que «heu prestat —els va dir— un servei incalculable coordinant la transmissió televisiva de moltes cerimònies a tot el món, i va oferir, a més, assistència professional i pastoral als milers de professionals —homes i dones— que treballen en l'àmbit de la premsa, ràdio, televisió i fotografia».

A continuació el Sant Pare es va referir al document del Pontifici Consell sobre *Ètica de les Comunicacions Socials*, que va descriure com un mitjà molt útil per «oferir una guia en relació amb l'ús dels mitjans de comunicació; una realitat humana complexa i diversa en què les preocupacions ètiques sovint estan subordinades als interessos comercials».

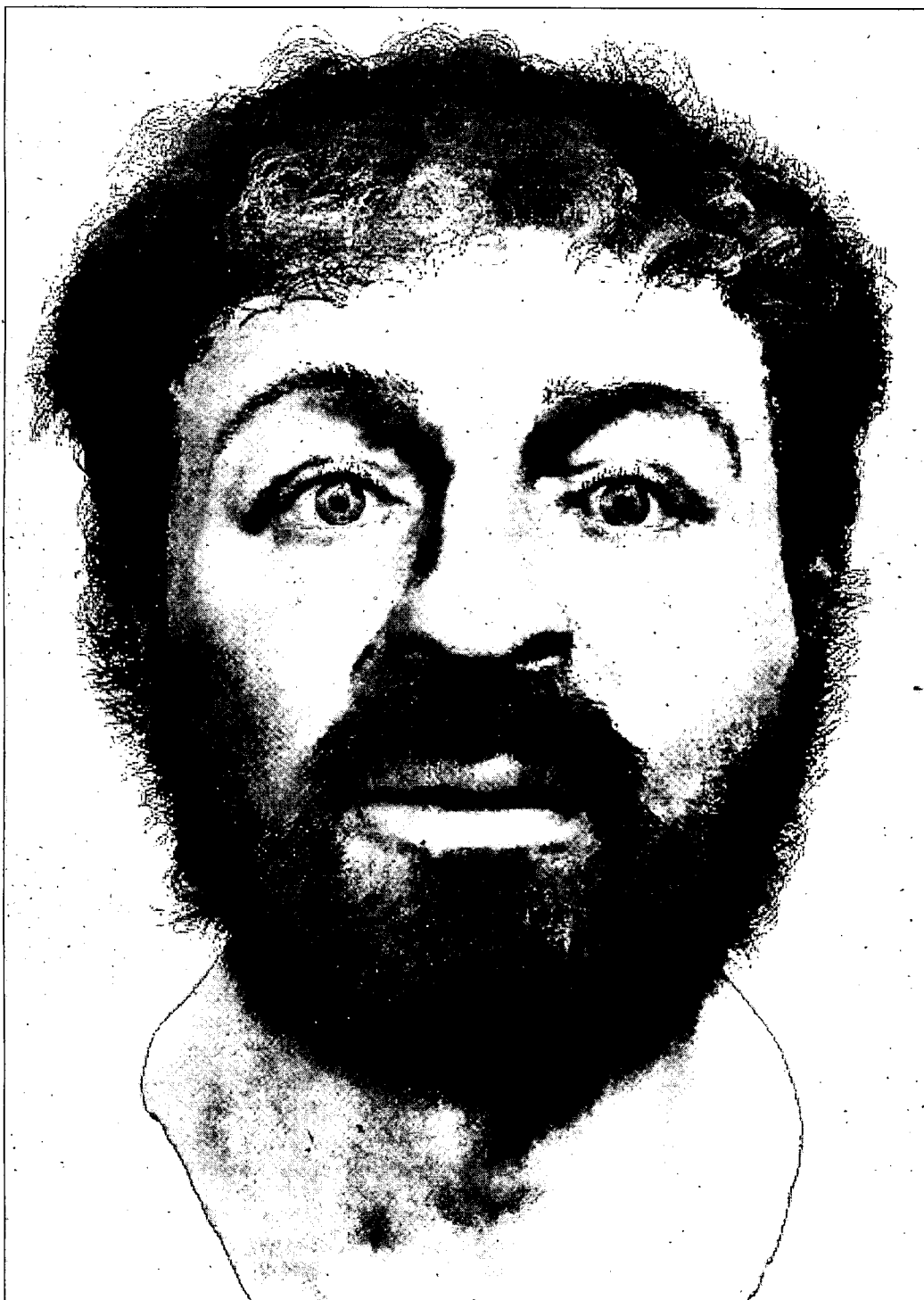
En acabat va dir: «M'agrada saber que en aquests dies el vostre Dicasteri estudia un altre document semblant sobre *Ètica a Internet*, que seria extraordinàriament oportú, donada la difusió ràpida de les comunicacions cibernètiques i de les nombroses qüestions morals que planteja.» I va afegir: «Els problemes creats per la nova tecnologia, pel procés de globalització, per l'absència de regles i la privatització dels mitjans, tot presenta nous desafiaments ètics i espirituals per aquells que treballen en les comunicacions socials.»

No sabem quan sortirà publicat aquest document, però es preveu en un futur pròxim.

Acabada l'audiència, Joan Pau II va resar l'Àngelus amb els participants, i a continuació va fer un comentari breu i suggestiu: «L'Àngelus és la primera comunicació, la més important en la història de la humanitat...» I els va beneir a tots.

Zoom

Eduard Brufau

Uns científics anglesos acaben de reconstruir, servint-se de mitjans informàtics avançats, l'aspecte que devia tenir Jesús. Per fer-ho també s'han inspirat en cranis de fa dos mil anys de la zona de Palestina. El resultat és un rostre barbut i morè, però lluny de les representacions habituals de les nostres teles i retinales. Potser d'ara endavant els artistes tindran més en compte aquest nou disseny. Però fos ros o morè, amb barba o sense, cap d'aquests detalls interfereix en allò principal: la missió salvadora de Jesucrist.

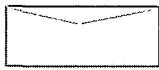
La cristologia de Calcedònia (2)

Amb molt de gust em plau contestar la carta de Jordi Bassas i Ribalta sobre la cristologia de Calcedònia (*Catalunya Cristiana*, núm. 1.122), la qual feia referència explícita a una carta meua sobre el mateix tema, apareguda en el núm. 1.120 del mateix setmanari.

Primer, l'adverbi que menciona també Calcedònia per explicar el tipus d'unió de les dues naturaleses en Crist, *asygkhytós* (*inconfuse*, «sense confusió ni barreja»), en cap cas està en contradicció amb l'adverbi *akhorístós* (*inseparabiliter*, «sense separació»), per la senzilla raó que l'*inconfuse* vol dir que les dues naturaleses, divina i humana de Crist, estan unides, formen una unitat, no per la barreja o confusió de les dues, formant un *tertium quid* (en aquest cas, Jesús, ni seria Déu ni seria home), sinó perquè aquesta unitat, la persona i substància (*persona atque substantiam*, cf. H. Denzinger. Herder 1999, núm. 2.529) de Crist, en la qual concorren les dues naturaleses, és en la seva totalitat de naturalesa divina i és en la seva totalitat de naturalesa humana; és a dir, sense que cap de les dues naturaleses hagin estat alterades en el que tenen de naturalesa, per la unió. Això és el que vol dir el també utilitzat adverbi, *atréptós* (*immutabiliter*, «sense canvi», referit a les dues naturaleses). Això que acabo d'intentar explicar en cap cas es contradia ni és una paradoxa, amb el fet que totes dues naturaleses siguin inseparables (*inseparabiliter*) i fins i tot indivisibles (*adiarétós*, *indivisibiliter*).

Bé, intentar explicar la unió hipostàtica en un espai tan reduït com aquest potser és demanar massa; el que sí que voldria deixar ben clar és que els quatre adverbis no es contradueixen, sinó que es complementen i a més a més, expliquen «perfectament» aquesta mena d'unió. El fet que ni els nestorians, ni els monofisites, ni «els teòlegs modernistes», ni tants d'altres, encara avui, no ho entenguin; no vol dir, però, que hàgim de creure que els més de 500 bisbes reunits a Calcedònia es van posar d'acord en una definició dogmàtica contradictòria i paradoxal i que, per tant, ni ells mateixos n'entenen ben bé el significat. Això és possible?

Cartes del lector

Segon, jo també lamento, com feia sant Pius X, les preguntes que es feien i es fan els teòlegs modernistes sobre la consciència que tenia Jesús de la seva divinitat. Els evangelis ens diuen que, almenys, Jesús és conscient de ser el Fill de Déu des dels dotze anys. Ho nega algun exegeta? Quina llàstima; jo prefereixo creure en l'Evangeli que sé que està inspirat, que no pas en un home que no em consta que estigui inspirat.

Tercer, la pregunta que es fa Karl Rahner només és concebible si no s'entén el que significa l'*indivisibiliter* i l'*inseparabiliter*. Aquesta pregunta ja està contestada en la meua carta anterior i en aquesta. La humanitat de Jesús no és divisible ni separable, ni per uns instants, de la seva divinitat, i això és així per tota l'eternitat. La segona persona de la Santíssima Trinitat, la Paraula del Pare, Déu Verb, és, per sempre més, un home, Jesús de Natzaret, i com a tal està assegut a la dreta de Déu Pare. Si us plau, si Jesús no fos un home per tota l'eternitat, en què combregaríem quan anem a la comunió? L'encarnació és irreversible i, evidentment, sense data de caducitat.

AGUSTÍ MIARNAU, c.m.f.
Girona

Cants de la missa

Vull insistir novament amb el tema dels cants de la missa i ampliar-hi arguments. Cal que els «vells» intentem adaptar-nos a la joventut actual tot renunciant als rutinarismes. Potser és desfasat entestar-nos amb cants tristos, ensoports, poc melòdics i cultius d'algun badall d'avoriment; m'atreveixo a incloure-hi el cant gregorià. No és que hàgim de fer taula rasa de tot. Hem de convenir, per exemple, que certs sorolls mal anomenats musicals són aptes per revincular-se, però impropis per a la casa de Déu. Cal buscar un terme mig, aterrar a l'alegria d'una música viva, agradable i fàcil d'aprendre, per què no? És que quan diem *Sant*,

sant, sant... no ens amara una joia celestial? I quan afegim: *els cels i la terra plens de la vostra glòria...*, masteguem tristesa o bé sentim eufòria i la màxima felicitat? No és més propi manifestar una alegria viva a través de les melodies més meravelloses i populars possibles?

Penso que ens surt barba si cantem sencer l'antic *Crec en Déu* i el mateix passa amb altres composicions dels nostres avantpassats. Recordo la missa de l'Angelus i encara bo que les absoltes han desaparegut del mapa. No esteu d'acord amb mi si es poden qualificar de fora de lloc, inadaptables per als que pugen avui dia? La nostra comunitat ha intentat fer un pas, treure la son de les orelles i ho hem fet amb èxit, passant de mort a vida a la vegada que creix de manera ostensible el clima de participació i de fervor. El nostre lema és el següent: «No a la veu arrossegant.»

GENÍS DE TERA i TEIXIDOR
L'Estartit

Elogi de la vida

És cert que la vida a vegades ens desborda i sovint es manifesta en una espècie de desmesura. Això no obstant, que n'és, de bella, la vida! És el millor regal si estem atents descobrint el que val com a observatori de la nostra existència i de l'aliena. Totes les vides recorren com un riu que ens porta, però en aquest riu poderós, en aquest corrent que hom no pot deturar, en aquesta sinya de la qual no podem baixar, es poden fer moltes coses. La vida dins del seu curs té les seves exigències. Cal, com en una empresa, marcar-se objectius i planificar estratègies, i comptar amb diferents fases en el temps.

Un cop dissenyats els objectius, cal posar-se a treballar amb tenacitat. No podem defallir davant de les primeres dificultats, que segur que arribaran: salut, decepcions, ingratituds, talls bruts i absències, i caldrà perfilar estratègies amb les dades materials que tenim a l'abast. Oblidar que la vida està sembrada de dificultats i contrarietats en desconèixer el drap en què ens belluguem, però és el que li dona la gràcia, la imprevisibilitat.

VALVANERA RIOJA
Barcelona

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

Perdó

Tots recordem les imatges del Papa parlant amb el seu frustrat assassí. Emotiu; però... estem tan acostumats als sensacionalismes i als cops d'efecte publicitaris, que més d'un es preguntava: es pot arribar a perdonar del tot una persona que ha intentat matar-te?

Fa pocs dies em van explicar una història que va tenir lloc a l'Estat espanyol el protagonista de la qual va morir fa sis anys. Quan era un nen, davant dels seus ulls van violar la seva germana i la seva mare, i després les van matar

juntament amb el pare, també espectador forçat de les violacions. Anys després, quan els violadors assassins van sortir de la presó, aquell infant, llavors sacerdot catòlic, va menjar amb ells! per demostrar-los fins a quin punt els havia perdonat. Impressionant, oi? Pel que fa a la pregunta de si es pot arribar a perdonar del tot, la resposta és: «Alguns ho fan.» Potser per això el Papa opina que la pau del món arribarà quan tots ens perdonem a tots. És a dir, que encara trigarà una mica.

ANTONIO MARTÍNEZ ZURIAGA
Sant Fost

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

—He sentit moltes vegades que en el moment de la mort és tot l'home que mor i que la resurrecció ve immediatament després de la mort. Això no lliga amb el que sempre em van ensenyar. Ha canviat l'Església la seva doctrina?

—Aquesta opinió teològica que vostè menciona no és conforme amb la fe de l'Església. L'any 1979 la Congregació per a la Doctrina de la Fe sortia al pas d'algunes opinions semblants. La fe de l'Església afirma que després de la mort sobreviu un element espiritual que, dotat de consciència i voluntat, permet subsistir al jo personal sense el cos. Es tracta de l'ànima. L'ànima és immediatament judicada i en queda decidida la sort final. La resurrecció de la carn esdevindrà en la consumació dels temps.

Si neguem l'existència de l'ànima separada del cos després de la mort, posem igualment en qüestió moltes altres realitats de la fe: el sufragi pels difunts, el dogma de l'Assumpció de Maria, el realisme de la resurrecció i la mateixa continuïtat en l'ésser personal abans i després de la mort.

Avui, més que mai, cal guardar-se d'una nova gnosi que qüestiona el realisme de les veritats de la fe reduint-los a especulacions teòriques. Això passa, per exemple, amb veritats com la virginitat perpètua de Maria, la presència de Jesucrist en l'Eucaristia... Li recomano que llegeixi o rellegeixi el que diu el Catecisme de l'Església catòlica sobre les realitats últimes.

—Fa poc, en un recés, el predicador ens va dir que l'Eucaristia perdona tots els pecats, també els mortals i que no cal confessar-se per combregar. Vaig quedar trasbalsada perquè a mi sempre em van ensenyar el contrari. Què he de pensar?

—Si el predicador va dir el que vostè diu, se li haurien de retirar les llicències ministerials perquè ensenya el contrari del que afirma el Magisteri de l'Església. És veritat, i això ja ho deia el concili de Trento, que l'Eucaristia perdona els pecats venials (fins i tot els perdona l'aigua beneïda!), però el que combrega conscient de pecat mortal (com ensenya sant Tomàs) comet un sacrilegi. L'Eucaristia, en tant que renova i actualitza la passió i mort redemptora de Jesucrist, és el sacrifici propiciatori que esborra el pecat del món, però l'aplicació concreta d'aquest benefici es realitza en els sacraments del Baptisme i de la Penitència. El Catecisme de l'Església catòlica recorda que «el qui té consciència d'haver comès un pecat mortal no ha de rebre la comunió, encara que tingui una gran contrició, sense haver rebut prèviament l'absolució sacramental, llevat que hi hagi un motiu greu per combregar i no li sigui possible d'accedir a un confessor».

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
iohannes@terra.es -
catcris@idgrup.iber.net.com -
www.balmesiana.org - Catalunya Cristiana,
c/ Puiggarí, 5, 4t - 08014 Barcelona, fax 934
902 035. Cal indicar sempre «Consultori».

L'Evangeli de Pasqua

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Del sepulcre de Crist a l'ambó de l'Església

La litúrgia de la Paraula de la Vetlla Pasqual culmina, com ho fan totes les celebracions de la Paraula de Déu, en la lectura de l'Evangeli. És el moment de fer ressonar en l'Església, cada any, la «joiosa notícia» de la victòria de Crist sobre la mort: l'Evangeli! El text que escoltem cada any en la Vetlla correspon a l'evangelista del qual hem llegit la narració de la Passió el diumenge de Rams. Aquest any, sant Lluc. És una manera d'enllaçar la totalitat del misteri pasqual, en el qual la mort i la resurrecció del Senyor estan essencialment unides.

La tradició arquitectònica de les basíliques romanes medievals ens ofereix un gran ambó a la nau de l'església, ample, evocador d'un sepulcre, amb el candelero per al ciri pasqual unit al mateix ambó, o molt proper. És una forma simbòlica de significar l'escena pròpia de l'alba del primer diumenge, que els evangelistes decrien com un anunci angèlic

a les dones que troben el sepulcre buit. El ciri pasqual encès evoca el Crist ressuscitat, resplendent de llum. El diaca que proclama l'evangeli actualitza les paraules de l'àngel. És cert: hi ha una similitud entre allò que succeïa en el sepulcre buit i allò que es fa en l'ambó de l'església.

En realitat, més que de similitud potser hauríem de parlar de continuïtat. Fou en el sepulcre on ressonà per primera vegada la joiosa notícia=Evangeli que està al cor de la fe de l'Església: «El Crucificat ha ressuscitat! No està entre els morts, és el Vivent per sempre!» Tota proclamació de l'Evangeli rep la seva força d'aquest nucli. Anunciar l'Evangeli és, sempre, anunciar el Crist vivent en la seva Església, gloriós a la dreta del Pare.

Del primer diumenge a cada diumenge

La narració de Lluc sobre el sepulcre buit i les aparicions del Ressuscitat presenta els esdeveniments del primer dia

després del dissabte. Són tres: la visita de les dones al sepulcre, l'aparició als deixebles d'Emmaús, l'aparició als deixebles reunits a Jerusalem. El primer se situa tot just a l'alba, el segon a la tarda vers la posta del sol, el tercer al vespre. Cada una de les escenes porta el seu missatge propi, però hi ha elements permanents. El més clar és la referència al compliment dels anuncis fets pel mateix Jesús —en el sepulcre, a les dones—, o bé a les Escripures de l'Antic Testament —deixebles d'Emmaús i els apòstols a Jerusalem. El misteri pasqual de Jesús és l'acompliment de la història de la salvació. Allò que estava anunciat, s'ha complert, i és amb aquesta llum que hem d'interpretar des d'ara les Escripures. Es tracta de «recordar-ho». Com diuen els homes resplendents a les dones: «Recordeu allò que us deia...»

Sembla ben legítim pensar que sant Lluc ha tingut una intenció catequística en presentar d'aquesta manera els fets del primer diumenge de la història. La intenció seria la de mostrar com aquell dia és el paradigma de tota la vida de

l'Església, i més en concret, la pauta d'allò que l'Església continua fent cada diumenge. El mateix Lluc, quan fa la síntesi de la vida de la comunitat de Jerusalem (Ac 2,42-47), assenyalava els trets que trobem realitzats en el diumenge de la resurrecció: «Perseveren en la doctrina dels apòstols, en la comunió, en la fracció del pa i en les oracions.»

La doctrina dels apòstols és l'actualització de les explicacions del Ressuscitat als deixebles d'Emmaús i als deixebles a Jerusalem. Els discursos de Pere i de Pau en els Fets del Apòstols són un testimoni clar en aquest sentit. La comunió és la realitat del do de Déu compartit fraternalment. És el que feren les dones i els d'Emmaús en fer participants els altres de la seva experiència, quan el seu cor s'encenia a causa de les paraules del pelegrí. La fracció del pa és l'Eucaristia. El Ressuscitat continua fent aquest gest a la casa dels deixebles. I el Crist mateix és el qui continua reunint cada dia els qui són salvats en la seva una santa Església catòlica i apostòlica (Ac 2,47).

petites homilies

La Misericòrdia crucificada

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Crist es féu per nosaltres obedient fins a la mort, i una mort de creu. Vet aquí la clau que ens obre el sentit del misteri de Passió. El que avui celebrem no és producte del fatalisme. Té un objectiu molt concret. Per nosaltres. A favor nostre, pecadors: Em rodeja un estol de malfactors. Per nosaltres, els cansats de confiar en paraules que no alliberen: El Senyor m'ha donat una llengua de mestre, perquè, amb la paraula, sàpiga sostenir els cansats. A favor nostre, els ofegats en la misèria del pecat del món, i nostre, la Misericòrdia ha estat oferta al sacrifici. Perquè ell, innocent, s'ha dignat a sofrir passió pels impius, i a ser condemnat injustament a favor dels pecadors.

La lectura de la Passió segons sant Lluc és una professió de fe plena de serenitat —d'esperança— en la misericòrdia de Déu —l'amor que allibera—, feta història salvadora en Jesús. Senyor, per la Passió del vostre Unigènit, apiadeu-vos de nosaltres, i... concediu-nos-ho per l'eficàcia d'aquest sacrifici únic.

Jesús s'endinsa en el camí del sacrifici. S'agenollà i pregava...: Pare,... que no es faci la meua voluntat sinó la vostra. Avança pel vertader camí de Déu. Comença l'agonia —la lluita— en solitari. Per què dormiu? Hi ha, però, qui vetlla. Judes, amb un bes traeixes el Fill de

Entrada de Jesús a Jerusalem. Mosaic bizantí de la capella Palatina de Palerm (s. XI).

l'Home? La Misericòrdia interpel·la. Ara les tenebres tenen el poder. La negra nit del pecat. La Misericòrdia no és cega. Sap per on va. Per això s'apressa pel camí de la reconciliació. En aquell moment, mentre el gall cantava, el Senyor es mirà Pere. La mirada que converteix. I segueix camí enllà. El camí del sacrifici. Transita per tota mena de gent. Els notables, els grans

sacerdots, els mestres de la Llei. Els entesos en el sagrat. Pilat, Herodes. Autoritats expertes en la conservació de l'ordre imposat pels poderosos. El populatxo baladrer, portat d'ací d'allà. Bar-Abbàs —irònicament El-fill-del-pare— assassí, baratat pel Just, Simó de Cirena, el col·laborador per força. El poble, desorientat i encuriosit. Dones endolades. Gent que segueix Jesús d'una manera o altra. No ploreu per mi: ploreu per vosaltres i pels vostres fills. La Misericòrdia es fa veu profètica que alerta els pobres. L'empenyen saions, el vigilan soldats, li fan costat dos criminals que també han de ser executats. I ja som al lloc del sacrifici. A l'indret anomenat Gòlgota, el crucificaren. El camí, però, segueix. Oberts els braços, la Misericòrdia consumarà l'obra de la reconciliació. Pare, perdoneu-los. Intercessió. Avui seràs amb mi al paradís. L'esperança crema com una flama vigilant. Pare, confio el meu alè a les vostres mans. L'heroisme de l'abandó confiat al Pare. No és cap salt al buit. Suïcida. És el salt d'alçada de la resurrecció. L'Heroi ha vençut! Per això hem sortit amb palmes a rebre la Misericòrdia crucificada. La resurrecció que reconcilia la humanitat amb Déu. Feu-nos aprendre la lliçó dels sofriments del nostre Salvador per poder participar de la seva resurrecció.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 2)

ABRIL

8. Diumenge

De Rams. Vermell. Lectures: *Processó*: Lluc 19,28-40.
Missa: Isaïes 50,4-7 / Salm 21 / Filipencs 2,6-11 / Lluc 22,
14-23,56

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Dionís, Perpetu Redempte i Amanç, bs.; Gualter, ab.; Santes, Concessa i Macària, mrs.

9. Dilluns

Sant. Morat. Lectures: Isaïes 42,1-7 / Salm 26 / Joan 12,1-11

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Hug i Acaci, bs.; Pròcor, diac. mr.;

Hilari, mr.; Santes, Maria Cleofàs, casada; Casilda, vg.; Valdetruda, vg.

10. Dimarts

Sant. Morat. Lectures: Isaïes 49,1-6 / Salm 70 / Joan 13,21-33.36-38

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ezequiel, profit.; Africà, Terenci i Pompeu, mrs.; Dimes, el bon lladre.

11. Dimecres

Sant. Morat. Lectures: Isaïes 50,4-9a / Salm 68 / Mateu 26,14-25

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Estanislau de Cracòvia, b.; Isaac, mjo.; Antipas, mr.; Felip, b.

12. Dijous

Sant. Missa de la Cena del Senyor. Blanc. Lectures: Èxode 12,1-8. 11-14 / Salm 115 / Corintis 11,23-26 / Joan 13,1-15

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Juli I, p.; Zenó, b. mr.; Víctor, mr.; Sabas el God, mr.; Damià, b.; Santa Isia, v. mr.

13. Divendres

Sant. Celebració de la Passió del Senyor. Vermell. Lectures: Isaïes 52, 13-53,12 / Salm 30 / Hebreus 4,14-16.5,7-9 / Joan 18,1-19,42ALTRES CELEBRACIONS: *La Mare de Déu de l'Alegria.* Sants, Martí I, p. mr.; Hermenegild, princ. mr.; Urs i Carp, bs.; Papil, diaca, mr.; Agatodor, mr.; Santa Agatònica, mr.

14. Dissabte

Sant.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Tiburci, Valerià i Màxim, mrs.; Pere González (Sant Telm); Lambert, b.; Frontó, ab.; Santes Domnina, vg. mr., i Tomaides, mr.

Lectures bíbliques

Diumenge de Rams

Cicle C

Evangeli

Lc 19,28-40

Beneït el qui ve en nom del Senyor

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

En aquell temps, Jesús anava al davant pujant a Jerusalem. Quan era a prop de Bet-Fagué i de Bet-Hània, a la muntanya de les Oliveres, envià dos dels seus deixebles amb aquest encàrrec: «Aneu al poble d'aquí al davant i, entrant, hi trobareu un pollí fermat, que ningú no ha muntat mai. Deslligueu-lo i porteu-lo. Si algú us preguntava per què el deslligueu, respondreu que el Senyor l'ha de menester.» Els dos que Jesús enviava se'n anaren i ho trobaren tot tal com Jesús els ho havia dit. Mentre deslligaven el pollí, els amos els digueren: «¿Per què el deslligueu?» Ells respongueren: «El Senyor l'ha de menester.» Portaren el pollí a Jesús, el guarniren tirant-li els mantells a sobre i hi feren pujar Jesús.

A mida que Jesús avançava, estenien els mantells pel camí. Quan s'acostava a la baixada de la muntanya de les Oliveres, tota la multitud dels seus addictes, plena d'alegria, començà de lloar Déu amb grans crits per tots els prodigis que havien vist, i deien: «Beneït sigui el rei, el qui ve en nom del Senyor. Pau al cel, i glòria allà dalt.»

Alguns fariseus que anaven amb la multitud li digueren: «Mestre, renya els teus seguidors.» Ell respongué: «Us asseguro que si aquests callessin, cridarien les pedres.»

Lectura primera

Is 50,4-7

*No he amagat la cara davant les ofenses
i sé que no quedaré avergonyit*

Lectura del llibre del profeta Isaïes

El Senyor Déu m'ha donat una llengua de mestre perquè, amb la paraula, sàpiga sostenir els cansats. Un matí i un altre, em desvetlla l'orella, perquè escolti com un deixeble. El Senyor Déu m'ha parlat a cau d'orella i jo no m'he resistit ni m'he fet enrere: he parat l'esquena als qui m'assotaven i les galtes als qui m'arrencaven la barba; no he amagat la cara davant d'ofenses i escopinades. El Senyor Déu m'ajuda: per això no em dono

per vençut; per això paro com una roca la cara i sé que no quedaré avergonyit.

Salm responsorial

21 v. 2a

Tots els qui em veuen es riuen de mi,
amb els llavis i amb el cap prenen aires de mofa:«S'ha adreçat al Senyor; que l'alliberi,
doncs;
que el salvi, si tant se l'estima.»*R. Déu meu, Déu meu, ¿per què m'heu abandonat?*M'envolta una munió de gossos,
em rodeja un estol de malfactors,
m'han lligat les mans i els peus,
puc comptar tots els meus ossos. **R.**Es reparteixen entre ells els meus vestits,
es juguen als daus la meva roba.
Almenys vós, Senyor, no us allunyeu;
força meva, cuiteu a defensar-me. **R.**Anunciaré als meus germans el vostre nom,
us lloaré enmig del poble reunit.
Fidels del Senyor, lloeu-lo,
fills de Jacob, glorifiqueu-lo,
reverencieu-lo, fills d'Israel. **R.**

Lectura segona

Fl 2,6-11

*Jesucrist s'abaixà. Per això
Déu l'ha exalçat*Lectura de la carta de sant Pau
als cristians de Filipis

Jesucrist, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau. Havent-se fet semblant als homes i començant a captenir-se com un home qualsevol, s'abaixà i es féu obedient fins a acceptar la mort i una mort de creu. Per això Déu l'ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom, perquè tothom, al cel, a la terra i sota la terra, doblegui el genoll al nom de Jesús, i tots els

llavis reconeguin que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.

Vers abans de l'evangeli

Fl 2,8-9

*Crist es féu per nosaltres obedient
fins a la mort i una mort de creu.**Per això Déu l'ha exalçat
i li ha concedit aquell nom
que està per damunt de tot altre nom.*

Evangeli

Lc 22,14-23,56

Passió de nostre Senyor Jesucrist segons sant
Lluc

Menorca

diòcesis

La Menorca paleocristiana

■ El Museu Diocesà presenta «Els orígens del cristianisme a Menorca»

CIUTADELLA.— La diòcesi menorquina ha encetat una nova etapa en el Museu Diocesà amb una nova exposició sobre l'arribada del cristianisme a Menorca, cap al segle v. L'acte inaugural de la mostra *Els orígens del cristianisme a Menorca* va tenir lloc el 16 de març, sota l'atenta mirada de nombroses persones que, d'una manera didàctica, van poder observar de forma acurada i senzilla quins han estat els inicis del cristianisme a l'illa.

La inauguració va ser presidida pel bisbe administrador apostòlic, Mons. Jesús Murgui, acompanyat pel vicari general, Sebastià Taltavull, pel director del Museu Diocesà, Josep Mascaró, per alguns arxiprestos i en presència del conseller de Cultura, Josep Portella, i la regidora de Ciutadella, Joana Català. A l'acte també hi assistí Pedro Sans, de l'entitat bancària Sa Nostra, que juntament amb la Caixa, l'Ajuntament de Ciutadella i el Consell Insular, com també la catedral de Menorca, han fet possible l'exposició.

En el seu parlament d'inauguració, el bisbe Jesús Murgui va agrair l'esforç del Museu Diocesà i va manifestar que la mostra, a part de suscitar una curiositat real pel fet històric que vol ensenyar, exposa una «emoció en sentiments» per les arrels cristianes de Menorca. Mons. Murgui va demanar als presents de «mirar l'exposició amb ulls de fe», perquè «el que va néixer des de la fe només des de la fe pot ser ben entès». I és que el bisbe va destacar la tradició viva que ha marcat el cristianisme des del segle v, tot i l'aparent fragilitat de la fe, que continua ben viva als inicis del segle XXI. Un segle que s'enceta a Menorca, així ho recordà el bisbe, que va fer memòria tant del primer bisbe, Sever, al segle v, com del nou bisbe i primer d'aquest segle,

Mons. Joan Piris, que el 28 d'abril serà ordenat a la catedral.

Tant el conseller de Cultura, Josep Portella, com la seva homòloga a l'Ajuntament de Ciutadella, Joana Català, van felicitar el Museu, en la persona del director, per aquesta nova etapa més didàctica del Museu Diocesà i va destacar la sensibilitat existent en la societat illenca pel valor patrimonial, bona part en mans de l'Església menorquina. Per la seva part, Mascaró va agrair la participació institucional i va animar tothom a conèixer més els inicis cristians, a partir de la mostra.

Entre els segles v-vii, durant el baix imperi romà, el cristianisme ja és la religió acceptada per Roma, es difon per la Mediterrània i arriba a Menorca. Si la documentació escrita és escassa, més abundants són les restes arqueològiques testimoni de la presència cristiana a les Illes. La mostra organitzada pel Museu Diocesà és una oportunitat per entendre quin era l'ambient cultural i religiós dels primers cristians a través de les seves restes arqueològiques.

Un dels edificis més coneguts de l'antic món cristià a Menorca és la basílica de Son Bou, la qual ha servit com a esquema d'espai expositiu per a la mostra, que es podrà visitar fins al proper 30 de setembre.

Foto: «Diari Menorca»

El bisbe Murgui, en el seu parlament inaugural.

Com explica el director del museu, Josep Mascaró, l'exposició, ubicada a l'antic refectori del Seminari, no té cap recorregut ordenat sinó que presenta un seguit de punts d'informació sobre el context històric i les diverses manifestacions materials de la seva cultura religiosa.

Segons comenta la crítica Anna Maria Bagur, a l'edició del *Diari Menorca*, «a través de l'estructura basilical de tres naus separades per pilars i amb absis semicircular, podem conèixer la recopilació dels estudis fets fins al moment sobre el període, les restes materials i les interpretacions. Just s'entra a l'exposició, al costat, ens rep el context històric del bisbe Sever i la informació que es desprèn de la seva carta, considerada l'únic document que explica la situació de l'Illa en aquests moments: dues ciutats importants, Ciutadella cristiana i amb bisbe i Maó jueva; amb una interacció que donarà lloc a la

conversió dels jueus. Aquest èxit serà transcrit per Sever en forma de carta destinada a les comunitats del nord d'Àfrica com a propaganda i exemple».

Una de les peces amb més contingut i que es troba en un d'aquests pilars-vitrina de la nau central que ens condueix fins a l'auster absis semicircular, és una peça inèdita d'un col·leccionista particular, disc de terra cuita trobada als voltants de Son Bou i interpretada per Passarius com un motlle de pans litúrgics. De fet la peça, recentment estudiada per Josep Sastre Portella, conté en una cara el Crismó, actual logotip del bisbat, i a l'altra cara un seguit d'inscripcions i imatges que es relacionen directament amb el món funerari, com són el peix, l'àncora, el Crismó, la nau i la palma tot fent referència al darrer viatge.

Guillem Ferrer Monjo

Revisant un any d'administració

CIUTADELLA.— El bisbe Jesús Murgui Soriano, administrador apostòlic de la diòcesi des del 18 de desembre del 1999, i que continuarà regint l'Església menorquina fins al pròxim 28 d'abril, es reuneix el 16 de març amb els membres del Consell Pastoral Diocesà per fer balanç de l'Any Jubilar i aprofitar per acomiadar-se dels representants dels diversos arxiprestats i representants de les delegacions diocesanes. La reunió va servir per revisar l'intens any 2000 que ha viscut la diòcesi menorquina i que va coincidir de ple amb l'arribada del bisbe Jesús com a administrador apostòlic.

Mons. Murgui va manifestar als representants pastorals el seu agraïment per l'estreta col·laboració rebuda per part del Consell Pastoral així com, sobretot, dels membres del Col·legi de Consultors. El bisbe va expressar la seva satisfacció per l'elecció de Mons. Joan Piris Frígola com a nou bisbe de Menorca. En va destacar la seva personalitat eclesial i la seva disponibilitat pastoral en camps tan importants com la família, la joventut i el món catequètic. Per la seva part els membres del Consell Pastoral van agrair l'esforç que ha implicat per al bisbe Jesús Murgui l'exercici de l'administració apostòlica, compaginat amb la seva tasca de bisbe auxiliar a València. Van destacar així mateix el caliu engrescador actual de la diòcesi a l'espera del seu nou pastor, el pròxim 28 d'abril, dia en què tindrà lloc l'orde-

Foto: «Diari Menorca»

El bisbe Murgui, amb una representació del Consell Pastoral i dels delegats diocesans.

nació episcopal i la seva presa de possessió a la catedral.

En la reunió també es va fer un breu balanç sobre la continuïtat pastoral en la posada en marxa de l'Assemblea Diocesana i el Pla Pastoral Diocesà 1999-2002, que ara, una vegada acabat el Jubileu i l'entrada del nou bisbe, tornarà a prendre tota la seva vigència. Finalment el bisbe Murgui va manifestar la seva voluntat de passar tota la Setmana Santa amb els menorquins, a fi de viure aquests dies intensos de fe cristiana amb els fidels de l'Illa i que servirà per preparar l'entrada del nou prelat. (G.F.M.)

Amb esperit de servei

La preparació a la Pasqua d'enguany es viu a Menorca amb intensitat per l'arribada d'un nou pastor: Mons. Joan Piris Frígola, nomenat l'1 de març nou bisbe de Menorca. Al llarg del temps de seu vacant, l'Església de Menorca no ha restat sense pastor. El bisbe Jesús Murgui ha servit la diòcesi d'una manera acurada, pensant amb un passat ja marcat, a l'espera d'un futur, i vivint un present des de la dimensió de la fe i la unitat.

El seu to dialogant l'ha conduït a treballar de valent, tot i ser temps d'interinitat, amb els membres del Col·legi de Consultors, i comptant sempre amb el treball del Consell Pastoral i del Consell del Presbiteri. Des que Mons. Francesc X. Ciuraneta va ser traslladat a Lleida el 19 de desembre del 1999, Murgui ha conduït la nau eclesial de l'Illa pels camins de l'Assemblea Diocesana i manifestada en el Pla Pastoral, ratificant-los just al seu inici pastoral. És així com ha consolidat una diòcesi i l'ha convidada a tirar endavant el treball realitzat en temps del bisbe Francesc Xavier, a fi que família, joventut i ensenyament, les tres prioritats pastorals, s'impregnin del més pur estil evangèlic.

Els cristians de Menorca hem tingut el goig de sentir una nova veu episcopal, valenta i encoratjadora, d'obrir i airejar els nostres cors, a través d'un pastor que ha treballat amb autèntic esperit de servei.

Barcelona

«Un diaca té la missió d'apropar la misericòrdia de Déu a tots els homes»

■ Des del 18 de març passat la diòcesi té un nou diaca, Mn. Vicente Araque

BARCELONA.— Com ja és tradicional a la diòcesi de Barcelona, el 18 de març passat, aprofitant la jornada dedicada al Seminari, es va ordenar de diaca Vicente Araque Elvira, nascut a Jaén fa 50 anys. El sentiment que Mn. Vicente recorda amb més força de la celebració i d'aquest nou pas cap al sacerdoci és el d'una enorme gratitud davant la immensa misericòrdia de Déu.

—Des del diumenge és vostè nou diaca de la diòcesi, com va viure l'ordenació?

—En l'ordenació es van barrejar multitud de sentiments. Alegria perquè és un dia important a la teva vida, tensió perquè desitges que tota la cerimònia es desenvolupi bé. Hi ha el tema de si l'elecció dels cants ha estat encertada, els músics, etc. Emoció perquè estàs compartint aquest moment amb les persones més properes a tu (família, amics, comunitats parroquials, seminaristes...). Però el sentiment que sobresurt per damunt de tots és el de l'agraïment a Déu per aquest do rebut.

—Què significa per a vostè el diaconat?

—Diaca ve de la paraula grega *diako-*

nia que significa servir. Això és el que fa un diaca: proclamar la Paraula i servir la Taula del Senyor. Com a diaques van exercir els deixebles de Jesús quan van organitzar i distribuir a la multitud els pans i els peixos en el miracle de la multiplicació. Diaques van ser quan es van posar al servei de la Paraula de Jesús, quan els va dir: «Doneu-los vosaltres de menjar.» En definitiva, diaca significa servir el Poble de Déu.

—Amb la manca de sacerdots segur que els diaques deuen tenir molta feina, com s'ha agafat aquesta nova etapa?

—La falta de sacerdots no és un motiu per treballar més o menys. El món actual està ple de necessitats a les quals ens hem

d'apropar: persones que pateixen soledat, infants que moren de gana, dones maltractades, emigrants, marginats, etc. Totes elles necessiten una paraula amable, la mà estesa... La missió del diaca, és a dir, el millor servei que podria realitzar en la nostra societat seria la de desvetllar i apropar la misericòrdia de Déu. Per dur-ho a terme confio en l'eterna promesa de Déu: «Jo seré amb tu.»

—La seva es podria anomenar una vocació tardana, què el va portar al seminari i com ha viscut aquests anys?

—En principi podem dir que és una vocació tardana, però no es pot descriure la història associant-la a un moment puntual. Totes les vocacions són un misteri i estan formades de molts moments fins al pas definitiu. Per això aquest moment definitiu pot ser tant als 20 com als 50, perquè aquest moment està ple de gràcia.

Durant aquests anys he cercat de concretar el que el Senyor em demanava. Sense deixar de treballar a Telefònica, m'he apropiat a altres realitats: el món de

Vicente Araque acaba de donar un nou pas cap al sacerdoci.

les drogues, marginació, malalts mentals i de sida, i he col·laborat amb Sor Genoveva en aquesta tasca. El temps d'estada en el Seminari ha estat una etapa de formació personal i d'estudi, de discerniment, de posar-se en mans de l'Església i d'esperar la confirmació de la vocació sacerdotal. Per tot aquest temps passat dono gràcies a Déu.

Samuel Gutiérrez

EDITADA PER LA URC (Unió de Religiosos de Catalunya)

GUIA DE CASES D'ESPIRITUALITAT DE CATALUNYA

CLASSIFICACIÓ

Casa d'espiritualitat. La casa acull grups i persones per a exercicis espirituals o dies de recés, organitzats per la mateixa casa o pel mateix grup.

Hostatgeria. La casa acull persones en recerca espiritual a títol individual o en petit grup.

Casa de reunions. La casa ofereix espais per a activitats de grups, sense pernoctació.

Casa de convivències. La casa ofereix espais per a activitats de grups, amb pernoctació.

PREGÀRIA I CULTE AMB LA COMUNITAT

Els hostes poden participar en l'Eucaristia

Els hostes poden unir-se a la pregària

CAPACITAT

Diürna

Nocturna

EQUIPAMENT

Jardí o bosc

Camps d'esport

Piscina

La Unió de Religiosos de Catalunya ha publicat una nova guia de les comunitats religioses que ofereixen la possibilitat d'acollir persones i grups per tal d'afavorir un espai de pregària, de silenci i també per a les convivències. Des de Catalunya Cristiana, cada setmana publicarem la ressenya d'una d'aquestes cases i els serveis que ofereixen; i per facilitar-ne la comprensió desglossarem la llegenda de classificació que ens ajudarà a copsar ràpidament les informacions sobre cada casa.

Trobada d'escolans

El lloc de reunió va ser el Molí d'en Rovira.

VILAFRANCA.— Un bon grup d'escolans de la nostra diòcesi es va reunir per vuitena vegada en una trobada festiva, lúdica i religiosa. La trobada d'escolans és una jornada organitzada pel Seminari Menor Diocesà de Barcelona que aplega nois i noies que a les seves parròquies ajuden en la celebració eucarística. És una manera d'apropar el Seminari als joves que poden ser més sensibles a la vocació sacerdotal i religiosa. És un dia en el qual els seminaristes menors comparteixen experiències amb altres nois i aquesta és la millor manera de fer conèixer el Seminari.

El lloc de reunió va ser el Molí d'en Rovira (Residència de la Mare Ràfols) a Vilafraça del Penedès el 4 de març passat. Després de l'acollida hi va haver diverses

activitats i havent dinat, una mica d'animació a càrrec de Pau Tarruell, que va divertir la jove concurrència oferint un bon missatge fet amb molta simpatia.

L'eucaristia va ser presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Joan-Enric Vives, i es va viure de manera especial. La majoria dels assistents eren molt joves, encara que no van deixar de participar activament i amb certa seriositat.

Convenç, un cop més, amb exemples com aquests, l'eficàcia de les escolanies.

Al llarg de tota la festa van acompanyar als escolans molts capellans, alguns rectors i la majoria de vicaris de les parròquies, juntament amb un nombrós grup de pares i mares de família. En total, més de 200 persones. (C.C.)

Urgell

De Montserrat a Núria a peu

■ Els Amics de Núria presentaran el primer pelegrinatge l'estiu vinent

LA SEU D'URGELL.— La Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Núria - Amics de la Vall de Núria ha preparat un projecte de pelegrinatge de Montserrat al santuari de Núria en set etapes de camí a peu. El projecte serà presentat en un primer pelegrinatge que es durà a terme del 26 d'agost a l'1 de setembre vinent.

El camí de Montserrat a Núria, iniciativa inspirada espiritualment en el Camí de Santiago, vol ser «un mitjà de retrobament personal», una eina per «conèixer amb intensitat el nostre país... un camí cap a la pròpia espiritualitat». Els organitzadors intenten que sigui més que una ruta turística o històrica. Els objectius se centren en el santuari de Núria: devoció, tradicions, història, belleses naturals... «El nostre país és ple de camins, rutes i tradicions, però trobàvem a faltar un autèntic camí, el camí de tots», manifesten els organitzadors.

El camí dels Amics de Núria tindrà les etapes següents: Montserrat, Sant Vicenç de Castellet, Pont de Vilomara, Cabrianes, Sallent, Balsareny, Navàs, Gironella, la Quar, Santa Maria de Març, mala, Ripoll, Ribes de Freser i Núria. Un total de 95 quilòmetres a peu per senders, camins i carreteres, amb una inversió total de 30 hores i 25 minuts. Les etapes més llargues seran de cinc hores i està previst el suport d'un vehicle i algun recorregut en autocar o tren.

Els organitzadors han programat també els contactes i recepcions oficials i han previst els llocs d'acollida i repòs. Hi haurà la possibilitat de prendre part

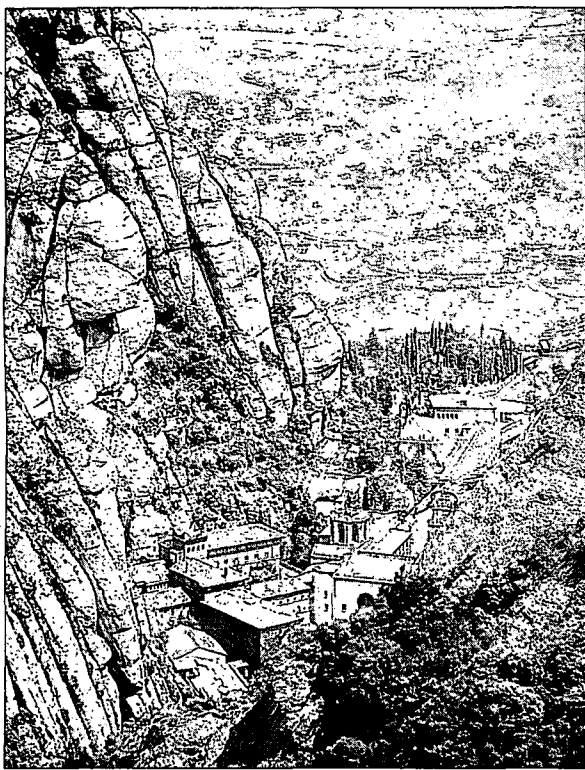
en tots els trams del camí, participar en una o més etapes, o bé en el darrer tram. En totes les modalitats, l'organització ha previst el lliurament d'un obsequi, l'assistència i dotació de guies. En algunes modalitats s'oferirà el trasllat en autocar de Barcelona a Manresa i retorn, el bitllet del tren cremallera de Núria a Queralbs i el lliurament de l'acreditació de pelegrí de Núria.

En tot el programa són prioritàries la convivència i la divulgació dels valors de la vall de Núria. El caràcter de pelegrinatge ha

inspirat tota la programació del que hom anomena el Camí de Santiago a Catalunya.

El 23 de març una representació de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Núria - Amics de la Vall de Núria, amb el seu president, Santiago Baijet, va visitar el bisbe d'Urgell, Mons. Joan Martí, per presentar-li el projecte del Camí dels Amics de Núria. També per donar a conèixer la iniciativa, se'n farà la presentació a les institucions, es crearà una marca del camí i s'editarà un llibre i la guia del camí. També confeccionaran una pàgina web, senyalitzaran el camí i l'incorporaran a la guia de rutes de Catalunya. La setmana anterior al primer de setembre, festivitat de sant Gil, es durà a terme la seva presentació oficial.

Antoni Mirabet

De Montserrat a Núria.

BARCELONA

Acte Sacramental i processó a Sant Vicenç dels Horts

SANT VICENÇ DELS HORTS.— Des de l'Edat Mitjana, Sant Vicenç dels Horts celebra el seu Acte Sacramental i la Processó de Silenci, envoltada d'una gran participació popular. Aquestes manifestacions religioses, que van tenir el seu auge en el segle XVII, obtenen en l'actualitat un màxim esplendor. L'Acte Sacramental se celebra el Dimarts Sant, en una representació de nit a les 21.30 h, i el

Divendres Sant, en una representació de tarda a les 18.45 h. Se celebra a l'interior de l'església de Sant Vicenç i consta de dotze escenes de la Passió del Crist, que són acompanyades pels salms originals del mestre i compositor Antoni Casasampere. El Divendres Sant s'organitza a continuació la Processó de Penitència, que passarà pels principals carrers del poble. (C.C.)

Via Crucis a la Rambla Catalunya

BARCELONA.— A Barcelona ciutat, cal destacar el Via Crucis que el Divendres Sant, 13 d'abril, transcorrerà per la Rambla Catalunya, organitzat per les parròquies de Sant Ramon de Penyafor i de la Mare de Déu dels Àngels. Tindrà el seu inici a les 10.30 h a la parròquia de Sant Ramon i seguirà el seu recorregut per la Rambla Catalunya i el carrer València, fins a arribar a la parròquia de la Mare de Déu dels Àngels. (C.C.)

Missa en anglès a Andorra

ORDINO.— La parròquia d'Ordino organitza cada mes una missa en anglès per atendre millor els catòlics de parla anglesa que resideixen al Principat d'Andorra. Mn. Roc Pallarés, rector, prepara cada mes els fulls de les lectures i els cants, anglesos i gregorians; celebra l'eucaristia i predica l'homilia el doctor Ignasi Segarra, prevere de la Prelatura de l'Opus Dei i fill del bisbat d'Urgell. L'experiència s'inicià fa tretze anys i s'ha consolidat amb l'assistència regular d'uns 25 anglesos catòlics. La missa se celebra el tercer dissabte de mes a les 12.30 h, a l'església parroquial. Alguns anglesos de la comunió anglicana també hi assisteixen els mesos que no puja de Barcelona el ministre anglicà que, amb permís del bisbe, celebra actes de culte al temple catòlic de la Massana. (F.D.)

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores

Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?

Truqueu al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

TARRAGONA

Sis nous admesos a ordres sagrats

■ L'arquebisbe Martínez Sistach va exaltar els valors del sacerdoci i del celibat

TARRAGONA.— Una solemne eucaristia a la catedral de Tarragona, presidida per l'arquebisbe Mons. Lluís Martínez Sistach, es va celebrar el diumenge dia

25 de març per a l'admissió a ordres sagrats de sis cristians de l'arxidiòcesi. Cinc d'ells es preparen per al sacerdoci i un per al diaconat permanent.

En aquest cas, la crida ha trobat resposta entre persones adultes de diferents edats. En el cas del diaconat permanent, es tracta d'una persona vídua. Són Xavier Roig, de 23 anys, en missió pastoral a Tarragona; Albert Valldosera, de 23 anys, de Tarragona; Joan Àguila, de 24 anys, en missió pastoral a Reus; Santiago Soro, de 52 anys, és el president de Càritas; Jordi Vila, de 41 anys, en missió pastoral a Montblanc, i Alfons Vila, que és vidu i serà ordenat diaca permanent. Els nous admesos a ordres sagrats es van trobar acompanyats de familiars i fidels de les comunitats parroquials on fan el seu servei i que els feien costat en la cerimònia a la catedral.

L'arquebisbe Lluís va pronunciar una homília de profund contingut vocacional, exaltant els valors del sacerdoci i del celibat. Va remarcar en aquest sentit les circumstàncies que es donen en aquesta ocasió, donada la diversitat d'edats i de condicions de vida dels cristians que van ser admesos als ordres sagrats.

L'arquebisbe va assenyalar que «Jesús

Els sis admesos a ordres, durant l'acte a la catedral.

us ha cridat per estar amb Ell, perquè hi compartiu la vostra vida, perquè el conegeu més i millor, perquè l'estimeu cada dia amb més intensitat». Posteriorment, va referir-se a la missió a què els sis servents

han estat cridats, que «és la d'enviar-vos a anunciar a tothom la Bona Nova de l'Evangeli, com Jesús va fer amb els apòstols. Es tracta d'anunciar l'Evangeli, de dir a tothom que Déu ens estima, ens acompanya i

respecta la llibertat que Ells ens dona; que Déu perdona i que ens abraça».

Així mateix, el prelat va convidar a la reflexió tots els joves, en el sentit de preguntar-se «almenys un cop a la vida, si Jesús vol que visqueu la vostra vida cristiana en el sacerdoci. Us invito a fer-vos aquesta pregunta. Feu-li a Jesús». Per al foment de les vocacions sacerdotals, l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach també va

«Almenys un cop a la vida, pregunteu-vos si Jesús vol que visqueu la vostra vida cristiana en el sacerdoci»

demanar la col·laboració de les parròquies, dels moviments cristians i la pregària de la comunitat.

Acabada l'eucaristia, els cristians que van ser admesos van presentar un muntatge audiovisual, precisament sobre el camp vocacional, a l'edifici del Seminari.

Joan Boronat

El campanar de la catedral ja guaita restaurat

TARRAGONA.— La bastida que des de principis de l'any passat ha cobert el campanar de la catedral de Tarragona es va començar a desmuntar fa uns dies i el divendres dia 16 de març ja es va poder contemplar la bella imatge del cloquer restaurat. Aquestes obres es realitzen amb el finançament del Ministeri de Foment d'acord amb el Pla de Catedrals.

Les previsions apunten que el proper mes de maig s'acabaran les obres d'aquesta fase de restauració de la catedral de Tarragona, en les quals Foment ha invertit 125 milions de pessetes, de manera que el campanar quedarà exempt de bastides. Aquesta actuació ha permès que les onze campanes de finals del segle XVIII retornessin al seu emplaçament original; és a dir, a l'interior del capdamunt del campanar. De la manera com estaven anteriorment situades, traient el cap pels finestrals, va provocar que aquests es deterioressin, així com que els pinacles quedessin mutilats.

Tal com han manifestat els arquitectes responsables de l'obra, Joan Figuerola i Joan Gavalda, «ara el so de les campanes serà més uniforme i no farà malbé l'estructura». S'han reconstruït els set finestrals del campanar i a hores d'ara es reformen els pisos inferiors, com la sala dels monjos i dels rellotges, espai que en un futur podrà ser obert a les visites turístiques.

D'altra banda, les obres de restauració de l'absis es troben en una fase força avan-

çada i com en el cas del campanar s'han restituit els carreus més erosionats, alhora que s'ha restaurat la coberta romànica de llosa de pedra. Cal també destacar les obres escomeses pel que fa a la impermeabilització del claustre, «tasca important», tal com afirmava el degà de la catedral, Mn. Joan Aragonès, «que permet abordar de forma eficaç la restauració de les capelles».

La revista «Ars Sacra»

Coincidint amb l'esdeveniment comentat, cabdal quant a la restauració de la catedral metropolitana i primada de Tarragona, es van presentar els números 16 i 17 de la revista *Ars Sacra*, acte que va ser presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, i va comptar amb l'assistència de Gerardo Mingo, subdirector general d'Arquitectura del Ministeri de Foment per al Pla de Catedrals, i del redactor en cap de la publicació, Carlos Clemente, a més d'un nombrós públic.

Un moment de la presentació de la revista «Ars Sacra».

Gerardo Mingo va destacar el fet que «a Catalunya totes les catedrals tinguin el corresponent Pla Director, i va fer palès que la catedral s'entén com un bé públic i so-

cial, en resposta a una veu que prové del mateix poble i que, evidentment, l'Església comparteix». El portaveu de Foment va incidir també en la importància que té la destinació de l'1% cultural de cara a la conservació dels monuments i com «les actuacions fetes a Tarragona són la resposta dels consensos entre dues administracions».

Durant aquest acte, l'arquitecte reusenc Joan Figuerola va oferir una xerrada informativa sobre com s'està desenvolupant el Pla Director de la catedral de Tarragona, les fites ja assolides i els treballs en curs. (J.B.)

Arcadi Oliveres, pregoner de la Setmana Santa

TARRAGONA.— El vicepresident de Justícia i Pau, Arcadi Oliveres, serà el pregoner de la Setmana Santa de Tarragona. Aquest acte tindrà lloc el diumenge 8 d'abril, diumenge de Rams, a la una de la tarda, al saló de plens de l'Ajuntament de Tarragona. Abans, a tres quarts d'onze, l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, beneirà les palmes, al carrer de les Coques, per celebrar després, a l'interior de la catedral, la missa solemne del diumenge de Rams. (J.B.)

TARRAGONA

Mn. Gil va oferir una mena de testament espiritual als congregats a la sala.

Mn. Gil també va voler agrair l'afecte i la comprensió que ha rebut de tanta gent.

Mn. Josep Gil: 50 anys fecunds de sacerdoci

■ L'any 1999 va guanyar el premi Joan Maragall amb «L'esperança que no mor»

REUS.— Mn. Josep Gil i Ribas va celebrar el diumenge dia 11 de març les noces d'or com a sacerdot, en el marc de la parròquia de Sant Joan de Reus, la seva ciutat nativa i d'on és rector des de l'any 1988. De fet, van ser dues les jornades intensament viscudes entre el prevere i els seus feligresos, que van compartir la taula de l'Eucaristia en acció de gràcies.

El servei ministerial de Mn. Josep Gil ha estat «ampli i divers», tal com ell mateix indica a través de les lletres que va enviar per convidar tothom a compartir la joia dels seus cinquanta anys de servei a l'Església. La personalitat emprenedora, fins i tot agosarada, de Mn. Gil ha conreat el camp pastoral i l'acadèmic. Els fruits de la seva tasca s'han recollit a molts indrets i cultures que, alhora, han pogut fruir de tesis i publicacions que constitueixen valuoses aportacions en el camp de la teologia.

Mn. Josep Gil va ser ordenat prevere l'11 de març de l'any 1951, després d'haver estudiat al Seminari de Tarragona i a Roma quatre anys de Teologia a la Universitat Gregoriana. Ha estat professor d'instituts a Valls i a Tarragona, consiliari d'Acció Catòlica i iniciador, a la diòcesi tarragonina, de moviments com la JARC (Moviment de Joves Cristians de Comarques) i la JIC, a més de rector en diverses parròquies.

Posteriorment, en el camp acadèmic va destacar com a professor d'Escatologia a

la Facultat de Teologia de Barcelona, a la Universitat de Deusto i com a director de l'Institut de Teologia de Tarragona. En dues etapes, va donar classes a la Universitat de Sant Bonaventura de Cali, a Colòmbia. L'any 1996 és nomenat acadèmic numerari de la Reial Acadèmia de Doctors.

Pel que fa a la seva producció literària, Mn. Gil ha escrit diversos llibres i tesis, sobre escatologia i teologia, i per l'obra *L'esperança que no mor* l'any 1999 va guanyar el premi Joan Maragall.

Amarat per l'esperança

El dilluns 12 de març Mn. Gil van pronunciar una conferència-testimoni a la sala de la parròquia de Sant Joan, que estava plena de gom a gom. Va ser una mena de testament espiritual, fonamentat en les ex-

periències viscudes per aquest prevere al llarg dels seus cinquanta anys de ministeri, amarat per l'esperança. «Vull donar gràcies a Déu per l'amor que, a través del meu ministeri, ha fet arribar a tanta gent, i també en vull donar per l'afecte i la comprensió de tanta gent que ha fet palès, durant cinquanta anys, l'amor amb què Déu m'ha estimat i m'estima.» Aquest és part del pensament que Mn. Gil ha transmès en les seves noces d'or de presbiterat.

Per desig exprès del sacerdot no hi va haver lliurament d'obsequis ni plaques commemoratives, però sí que va quedar obert un compte bancari per tal que els feligresos poguessin fer les seves aportacions destinades a dotar d'un baldaquí el presbiteri de la parròquia.

Text i fotos: Joan Boronat

XV Trobada diocesana de Joves al Vendrell

EL VENDRELL.— Sota el lema «Jesús bateja amb tu!», es va celebrar al Vendrell la XV Trobada diocesana de Joves el diumenge dia 11 de març. L'organització va anar a càrrec de la Delegació Pastoral de Joventut de l'arquebisbat de Tarragona.

Un total de 350 joves de les diferents parròquies de l'arquebisbat van prendre part activa en aquesta nova trobada anual de joves, el segon diumenge de la primera Quaresma del nou mil·lenni.

El lloc de concentració va ser, a les deu del matí, la Rambla del Vendrell, punt on l'alcalde de la vila i president del Consell Comarcal, Benet Jané, els va donar la benvinguda. Després, a toc de gralla, els joves participants es van dirigir cap al Col·legi del Sagrat Cor de les Germanes Carmelites, on van desenvolupar-se les activitats pròpies de la trobada. D'aquesta manera es feien paleses les diferents possibilitats de testimoni cristià i com, des de cada opció personal, es viu la fe en Jesucrist. Hi va

haver temps per dinar i estona per gaudir de la gresca i de la ballaruga.

A les cinc de la tarda, el vicari general de l'arquebisbat, Mn. Miquel Barbarà, va presidir l'eucaristia, en absència de l'arquebisbe Mons. Lluís Martínez Sistach, que era a Roma amb motiu de les beatificacions dels màrtirs de la guerra civil espanyola. Amb el vicari general, a l'església del Salvador, van concelebrar una vintena de sacerdots, mentre que un grup format per 25 joves, de diverses parròquies, va ser l'encarregat de l'acompanyament dels cants, amb diversitat d'instruments musicals. El comiat es va fer a la plaça Vella, tot cantant «és l'hora dels adéus...». La Trobada diocesana de Joves serveix d'esperó i d'ànim per als joves i animadors en el treball que es fa a les parròquies i moviments. El dia abans, dissabte 10 de març, va tenir lloc al Seminari de Tarragona el XIII Fòrum Diocesà, que va convocar representants de grups de joves de parròquies, moviments, comunitats educatives, agrupaments i esplais. (J.B.)

350 joves van participar en la trobada.

Uns quaranta joves reben la Confirmació al Crist Rei de Reus

REUS.— Una quarantena de joves van manifestar el seu compromís de fe en Crist, en rebre el sagrament de la Confirmació a la parròquia reusenca de Crist Rei. L'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, va presidir la celebració eucarística, i, abans d'iniciar-se l'eucaristia, va dir als confirmands: «Aquest sagrament, la Confirmació, el rebreu una sola vegada en la vida i l'heu de preparar i rebre plenament, en silenci, en pregària...»

Feta la corresponent presentació dels aspirants a ser confirmats aquell 17 de febrer, l'homilia es va centrar en tres punts bàsics: necessitat d'interioritzar en el silenci i la pregària, importància dels sagraments i necessitat de saber respondre a la crida de Déu.

Acabada l'homilia, es va procedir a la renovació de les promeses del Baptisme i, tot seguit, es va passar a l'acte principal: la crismació dels confirmands (símbol de la unció dels antics reis d'Israel) i, enmig d'un gran silenci, la imposició de les mans, per part de l'arquebisbe, a tots i cadascun dels joves, acompanyats dels seus respectius padrins o padrines. (C.C.)

Lleida

200 religioses de santa Teresa Jornet visiten Aitona

AITONA.— El 16 març i de retorn dels actes celebrats a Roma amb motiu de la beatificació de dues germanetes dels Ancians Desemparats, màrtirs a València, 200 religioses procedents de diverses cases d'Amèrica van visitar Aitona, poble natal de la seva fundadora, santa Teresa Jornet, abans de retornar a les seves cases i comunitats d'origen.

Les religioses van arribar a Aitona procedents de Saragossa, on veneraren la Mare de Déu del Pilar. Van ser rebudes a la Residència d'Ancians que la congregació té en aquest poble del Segrià, qualificat de «bressol de sants» segons es pot llegir en un cartell que dona la benvinguda a la població, ja que també hi va néixer el beat P. Francesc Palau, oncle alhora de santa Teresa Jornet. Les seves filles aprofitaren l'estada per visitar la casa natal de la fundadora, on va néixer el 9 de gener del 1843; l'església parroquial, i la casa natal del P.

Foto: Jordi Curcó

Les germanetes de santa Teresa Jornet, a la plaça de Sant Pere del Vaticà.

Palau. Després de l'estada a Aitona les religioses van seguir viatge a Barbastre. En aquesta població de la província d'Ossa i alhora seu episcopal, va ser fundada la congregació per santa Teresa Jornet i el P. Saturnino López Novoa, en procés de beatificació. Van acabar la ruta per les arrels

de la congregació a Osca, on el fundador va ser canonge de la seva catedral, i van visitar Sigüenza, bressol del P. Novoa.

Un total de 600 religioses de les Germanetes dels Ancians Desemparats, dos per cada casa i per sorteig entre les components de cada comunitat, encapçalades per la

Les dues primeres beates

Dues van ser les religioses pertanyents a les Germanetes dels Ancians Desemparats, fundades per la lleidatana santa Teresa Jornet, que el Papa beatificà l'11 de març, conjuntament amb altres 231 màrtirs de la guerra civil espanyola. La majoria dels beats, com les dues germanetes de santa Teresa Jornet, van ser immolats a València. Les dues primeres beates de les germanetes són Dolors Puig Bonany, aquesta catalana, nascuda a Berga l'11 de juliol del 1857, i Josepa Ruano García, natural de Berja (Almeria), on va néixer el 9 de juliol del 1854. Totes dues van ser martiritzades a Buñol (València) el 8 de setembre del 1936.

seva mare general i diverses superiores, van ser presents a Roma en els actes celebrats amb motiu de la beatificació de 233 màrtirs de la guerra civil espanyola. Era d'aquesta manera una de les representacions més nombroses alhora que notòries, a causa principalment del seu singular hàbit, el mateix que portà santa Teresa Jornet. N'hi havia dues de procedents d'Aitona: sor Francisca i sor Cristina.

Jordi Curcó

TARRAGONA

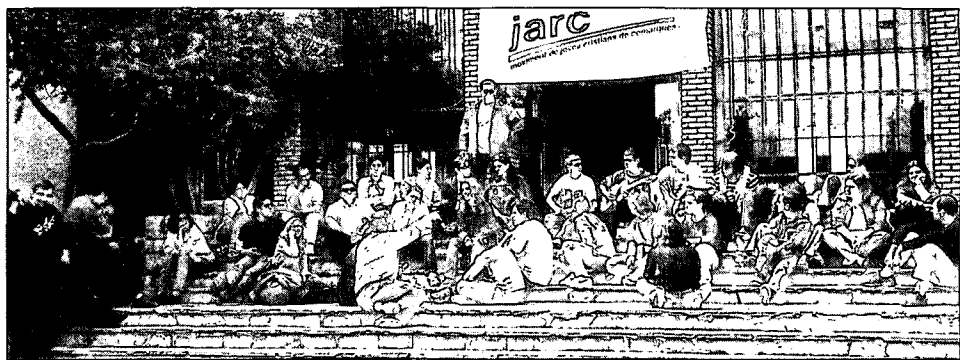
XX Jornades Catalanobalears de la JARC

COMA-RUGA.— «Troba't! Tens molt a dir.» Enguany, el treball de la campanya de la JARC-Moviment de Joves Cristians de Comarques ve marcat per l'objectiu expressat amb aquestes paraules. En l'anàlisi de la nostra realitat ens adonem que cal aprofundir en el coneixement i l'acceptació d'un mateix i dels altres. I no simplement com un acte d'autocomplaença o de reconeixement d'un mateix únicament, sinó com la possibilitat per sortir enfora, per crear espais humanitzadors, per comprometre's en la construcció d'alguna cosa nova que ja es comença a notar, amb paraules del profeta Isaïes. Ens cal viure de profundes conviccions i no de sensacions fugisseres. Tenim molt a dir des de nosaltres mateixos, des del Moviment tot fent Església, des dels nostres pobles i comarques, tenim molt a fer per

construir en el nostre món com a cristians.

Aprofundir en aquesta línia a partir de la revisió de vida és la proposta que al llarg d'aquest curs treballem des de la JARC, present a diverses diòcesis de Catalunya i les Illes. El cap de setmana del 24 i 25 de març ens vam aplegar representants dels grups d'arreu a l'alberg de Santa Maria de Coma-ruga en les XX Jornades Catalanobalears. Ha estat una ocasió per posar en comú el treball d'aquesta campanya i per projectar les propostes d'accions concretes de cara al proper trimestre. És hora d'entrar en el moment de l'actuació de la campanya.

Per ajudar-nos vam comptar amb la presència de Jaume Campillo, psicòleg i membre del Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona, que ens va ajudar a aprofundir en el trobament personal. Tam-

Trobada de la JARC a Coma-ruga.

bé amb tot el treball de l'equip de campanya que va introduir l'actuació. El diumenge també vam tenir entre nosaltres l'arquebisbe de Tarragona i Primat, Mons. Lluís Martínez Sistach, que va presidir l'Eucaristia, ens va acompanyar i ens va ajudar al trobament amb el Crist i des de la comunitat

cristiana a sentir-nos enviats al món.

Les jornades han esdevingut un marc apropiat per continuar sentint la invitació a fer present el Crist en els nostres pobles i comarques, allà on l'Església ens envia a ser llevats enmig de la massa. (Mn. Fidel Catalán i Catalán, consiliari general de la JARC)

terquía *Viajes Magister*
RUTA DE SANT PAU

Data: 04/13 setembre 2001 (consulteu altres dates)

Volant amb Turkish airlines

Llocs que visitarem:

Efes, Hieràpolis, Iconi, Capadòcia, Ankara i Constantinoble (Istanbul)

Us convidem a acompanyar-nos a un viatge que recordareu sempre

Altres rutes: Terra Santà, Ruta de l'Exode, Egipte, Síria + Líban

Inscripcions: Viatges Magister, Roger de Llúria, 67-69, 4-B
08009 Barcelona. Tel. 934 879 423 - Fax 934 879 590
correu electrònic: viajesmagister@worldonline.es / www.viajesmagister.com

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES

DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

**PISOS SENCERS
VISITES A DOMICILI**

 93 217 56 07 C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

Tortosa

125 anys del Col·legi de la Consolació

■ El cardenal Carles va presidir la celebració

BENICARLÓ.— Cap sorpresa. Els organitzadors tenien les millors cartes per guanyar la partida. El 24 de març podia ser un esclat de vitalitat i ho fou. Coincidien tres celebracions: l'aniversari del naixement de M. Rosa Molas (Reus, 24 de març del 1815); els

125 anys de l'erecció del Col·legi de la Consolació a Benicarló, que fou l'últim que va fundar la santa, just quatre mesos abans de morir (Tortosa, 11 de maig del 1876), i els cinquanta anys de la creació del cor parroquial.

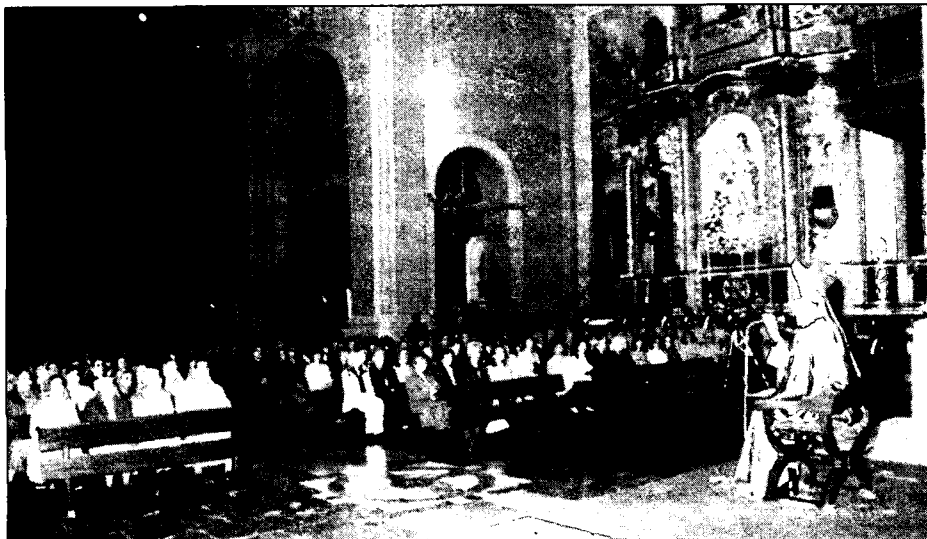

Va contribuir a tot això el poder de convocatòria que té la persona i la paraula del cardenal Ricard M. Carles en la que fou la seva primera diòcesi. A més, moltes de les religioses de la Consolació digueren el «sí nupcial» dels vots perpetus davant de l'arquebisbe de Barcelona.

El vespre del 24 de març, l'arquebisbe Carles va pronunciar una conferència a l'Auditori de Benicarló. Hi eren presents la vicària general, Gna. Josefina Cornelles, així com l'alcalde i alguns membres del consistori municipal, el claustre de professors del Col·legi de la Consolació, l'Associació de Pares i Mares d'Alumnes, una cinquantena de religioses —moltes benicarlandes—, antigues alumnes, simpatitzants...

La germana Mercè Onieva, superiora del col·legi, més que presentar el conferenciant el que va fer va ser dibuixar unes pinzellades sobre el perfil del col·legi: un centre que ha crescut en terra benicarlanda durant 125 anys. Va donar les gràcies pels fruits socials d'educació cristiana, atenció als ancians, collita de vocacions, ara amb projecció universal...

El cardenal Carles va parlar llargament del tema que domina: el tríode persona-família-educació. D'entrada, va connectar amb els pares i professors, i els va presentar com els artífexs de personalitats responsables. La seva missió és treballar mancomunadament per la construcció de la persona pensada pel Déu Pare: responsable, lliure i solidària. En clara referència a l'actualitat va dir: «La persona que no és persona perquè ha madurat malament podria ser un terrorista que mata per odi...»

El cardenal Carles va presidir la missa a la parròquia de Sant Bartomeu.

Quant al sagrament del matrimoni, va dir que la gran escola volguda per Déu és la mútua fidelitat entre els esposos, amarada d'amor de donació i de coneixement. El cardenal Carles va acabar dient que l'autoritat dels pares no és permissivitat ni tampoc autoritarisme, sinó que és servei pur que apunta a fer créixer una autonomia lliure i responsable.

El cardenal va presidir la missa concelebrada a la parròquia de Sant Bartomeu de Benicarló. Hi eren presents els tres rectors i Mn. Amela, rector emèrit i jubilat. La coral parroquial, ja cinquantenària, va cantar la *Missa del llaurador*. En la processó de l'ofertori, a més del pa i del vi, es presentaren la història del col·legi, una relíquia de santa M. Rosa Molas, un estendard venerable, fruits de la terra...

J. Blanc i Bahima

Actualització del missatge

El 27 de març es va clausurar la sisena jornada d'interiorització-aprofundiment organitzada pel Consell Generalici de la Congregació de la Consolació, que coincidia amb el 125è aniversari de la mort de la seva fundadora: santa M. Rosa Molas Vallvé. Al costat del sepulcre de la santa, amb el carisma de ser «consolació per al món», s'apleguen una trentena de religioses en cada edició. Hi passaran totes les religioses de les dues províncies d'Espanya, si bé les malaltes i ancianes ho podran fer a Almazora, a Reus i en la pròpia del Jesús, i amb una durada de només tres dies. L'objectiu fonamental, redescobert en els últims anys pels religiosos de vida consagrada, és com ser fidels al carisma fundacional actualitzant el seu missatge adreçat a una societat secularitzada i pluricultural.

En la jornada, es dona una importància capital al silenci que segueix després d'unes pautes exposades per algunes conselleres. Són dues sessions diàries que acaben en una posada en comú, lliure i parca en paraules. El mateix programa es repetirà en altres cases d'Europa així com a Àfrica i Llatinoamèrica, fins a totalitzar les 750 religioses que aproximadament segueixen el carisma de la santa de Reus i Tortosa.

Campanya Proseminari a la Terra Alta

GANDESA.— Si bé la campanya Proseminari lligada a Sant Josep és d'àmbit diocesà, aquest any s'ha centrat a l'arxiprestat de la Terra Alta amb un tractament presencial i intensiu. Tots els seminaristes grans, encapçalats pel rector i vicerector del Seminari, s'han fet presents a les dotze parròquies de la comarca pastorejada per set preveres. La col·lecta de Sant Josep 2000-2001, fins al 14 de febrer, ha totalitzat 5.650.647 pessetes.

Al voltant del 17 al 19 de març, els dotze seminaristes majors van ser els protagonistes de les reunions convocades pels rectors i van actuar en totes les eucaristies de dissabte i diumenge. A Corbera d'Ebre, tots els capellans de la Terra Alta van compartir un àpat de germanor amb els seminaristes. Diuen els responsables de la Pastoral del Seminari que han pogut sembrar a mans plenes en una terra assaonada. En aquest sentit, el

bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, escriu en la publicació trimestral *El nostre Seminari*: «Avui, l'edifici del Seminari s'ha enriquit amb noves iniciatives educatives que permeten acompanyar els més joves en el seu camí de creixement humà i cristià. Avui, sobretot, el nostre Seminari està enriquit per aquells joves que el Senyor crida per al ministeri sacerdotal, seguint una tradició que mai no s'ha interromput entre nosaltres.» (J.B.B.)

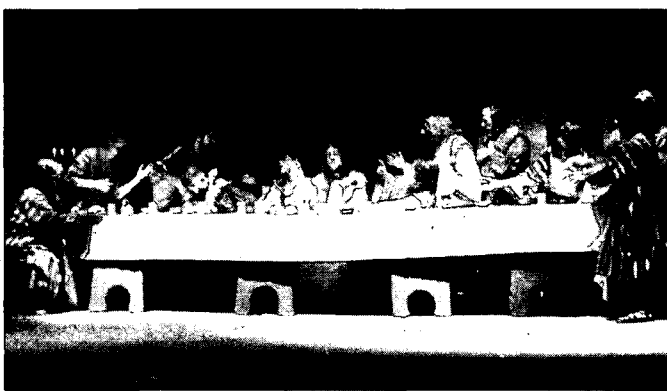
Primera confessió de «petits pecadors»

TORTOSA.— La tarda del 24 de març la parròquia del Roser de Tortosa va organitzar en clau pedagògicofestiva la celebració del sagrament de la Penitència al col·legi públic de Ferreries. Hi eren convidats els setanta xiquets que han de rebre pels voltants de l'Ascensió la Primera Comunió, però també hi foren cridats els seus familiars i s'hi sumaren els de Postcomunió. En total, eren gairebé un centenar els que podríem qualificar de «petits pecadors». La parròquia del Roser és demogràficament jove i passa dels sis mil habitants.

La celebració es va centrar en l'escenificació de la paràbola del fill pròdig. Mn. Manuel Querol, rector del Roser, acompanyat dels catequistes, es va encarregar dels comentaris. L'alegria del perdó, després de les confessions amb quatre capellans, es va exterioritzar amb l'elevació d'un globus-missatge, si bé el rector adverteix que, abans dels dies fixats per rebre la Primera Comunió, el sagrament de la Penitència s'administrarà de nou en un ambient més sagrat i personalitzat. (J.B.B.)

«La Passió d'Ulldecona»

ULLDECONA.— Des de l'any 1955, el poble d'Ulldecona és fidel en la representació de la seva passió. Petits, joves i grans, també famílies senceres, són els actors que donen vida al misteri central de la fe: passió, mort i resurrecció de Jesucrist. El text en català és de Jaume Vidal i Alcover, que va escriure aquesta obra específicament per a aquest poble i per això la titula *La Passió d'Ulldecona*. L'obra incorpora el text del *Davallament de la creu* que es troba als arxius parroquials i que data del segle XVI. El 8 d'abril encara es pot gaudir de la representació de la passió en castellà, mentre que en català es farà els dies 22 i 29 d'abril, i l'1 de maig. (C.C.)

Girona

«En el fons, els cristians valoren molt el capellà»

■ Joan Planellas és rector del Seminari diocesà de Girona

GIRONA.— Joan Planellas, de 45 anys, dirigeix el Seminari diocesà de Girona amb la preocupació de donar una formació integral als seminaristes del bisbat. Per això una de les prioritats és acompanyar els sis aspirants al sacerdoci tant en la seva formació humana com en els serveis pastorals que realitzen els caps de setmana. Girona també és un bisbat on els seminaristes organitzen ells mateixos trobades, com les d'escolans, això sí, sempre amb el suport del seminari.

—Com ha de ser un sacerdot avui?

—Primer ha de ser una persona que toqui molt de peus a terra i que estigui immersit en el món on vivim i que conegui la realitat social a occident. Per tant, un home obert a la cultura i al tarannà dels homes i dones d'avui amb les seves llums i ombres, per posar la llavor de l'evangeli. Ha de comunicar molt bé la realitat per ser llum i aportar el missatge de l'evangeli de Jesús. La realitat és diferent de fa trenta anys. Aportar l'evangeli també vol dir fer obra d'Església en el sentit que no és un franc tirador, és a dir, que el que aporta ho fa en el marc comunitari eclesial i fidel al magisteri i el missatge de la tradició de l'Església. El prevere és el que ha d'escoltar devotament la Paraula de Déu per custodiar-la santament i exposar-la fidelment. La idea seria triple: atent a la societat que ens envolta, per aportar la llum de l'evangeli, fent obra d'Església.

—Com és la formació dels sacerdots? És massa intel·lectual?

—No es limita únicament als estudis, tot i que és molt important. En la formació

del sacerdot hi ha cinc pilars. Un és la formació, en el seu bienni de filosofia i el trienni de teologia, però també hi ha la formació humana, és a dir, que sigui una persona equilibrada psíquicament i capaç de relacionar-se amb els altres. El tercer és a nivell espiritual, és a dir que el prevere abans de parlar de Jesucrist i de Déu ha d'haver trobat i viscut la intimitat en Crist. És el verset de l'evangeli en què es diu que «Jesús cridà els seus deixebles perquè estiguessin amb ell i enviar-los». D'aquí ve que el seminarista tingui un director espiritual per aconseguir una maduresa espiritual. Només es pot parlar de Jesús si l'ha trobat en el cor. El quart pilar és la formació pastoral, i per això les pràctiques que es fan els caps de setmana i a l'estiu ajuden a prendre el pols amb la realitat amb què es trobaran quan seran capellans, i també els serveix per aplicar el que aprenen teòricament durant el curs. Per últim hi ha la formació comunitària, és a dir, ser capaç de treballar amb els altres i fer obra d'Església. Potser massa vegades se l'ha vist isolat en una parròquia... I també cal

Joan Planellas.

que sàpiga treballar en equip amb els laics, fer obra d'Església fent de pal de paller amb laics i religiosos que col·laboren amb ell. Per tant no és saber únicament molta teologia, tot i que és molt important i demana més temps, perquè s'han d'aprendre els tractats i aprovar les matèries, però hi ha els altres quatre pilars.

—Si els bisbes s'escullen entre capellans, quina preparació hi ha de cara a aquesta possibilitat?

—L'ordenació episcopal és el grau suprem del sagrament de l'orde, però no per això deixa de ser sacerdot i la formació d'aquests cinc pilars és la que se suposa que els bisbes han de tenir. No hi ha un plus de formació, sinó que un capellà entregat als

altres i que visqui els cinc pilars serà un magnífic bisbe malgrat les limitacions humanes.

—Socialment continua havent-hi un suport a la figura del sacerdot?

—En el fons, els cristians valoren molt el capellà, encara que no ho sembli, i ho demostra el rebombori que se sol fer quan es canvia un sacerdot de parròquia. I no sols els cristians sinó tota la gent. Per tant la figura del capellà no hi ha dubte que és necessària, però hi ha graus diversos segons diverses postures que entren en les consciències de cadascú. Però de totes maneres es creu necessària la figura del capellà.

—Figura que està en vies d'extinció?

—Al mateix temps la gent també palpa la manca de capellans i de vocacions, però és un fenomen que té lloc especialment a la societat europea occidental, perquè curiosament en l'àmbit mundial hi ha més capellans que fa 20 anys, sobretot perquè a Àfrica i a Àsia hi ha hagut un augment del 30 i 40%, respectivament, mentre que aquí ha baixat un 20%. La crisi a Europa és causada, entre altres motius, perquè es viu la fe de manera feble, i davant d'opcions radicals com és la crida al sacerdoci, si hi ha un afebliment de la vivència de la fe, repercuteix en les vocacions. Està clar que la fe amb esperit missioner i radicalitat té una incidència directa en les vocacions.

Guillem Farré

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat

93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf BISBAT DE BARCELONA

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa BISBAT DE GIRONA

104.4 FM Solsonès BISBAT DE SOLSONA

105.0 FM Alt Urgell (Ràdio Principat)

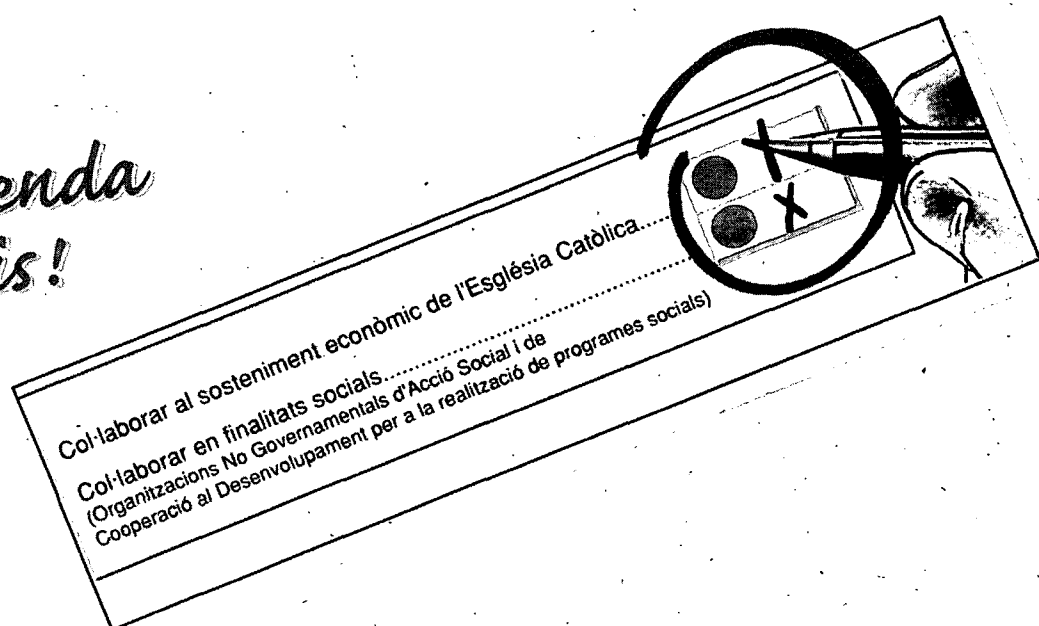
107.5 FM Andorra (Ràdio Principat) BISBAT D'URGELL

CAMPANYA PERMANENT PER A L'AUTOFINANÇAMENT DE
L'ESGLÉSIA DIOCESANA

**Et sents Església?
Vols ajudar-la?
Ara també pots fer-ho**

*Participa en el sosteniment
econòmic de l'Església*

*A l'hora de la venda
no te n'oblidis!*

**Bisbats
de Catalunya**

Missions

Carta des de les missions

Durant anys he escrit a *Catalunya Cristiana* sobre les missions. Avui començo a fer-ho... des de les missions! El 22 de gener vaig arribar a Xile, un país molt estimat en el qual vaig treballar, com a missioner barceloní, durant deu anys.

He vingut a col·laborar en la pastoral de la Prelatura de Calama, un bisbat del nord de Xile prou conegut pels preveres diocesans de l'arquebisbat de Barcelona, ja que fa més de 40 anys que hi oferim el nostre servei com a capellans.

El motiu del meu retorn a Calama ha estat el fet que, amb poc temps i per diferents motius, dels quatre barcelonins que hi havia només quedava Mn. Enric Olivé, arribat aquí fa gairebé 38 anys. Per tant, a Xile hi ha ara dos petits grups de preveres de Barcelona: a la diòcesi de Copiapó, Josep Serrano i Fermí Martín, i a Calama, Enric i jo.

Calama és una ciutat de més de 140 mil habitants, situada en ple desert d'Atacama i a la vora de la mina de coure de Chuquimata, la més gran del món a *tajo abierto*, com diuen aquí, i situada a prop dels 3.000 metres d'altura sobre el nivell de l'oceà Pacífic. Calama està a uns 2.300 metres i és un oasi pel qual passa el riu Loa.

Se suposa que al desert no plou mai i això no és sempre veritat. Des que sóc aquí ha plogut sobretot als poblets de la preserrallada dels Andes, cosa que ha fet créixer molt els riurets, i el riu en passar per Calama va sortir de mare, va inundar el centre de la ciutat i es va emportar uns quants ponts.

Què he fet durant aquest temps? Col·laborar a la parròquia de Chuqui, readaptar-me al clima i a la gent d'aquí i començar a conèixer les persones del barri que el bisbe Cristian Contreras m'ha confiat. Es tracta de la Població

Foto: Samuel Gutiérrez

Jordi Jorba ha tornat a les missions.

21 de maig de Calama i de la capella dedicada a Crist Ressuscitat. Jo visc a la caseta que hi ha al costat, on, per cert, ja havia viscut un parell d'anys amb Mn. Oriol Garreta. Aquest barri és un dels tres que formen la parròquia de l'Assumpció de Maria. El rector és el P. Cornelio, un capellà holandès, bon amic meu.

Aquí estem acabant l'estiu i preparant el nou curs pastoral. Si a Déu plau, en una propera carta us explicaré les activitats de les nostres comunitats cristianes formades per famílies molt senzilles i gairebé totes amb un nivell econòmic molt baix.

Fins aleshores, mantinguem-nos ben units en la missió que el Senyor ens ha confiat a tots.

Jordi Jorba

Desert d'Atacama, on es troba situada la ciutat de Calama.

ITALIA

100 anys dels Missioners de la Consolata

ROMA.— La fundació dels Missioners de la Consolata (IMC) coincideix amb l'inici del segle xx, que va marcar el desvetllament missioner de les Esglésies d'Europa i va donar vida a un moviment missioner de proporcions àmplies obert a l'evangelització dels pobles, especialment d'Àfrica i Àsia. Per a la realització d'aquest projecte van ser determinants homes com el cardenal Guglielmo Massaia, Mons. Daniel Comboni, Mons. Guido Maria Conforti, el P. Paolo Manna, i el prevere Giuseppe Allamano, fundador dels IMC.

Nascut el 21 de gener del 1851 a Castelnuovo d'Asti (Itàlia), el jove Allamano va estudiar a Valdocco sota la direcció espiritual de don Bosco. A l'oratori de Valdocco va trobar el cardenal caputxí Guglielmo Massaia, expulsat de feia poc del Kaffa (Etiòpia), madurant la idea de continuar la seva obra. Va passar al seminari diocesà de

Torí i va ser ordenat prevere el 20 de setembre del 1873. Destinat a formar els futurs preveres de la diòcesi, es va distingir pels seus dots morals i espirituals. El 1880 va ser nomenat rector del santuari de la Consolata, on romandria 42 anys com a director espiritual de preveres i laics. Durant aquests anys no va poder realitzar el seu somni del Kaffa, però es va dedicar al coneixement del problema missioner a través de contactes amb membres de diverses congregacions entestades en l'evangelització i, sobretot, amb el contacte assidu amb l'Obra de Propagació de la Fe. El 1885 va presentar al secretari de Propaganda Fide un primer esbós de fundació per recollir joves preveres diocesans aspirants a les missions durant cinc anys, renovables amb jurament.

Amb el nomenament a la seu de Torí del seu amic d'estudis, el cardenal Agostino Richelmy, Allamano va tornar a proposar el projecte de Kaffa. La

Conferència Episcopal del Piemont va aprovar la fundació de l'institut i el 29 de gener del 1901 va ser emanat el decret de fundació. Després del primer capítol general, Propaganda Fide va aprovar les constitucions i l'Institut dels Missioners de la Consolata va ser reconegut i agregat al dicasteri missioner. Giuseppe Allamano va morir el 16 de febrer del 1926 i Joan Pau II el va proclamar beat el 7 d'octubre del 1990.

Els cent anys d'història missionera de l'IMC s'identifiquen amb un període de transformació en què han sorgit pobles lliures i Esglésies autòctones. A aquest procés van contribuir els Missioners de la Consolata seguint la metodologia del seu fundador, que va fer de la promoció humana i de l'evangelització els dos valors fonamentals i irrenunciables de les cultures locals. Cent anys després de la seva fundació, els Missioners de la Consolata són prop de mil i treballen en 22 nacions. (Fides)

VATICA

L'Església perd Mons. Marcello Zago

ROMA.— El mes de març passat moria als 68 anys l'arquebisbe Marcello Zago, secretari de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles, organisme vaticà que dirigeix els territoris de missió. Religios de la congregació dels Oblats de Maria Immaculada, tan bon punt va ser ordenat de prevere, el 1959, va ser enviat com a missioner a Laos i Cambodja, on va romandre fins al 1974. Va haver d'abandonar aquests països davant de l'arribada al poder del moviment de resistència dels khmers rojos. Abans d'abandonar aquestes terres, el 1971, havia fundat un centre per a l'estudi i el diàleg amb els budistes.

Del 1983 al 1986 va ser nomenat secretari del Consell Pontifici per al Diàleg Interreligiós. En aquest càrrec va ser un dels màxims artífexs de l'encontre de líders religiosos per la pau celebrat a Assís (27 d'octubre del 1986). Del 1986 al 1988 va ser elegit superior general dels Missioners Oblats de Maria Immaculada. Va fundar missions en tretze nous països i van ascendir a 68 el nombre de nacions on treballava. Era considerat com un dels màxims experts occidentals tant en missions com en budisme i de fet havia rebut per aquest motiu el doctorat «honoris causa» de la Universitat d'Ottawa (Canadà). Va ser professor de Missionologia i Budisme a les universitats pontificies de Roma (a la Urbaniana i a la del Laterà), així com a l'Ateneu Sant Pol d'Ottawa. Va desenvolupar una intensa activitat periodística publicant articles, assajos i obres sobre temes de missió i de diàleg interreligiós.

El 1998, Joan Pau II el va nomenar secretari de la Congregació per a l'Evangelització dels Pobles, des d'on mantenia contactes directes amb missioners d'arreu del món. (Zenit)

Jornada pels missioners màrtirs

ROMA.— El 24 de març es va celebrar la Jornada de Pregària i Dejeuni pels missioners màrtirs, una iniciativa convocada pel Moviment Juvenil Missioner de les Obres Missionals Pontificies. Joan Pau II va recordar, en aquest dia, la tasca extraordinària que fan els missioners al servei dels més febles, arriscant la pròpia vida, com ho demostren els religiosos i religioses assassinats en els últims anys. La data, el 24 de març, recorda l'assassinat de l'arquebisbe de San Salvador Óscar Romero, assassinat mentre celebrava l'eucaristia. Segons dades revelades per l'agència missionera de la Santa Seu, Fides, entre 1980 i 1989 van ser assassinats 115 missioners, religiosos, religioses i preveres catòlics. Entre els anys 1990 i 2000 el nombre dels màrtirs es va multiplicar per sis, fins a arribar als 603 màrtirs, incloent-hi les víctimes del genocidi de Ruanda, que va provocar la mort d'almenys 248 eclesiàstics i religioses. En aquest any 2001 ja han estat assassinats tres missioners: la germana Dionitia Mary a Salem (Índia), el pare Tom Manjaly a Manipur (Índia) i el pare Nazareno Lanciotti a Brasil, després d'una llarga agonia com a conseqüència d'un atemptat. A aquests noms cal afegir el del P. Pietro de Franceschi, missioner dehoniana, que no va ser assassinat però que va morir a Moçambic arrossegat per un torrent d'aigua, durant les greus inundacions, quan mirava de salvar un dona que havia de ser hospitalitzada. (C.C.)

Examinant la vida

■ La Fundació Domo ajuda a superar el dolor i a dir un sí incondicional a la vida

Davant de la malaltia, cadascú de nosaltres pot tenir dues maneres de respondre: restar passiu i esperar que alguna cosa externa a nosaltres actui i ens solucioni el problema de salut, o bé actuar d'una manera directa i efectiva utilitzant tots els recursos al nostre abast, tant externs com interns, per combatre la malaltia i guarir-nos.

La Fundació Domo ofereix la possibilitat de fer realitat aquesta segona opció, amb el convenciment del poder dels propis recursos interns per guarir-se, sempre que la persona disposi de la informació i la formació necessària per poder utilitzar-los. Persones que pateixen malalties greus —càncer o alguna altra malaltia degenerativa—, que han perdut un ésser estimat o que psicològicament estan greument ferides i travessen, en definitiva, situacions molt complexes de vida són les que principalment acudeixen a la Fundació Domo i cerquen assolir un objectiu vital: superar el dolor d'una manera saludable i dir un sí incondicional a la vida, vingui el que vingui.

L'origen de la Fundació Domo rau en la seva fundadora i presidenta: Teresa Piulachs, psicopedagoga. Quan treballava a l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau com a directora de l'Escola d'Infermeria i al Departament de Docència i d'Investigació, va ser quan va començar a copsar una altra visió del món sanitari i de les seves activitats professionals. «Vaig veure que la medicina i les professions de la salut estaven molt parcialitzades, si més no, molt deshumanitzades; i encara que demostrassin molta competència en el tractament clínic, es deixava de banda tota aquesta globalitat que configura la realitat personal», explica Teresa Piulachs.

Va ser aleshores que va començar a interessar-se per explorar no únicament el dany físic que la malaltia produïa en el pacient sinó tot el que configurava la seva mateixa essència com a persona, i a mesura que posava en pràctica aquesta nova visió de la medicina s'anava adonant que

es creaven grans canvis en els pacients, tant si vivien com si morien. «Si morien», recorda Piulachs, «ho feien d'una manera molt diferent aquelles persones que havien rebut un acompanyament i una assistència no només més humans, sinó molt

coneix com a Fundació Domo. Una fundació sense ànim de lucre que, mitjançant un equip pluridisciplinari (metges, infermeres clíniques, nutricionistes, pedagogs, psicòlegs), treballa en dues línies: la clínica, d'una banda, que proporciona als pacients tots aquells recursos que poden ajudar-los a reforçar el seu propi sistema tant físic com psicològic, social o familiar, i la formativa, de l'altra, oberta als professionals del camp de les ciències de la salut que vulguin reciclar el seu nivell de coneixements i adquirir capacitats addicionals en la utilització de conceptes i de la nova tecnologia dins dels corrents més avançats a nivell clínic.

Tot i la doble vessant, la fundació cada vegada s'inclina més en l'aspecte clínic, tant per interès propi com per la demanda existent, i ofereixen els seus serveis on calgui: ja sigui a la mateixa seu de la fundació, als hospitals o a casa dels pacients, i o bé són els hospitals que els demanen la seva col·laboració o bé és la mateixa persona que recorre a la fundació quan pren consciència que ha de trobar una sortida més actualitzadora i autònoma de si mateixa i de la situació

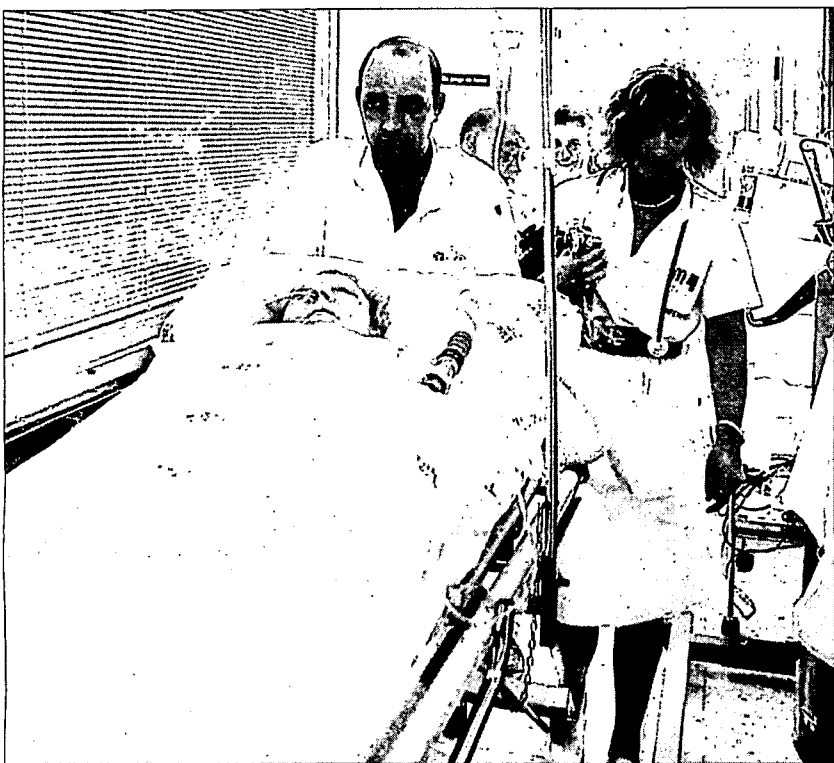
que travessa. D'aquí el terme *domo*, que en simbologia arquitectònica significa obertura, és la part superior de l'ésser humà, la part que pensa, que sent i que va molt més enllà del que es pot tocar i veure.

La fundació beca les persones sense recursos i les convida a participar en els cursos de formació. Així mateix, com a fase del tractament psicològic, es fan sessions de grup, «però el que no fem», comenta la presidenta i fundadora de Domo, «és agrupar-los per una mateixa malaltia, perquè no ens agrada». D'aquesta manera, podem trobar grups en què hi ha la dona que ha perdut el seu fill de 20 anys en un accident de trànsit; l'home de 60 anys a qui acaben de diagnosticar un

càncer, o la jove que ha perdut l'horitzó de la seva vida i vol recuperar-lo. «És com si estiguéssim examinant la vida per tal de comprendre la dificultat que cadascú de nosaltres pot trobar i com, plegats, mirant cadascú el nostre dolor i el dels altres, podem superar-lo d'una manera saludable», comenta. «L'únic que tenim sempre és el present —recorda Teresa Piulachs als seus pacients—; agafa't, doncs, al present i comença a construir-lo d'una forma més satisfactòria i significativa per a tu. Quan ho facis, aconseguiràs ancorar-te més en aquest ara i aquí i podràs començar a mirar quines dificultats tens i què pots fer per transformar aquesta situació. Pensar que la vida t'ha estafat és una manera d'autoenganyar-te i d'eludir responsabilitats.»

Teresa Piulachs afirma que la seva és una tasca encaminada a establir un canvi de cultura en el món sanitari, i en aquest sentit es mostra esperançada. No endebades, es conscient que a diferència d'anys enrere les coses ara estan canviant i avui, per exemple, ja hi ha centres de cura pal·liativa i es nota un canvi de cultura tant a les facultats, on comencen a canviar els currículums, com en la pràctica professional, on es modifica la perspectiva a l'hora de valorar el pacient i la seva família. «El que considero més important és que la gent comenci a interrogar-se i que els professionals de la salut ens preguntem si de debò fem el que veritablement fa falta i si el producte que estem traient en termes de capacitats de l'estudiant és el que la població necessita en aquest moment», afirma. Com en totes les coses noves, però, també hi ha hagut el que qualifica de «desviacions», i és per això que vol fer una menció al rigor, al treball seriós i a posar sota control qualsevol pràctica que es faci.

Carme Munté

Domo treballa per instaurar una nova cultura en el món sanitari.

més propers ja que que es creava un clima de recerca de la seva realitat vital. Hi havia grans transformacions. Tant era així, que fins i tot es trencaven estadístiques mèdiques. Persones amb un pronòstic x, quan han posat en marxa els seus propis recursos i a més han utilitzat tot el que la medicina els ha ofert, han millorat tant que s'han donat per curades. I no estic parlant de miracles».

D'aleshores ençà, Teresa Piulachs va veure claríssim que havia acabat una etapa de la seva vida i que era el moment d'encetar-ne una de nova. Va deixar l'hospital i amb la complicitat d'alguns companys de feina va encaminar-se a l'aventura de crear, el gener del 1988, el que ara és

Dóna Suport
al voluntariat
a través del món associatiu

Fomenta la Formació
dels voluntaris

Facilita Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat

La valoració educativa de les activitats de lleure

BARCELONA.— L'Associació de Mestres Rosa Sensat i la Fundació Pere Tarrés van celebrar conjuntament els dies 22, 23 i 24 de març unes jornades sota el títol «Respostes a les noves necessitats educatives i socials. Complicitats i recursos més enllà de l'aula». El tema central era la vinculació de les activitats de lleure amb l'entorn escolar.

El temps lliure forma part de l'educació integral de la persona, tot i que sovint encara es considera com un element secundari en la formació de la infantesa i joventut. Prestigiar, promocionar i equiparar l'educació en el temps de lleure amb altres finalitats ha de ser la finalitat comuna de tot educador.

Aquestes jornades s'adreçaven sobretot a mestres, membres dels equips directius dels centres, pares i mares d'alumnes, monitors i monitores, membres d'empreses de serveis educatius, associacions i entitats que treballen en l'àmbit de l'educació infantil i juvenil, etc.

Els objectius van ser, entre altres, aplegar les diferents institucions i agents del món educatiu per abordar el tema de les activitats més enllà de les aules, incrementar la valoració educativa de les activitats de lleure i teixir relacions entre els diferents col·lectius implicats i el conjunt de la comunitat educativa. (C.C.)

Els emigrants troben a Conestí un lloc de fe i esperança.

Aliment espiritual i material

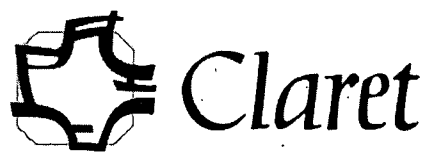
BARCELONA.— A l'associació sociocultural cristiana-catòlica Conestí, després de celebrar la santa missa, que procurem que sigui festiva i familiar, hi ha un moment que està dedicat a la catequesi, per a grans i petits. El que més es valora és la companyia i el clima d'amistat que hi ha entre tots. Ens sentim germans, hem menjat el mateix pa espiritual i també hem compartit la mateixa fe.

Fa poc uns quants emigrants es van retrobar amb la seva família. Primer va arribar el pare, després la mare i, finalment, els fills tan estimats. En un principi, a aquests petits els vèiem tristos perquè enyoraven els seus avis, la seva escola i els seus companys. Confiam que amb

aquesta convocatòria de fe, amor i esperança se sentin feliços. És el Senyor qui els convoca; és Ell qui demana ajuda per a tots els enormes problemes que tenen i que Ell fa seus. Així ens sentirem de debò solidaris. Gràcies, Senyor Jesús. Molts vénen a Conestí per buscar aliment, tant espiritual com material. Mai no queden defraudats.

M'agradaria fer una crida a aquelles persones que vulguin col·laborar amb nosaltres com a voluntaris. Necessitem personal informàtic o simplement gent que tingui ganes d'ajudar, de fer el bé als altres. Seria una bona manera de celebrar l'Any Internacional del Voluntariat.

Mn. Miquel Rodríguez Sala

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel. 933 010 887 • Fax 933 174 830
<http://www.claret.es>
A/e: editorial@claret.es

Kathryn Spink
La crida del desert
Una biografia de la germaneta
Magdeleine de Jesús

Germaneta Magdeleine de Jesús és la fundadora de les Germanetes de Jesús del P. Charles de Foucauld.

D'una manera molt expressiva i amb un estil ben viu, aquesta biografia ens mostra l'itinerari humà, espiritual i místic d'aquesta dona plena d'audàcia, vivacitat i d'un sentit comú gens ordinari. Ella portava en el fons del cor la convicció que Jesús era el mestre dels impossibles i la guiava...

L'autora ens fa veure una fundadora dels temps actuals, per al món d'avui i per a l'Església.

Kathryn Spink, nascuda a l'Índia l'any 1953, és molt coneguda a Anglaterra i a França per les biografies que ha escrit sobre destacats cristians i cristianes del nostre temps: Mare Teresa de Calcuta, Germà Roger de Taizé, Jean Vanier...

Festa 22. 318 p. 2.100 ptes.

Miriam Feinberg Vamosh
La vida de cada dia en temps de Jesús

Dibuixos vius i originals sobre la vida en temps del Nou Testament, mapes, fotografies, gràfics, juntament amb informació detallada sobre els descobriments arqueològics més importants dels últims anys.

Tot això es combina per transportar-nos a l'època de Jesús d'una manera nova i atractiva.

Edicions en català i en castellà.

104 p. 1.975 ptes.

Verònica

Hola, amics! En el relat de la Passió de Jesús apareix una persona que, tot i que coneguda, sembla una mica relegada a un segon lloc. Es tracta de la Verònica. La imagino com una bona dona, treballadora, senzilla, mestressa de casa i segurament mare de família que, en veure Jesús cansat, exhaust i amarat de suor que cau per terra esgotat, sent que en el cor se li mouen les fibres més sensibles. S'arma de coratge, s'obre pas entre la guàrdia romana i la gentada indiferent que presència la tragèdia, i neteja amb amor la cara de Jesús. Així va demostrar una immensa compassió i un gran valor, i es va enfrontar a tothom i va donar la cara sense por.

Però allà hi havia Déu per premiar els seus sentiments i en el llenç blanc va quedar per sempre reflectida la cara del Salvador. De joveneta vaig tenir l'ocasió de representar a l'Acció Catòlica aquest personatge i us asseguro que em va deixar una profunda empremta. És impactant. Mirem el nostre interior. Som tan valents com la Verònica? Donaríem la cara per Jesús en un moment determinat i proclamaríem la nostra condició de cristians fidels a Déu i a l'Església?

Cecília Aranés Mallol

Coses de la vida

Coses de la vida

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES

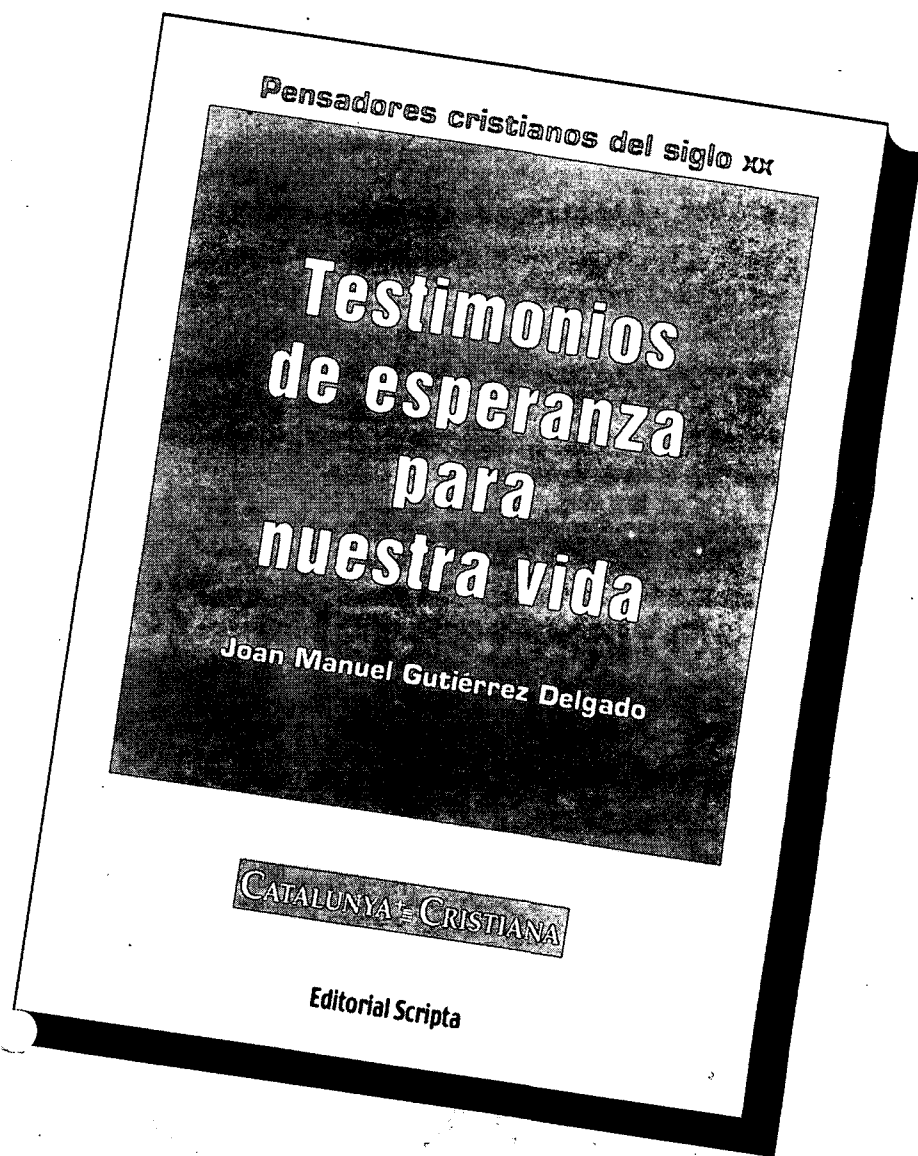
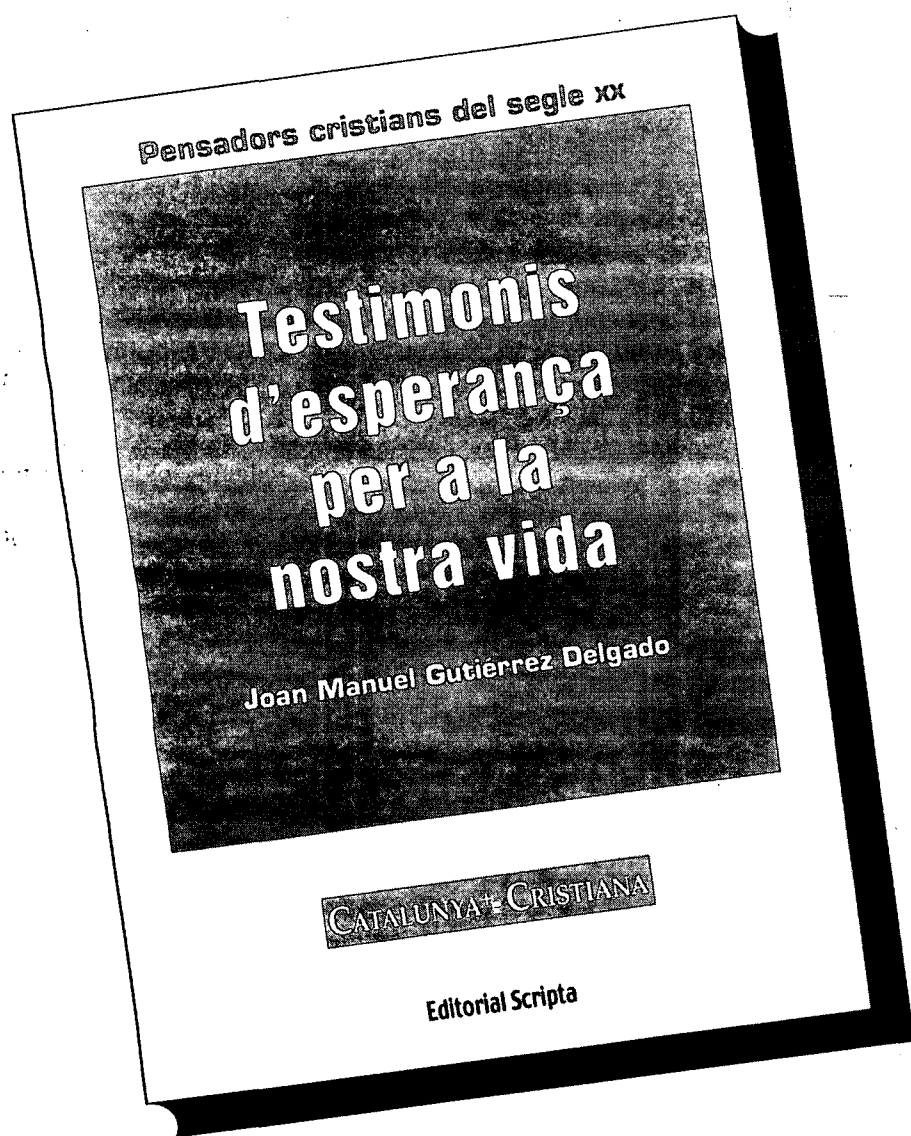
Autèntica Llar-residència.

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona

NIF: G-08862781. - Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

Per Sant Jordi

**VINE A VISITAR-NOS
A LA PARADA DE LA
RAMBLA DE CATALUNYA
(D'AVANT DE LA PARRÒQUIA DE SANT
RAMON DE PENYAFORT)**

Si t'han agradat els «Pensadors cristians del segle XX»,

JA TENIM EL LLIBRE

El pots adquirir:

**El dia de Sant Jordi a la Rambla de Catalunya (et farem descompte) o bé
trucant al 934 905 988**

CATALUNYA + CRISTIANA

cultura

Ràdio Estel lliura una medalla al Sant Pare

ROMA.— Una representació de Ràdio Estel formada pels periodistes Joan Armengol i Eva Franquès, director i productora respectivament del programa *Amb llum pròpia*, i Ignasi Miranda, cap de redacció, va ser els dies 19, 20 i 21 de març a Roma per enregistrar una entrevista d'una hora al portaveu de la Santa Seu, Joaquín Navarro-Valls i per lliurar al Sant Pare una medalla commemorativa de l'emissora i del quart aniversari del programa. La conversa amb Navarro Valls es va emetre des de l'espai *Amb llum pròpia* el dia 23 de març a la nit.

Ignasi Miranda va entregar personalment l'obsequi a Joan Pau II en nom de la direcció de l'emissora després d'haver participat en l'Audiència General dels dimecres, la primera de l'any que es va fer a la plaça de Sant Pere del Vaticà. La medalla commemorativa presentava en una cara la imatge de la Mare de Déu de Montserrat i a l'altra, la del mateix Sant Pare. (C.C.)

Ignasi Miranda, cap de redacció de Ràdio Estel, en el moment de lliurar la medalla a Joan Pau II.

II Premi Internacional de Música Sacra Fernando Rielo

MADRID.— S'ha convocat el II Premi Internacional de Música Sacra Fernando Rielo, que se celebrarà a Roma el proper mes d'octubre. La iniciativa es proposa sol·licitar als compositors contemporanis la producció d'obres noves que sàpiguin interpretar la necessitat de valors i de transcendència expressada pel món actual. Aquest guardó està dotat amb cinc milions de lires italianes.

Les peces presentades al premi —obert a compositors de qualsevol país i sense límit d'edat— hauran de ser escrites per a soprano, baríton i orquestra. El text al qual cal posar-hi música és el *Pare Nostre*. L'obra presentada, d'una duració entre cinc i deu minuts, ha de ser original, no publicada i no interpretada mai en públic. Per a més informació: Fundació Fernando Rielo, c/ Jorge Juan, 102, 2n B - 28009 Madrid, tel. 915 754 091, fax 915 780 772, a/e frielo@adenle.es. (C.C.)

XII Premi Joan Maragall

BARCELONA.— La Fundació Joan Maragall ha convocat el XII Premi Joan Maragall per a una obra d'assaig o d'investigació sobre cristianisme i cultura, entenent tots dos termes i la seva relació en el sentit més ampli, que inclou, naturalment, aspectes religiosos o interreligiosos, però

també aspectes humanístics, ètics i polítics. Les obres han de ser originals, inèdites, en llengua catalana i no premiades en altres concursos. La dotació del premi és d'un milió de pessetes.

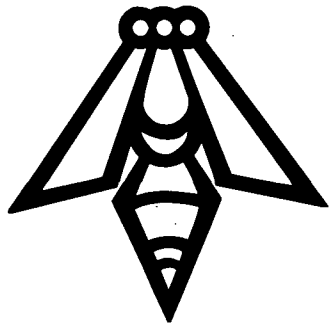
Els treballs han de tenir un mínim de 125 pàgines i un màxim de 300. L'admis-

sió dels originals quedarà closa el 25 d'octubre del 2001. Per a més informació: Fundació Joan Maragall, c/ València, 244, 2n - 08007 Barcelona, tel. 934 880 888, fax 934 882 444, a/e fjm@fundaciojoanmaragall.org, web: www.fundaciojoanmaragall.org. (C.C.)

CERABELLA

zona industrial, A
ES 08181 SENTMENAT (BARCELONA)
Tel. +34.93.715.31.02 Fax +34.93.715.02.51

CERERIA ABELLA,
Sant Antoni Abat, 9
08001 BCN
t.934 41 09 07 / fax.934 41 70 47

CERERIA ABELLA,
Boters, 5 (Portaferrissa)
08002 BCN
t./fax. 933 18 08 41
NOC,
Comte Borrell, 41
08015 BCN
t. 934 42 93 28 / fax. 934 41 90 47

cerers
des de
1862

El cardenal Rouco inaugura una mostra fotogràfica

El cardenal arquebisbe de Madrid en la inauguració.

MADRID.— El cardenal arquebisbe de Madrid, Antonio María Rouco Varela, va inaugurar el 22 de març passat l'exposició fotogràfica *Profetes, reis, sacerdots. Imatges del cor de la catedral de Toledo*, organitzada pel Centre de Pastoral de la Universitat Sant Pau-CEU. Aquesta mostra, obra del P. Manuel Carreira i de Javier Igea, tots dos astrofísics i fotògrafs, es pot visitar a la sala d'exposicions de la Universitat Sant Pau-CEU (c/ Julián Romea, 18 - Madrid). El cardenal va participar també

en la VII Trobada Anual que organitza l'esmentat centre docent. Va oferir una reflexió sobre la responsabilitat de la universitat i, en particular, sobre la responsabilitat de cada cristià en l'actual període històric que ens ha tocat viure. D'altra banda, la Universitat Sant Pau-CEU i l'Associació Catòlica de Propagandistes van organitzar els dies 27, 28 i 29 de març la seva tradicional Setmana de la Teologia, dedicada en aquesta ocasió al tema «Jesucrist, salvador de tots els homes» (C.C.)

El món de la dansa clàssica

TERRASSA.— El Centre Cultural de Caixa Terrassa acollirà el proper 21 d'abril, a les 21.00, l'actuació del Ballet Nacional d'Holanda, sota la direcció de Wayne Eagling. Oferirà un programa basat en músiques de Bach, Wagner, Stravinsky, Prokofiev, Janacek i Txaikovski, entre d'altres. El repertori del Ballet Nacional d'Holanda s'estructura bàsicament sobre la tècnica del ballet clàssic. (C.C.)

L'empremta musical de la Setmana Santa

■ Disc compacte amb música de la Selva del Camp sobre aquest temps litúrgic

LA SELVA DEL CAMP.— El proper 8 d'abril, Diumenge de Rams, es farà la presentació del disc compacte sobre la música de Setmana Santa de la Selva del Camp. Interpretat per més de cent cinquanta selvatans entre cantants i músics, el disc

El repertori abraça composicions dels grans mestres de la història de la música (Palestrina, Victoria, Händel...), però —i en això radica el seu especial valor i originalitat— inclou també peces inèdites d'autors que han nascut o viscut a la Selva en diferents èpoques i que hi han sabut aportar l'empremta de la seva creativitat.

tema central del pregó que obriria les portes a la Setmana Santa d'un nou mil·lenni, es va concretar en el projecte de fer un gran concert amb coral i banda, i la gravació d'un disc compacte.

La coral, creada especialment per a aquest acte, va comptar amb el suport i l'experiència de la Schola Cantorum, la col·laboració del Patronat del Misteri i

del Grup de Joves Verge de Paret Delgada, i la intervenció en una peça de la Coral Infantil de Sant Rafel. La part instrumental és interpretada per la Banda de Música de la Selva del Camp. L'enregistrament es va fer sota la direcció musical de Joan Vilalta, Alfons Guiu, Joan M. Vilalta, Joan Massana i Felip Brunet.

L'Ajuntament de la Selva del Camp ha donat suport a aquesta iniciativa del poble selvatà amb el patrocini de l'edició d'aquest disc compacte. El resultat de més

inclou peces tradicionals i arrelades a la Setmana Santa d'aquesta vila, ordenades cronològicament segons es van desenvolupant, tant a les celebracions litúrgiques com a les processons, des del diumenge de Rams fins a la Pasqua de Resurrecció.

Després d'un any d'espera, el proper diumenge de Rams, en finalitzar el pregó d'aquest any, que realitzarà Camil Ferrater, es farà la presentació del disc compacte *Setmana Santa la Selva del Camp*, amb la interpretació d'algunes composicions amb coral i banda. Aquest acte es realitzarà a la parròquia de Sant Andreu a les 20.00.

La Reial Confraria de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist us convida a assistir al pregó d'aquest any, i a tots els actes que configuren la Setmana Santa de la Selva del Camp, especialment les processons de Divendres Sant: el viacrucis al Calvari, a les 7.00; la processó de l'Agonia, a les 11.00, i la processó del Sant Enterrament, a les 21.30. Per a més informació, tel. 977 844 398. (C.C.)

Portada del disc compacte.

La iniciativa de fer aquest enregistrament va sorgir arran del pregó de Setmana Santa de l'any passat. La Reial Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist va proposar a Felip Brunet i Sabarich, director de la Banda de Música de la Selva del Camp, ser el pregoner de l'any 2000, com un dels actes de celebració del desè aniversari d'aquesta entitat. La música, com a

de mig any de treball intens —per part de totes les persones i entitats que, provinents de la rica diversitat selvatana, es van saber aplegar al voltant de la música i que amb la seva generositat i esforç van aconseguir materialitzar el projecte— va quedar reflectit en l'extraordinari concert del passat diumenge de Rams, i ara el podem reviure gràcies a aquest disc compacte.

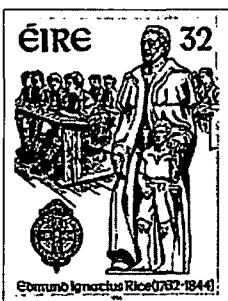
FILATÈLIA

per Enric Graupera

P. Edmund Ignatius Rice, fundador

L'any 1994 Irlanda va posar en circulació aquest segell per commemorar el 150è aniversari de la mort del P. Edmund Ignatius Rice. En el segell es pot veure la imatge del P. Rice en primer pla i, al fons, uns alumnes asseguts en uns pupitres.

Nascut l'1 de juny del 1762 a Westcourt (Irlanda), va marxar a Waterford com a aprenent en el negoci del seu oncle, un ric exportador. Quan aquest va morir, va deixar tota la seva fortuna al seu nebot. Rice es va casar el 1785, però la seva esposa va morir temps després. Va ser un cop molt fort per a ell. Es va retirar del món comercial i es va consagrar totalment al servei de Déu. Va dedicar gran part de la seva fortuna per ajudar pobres i malalts. A conseqüència de les mancances educatives dels infants pobres de Waterford, va decidir fundar diverses escoles. El P. Edmund Ignatius Rice va morir el 29 d'agost del 1844 a Waterford.

Blanquerna ofereix beques a l'excel·lència acadèmica

BARCELONA.— Els centres universitaris de la Fundació Blanquerna ofereixen per al curs 2001-2002 un total de setze beques a l'excel·lència acadèmica per a estudiants que vulguin cursar diplomatures o llicenciatures accedint al primer curs o al segon cicle. D'aquestes setze beques, tretze corresponen al primer cicle i tres al segon. Les beques a l'excel·lència acadèmica suposen la gratuïtat total dels drets d'inscripció i ensenyament durant el curs 2001-2002 i es poden estendre als cursos successius en cas que l'alumne mantingui les bones qualificacions. (C.C.)

IV Marató de Contes Solidaris

BARCELONA.— El proper dissabte 21 d'abril l'organització no governamental per al desenvolupament Medicus Mundi organitzarà la quarta edició de la Marató de Contes Solidaris en diferents ciutats de l'Estat espanyol. Barcelona, Badajoz, Càceres, Don Benito, Madrid i Mèrida han estat les ciutats escollides per realitzar de forma simultània aquesta iniciativa. L'objectiu és promoure la unió entre les cultures i mostrar una imatge positiva dels pobles del Sud. A Barcelona l'acte tindrà lloc a la plaça del Rei, des de les onze del matí fins a les nou de la nit. Hi participaran personalitats rellevants del món de la cultura, rondallaires professionals i aficionats, immigrants, actors i actrius, companyies de teatre i cooperants de Medicus Mundi. (C.C.)

LES RECEPTES DE

JOAN Villaró

Si no recordo malament

Si no recordo malament, la paraula llatina «calamus» significa ploma d'escriure, a causa de la substància fosca, anomenada tinta, que hi ha en una bosseta del calamar. Aquest animal la fa servir per defensar-se dels seus enemics i, fins i tot, de l'home.

El calamar és el principal protagonista de molts aperitius i tapes. No em digueu que no és un dels vostres plats preferits, per exemple, en el pisolabis d'un casament.

El calamar és protagonista com la Ramona ho és de casa seva i, dominant, diria que en excés, del seu marit Raül —tots dos personatges són reals. Ell gairebé es passa de bona fe. Pràcticament no té mai un «no» per resposta davant de res. (La seva dona és un veritable sergent de cavalleria, gairebé amb garrot inclòs.)

Ella, igual que el calamar, deixa anar la tinta no pas per defensar-se, sinó per atacar, com aquest mol·lusc cefalòpod que, de la mateixa manera que és capaç d'absorbir-lo, també dispara el seu líquid preuat, ideal per a l'arròs negre i de carn, també indispensable en sarsueles i calderetes.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Recetas para realizar en un santiamén y vivencias gastronómicas* truqueu al tel. 938 793 402.

LLIBRES

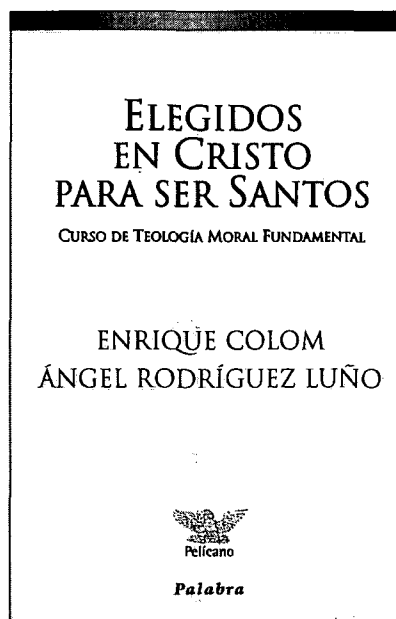
AA.DD., *La família i la vida humana*. Santandreu Editor, Barcelona 2000, Col·lecció *Scientifica et Philosophica*, 206 pàg.

Família i vida

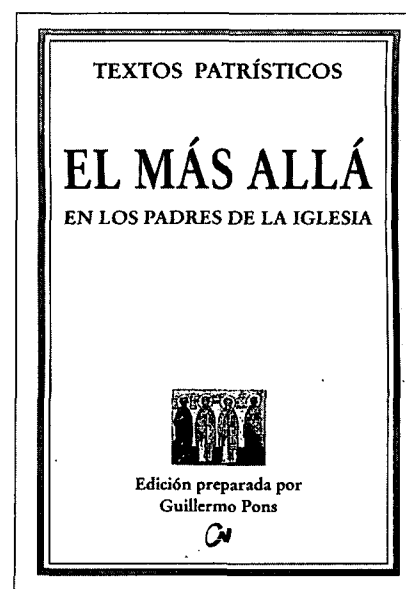
La Delegació episcopal per a la Família i la Vida de Barcelona va organitzar l'any passat una setmana dedicada als problemes que afecten la família i a la defensa i protecció de la vida humana (avortament, pena de mort, suïcidi assistit, eutanàsia, etc.). En aquest context va tenir lloc el Simposi sobre la família i la vida, entre el 7 i el 9 de febrer del 2000, a la seu del Seminari Conciliar de Barcelona. Els textos dels ponents que hi van participar han estat recopilats en aquest volum. Inclou les aportacions, entre d'altres, del cardenal Ricard M. Carles, Mons. Jaume González-Agàpito, Mn. Francesc Nicolau i Mn. Antoni M. Oriol Tatàret. (C.C.)

Moral cristiana

La teologia moral fonamental és una de les matèries teològiques que ha patit un canvi d'orientació més radical en l'últim segle i, en especial, a partir del Concili Vaticà II. La necessitat de superar una moral normativista i fonamentada en l'obligació i de fer casar la llei moral amb el desig de felicitat i la crida universal a la santedat han marcat l'ensenyament d'aquesta matèria. Els professors Colom i Rodríguez Luño han elaborat aquesta obra, que suposa un pas important en el camí vers una formulació moderna del projecte moral cristià. (C.C.)

Enrique Colom i Ángel Rodríguez Luño, *Elegidos en Cristo para ser santos. Curso de teología moral fundamental*. Editorial Palabra, Col·lecció *Pellicano*, Madrid 2000, 515 pàg.

AA.DD., *El más allá en los Padres de la Iglesia*. Editorial Ciudad Nueva, Col·lecció *Textos Patrísticos*, Madrid 2001, 147 pàg.

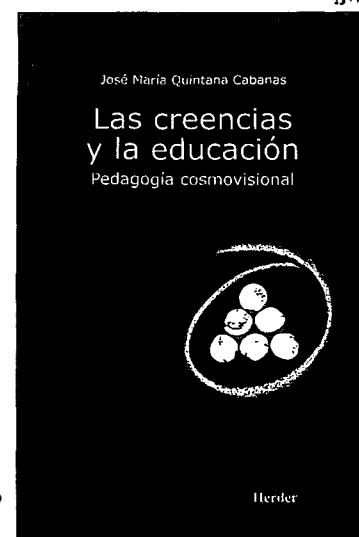
Vers la llum eterna

Aquest llibre, tracta, amb profunditat, claredat i concisió una qüestió que ha amoinat l'ésser humà des dels orígens: el seu destí després de la mort, les realitats del més enllà. Allò que, en termes més tècnics, s'ha denominat escatologia (estudi de les coses últimes). No és un tractat sistemàtic, sinó una antologia dels primers teòlegs cristians, els Pares de l'Església, en les homilies i escrits dels quals trobem nombroses consideracions sobre el terme de la vida terrena i la felicitat eterna que ens espera. Per facilitar-ne la consulta s'hi inclouen tres índexs: bíblic, temàtic i d'autors i obres. (C.C.)

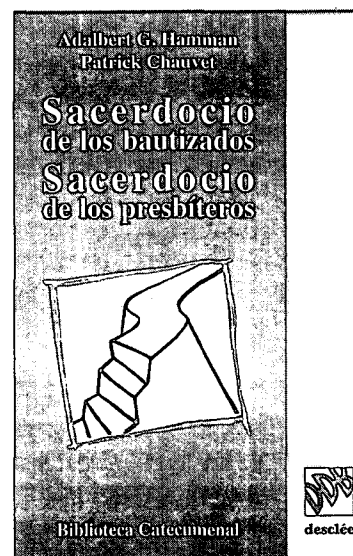
L'aventura de creure

L'objectiu d'aquesta obra de pedagogia humanista és promoure l'educació transcendent de la persona. Segons afirma l'autor, José M. Quintana, en la introducció, «partim d'una valoració positiva de les creences, perquè ens sembla que són humanament naturals, cognitivament acceptables i recomanables, i constitueixen un valor, un enriquiment de la persona, un basament de la seva vida i una ànima de les comunitats». Per al professor Quintana, un individu sense creences és un ésser que «es troba desorientat i privat de sentit». L'aventura de creure requereix una assistència educativa, de tipus inductiu, doctrinal, estimulatiu i comunitari. (C.C.)

José María Quintana Cabanas, *Las creencias y la educación. Pedagogía cosmovisional*. Editorial Herder, Barcelona 2001, 219 pàg.

Pedres vives de l'Església

Els batejats construeixen l'Església sacerdotal, real i profètica. Per aquest motiu, segons la cèlebre expressió de sant Joan Crisòstom, cada llar és una «petita Església». Va ser el Concili Vaticà II el que va tornar a treure a la llum el sacerdoci dels batejats i la seva relació amb el sacerdoci ministerial. Per la potestat sagrada de què frueix, el sacerdoci ministerial forma i dirigeix el poble sacerdotal, confecciona el sacrifici eucarístic en la persona de Crist i l'ofereix en nom de tot el poble de Déu. En aquest llibre es troben reunits textos sobre aquest tema de, entre altres, Agustí d'Hipona, Ciril de Jerusalem, Tertul·lià, Orígenes i Gregori de Nissa. (C.C.)

Adalberto G. Hamman i Patrick Chauvet, *Sacerdocio de los bautizados sacerdocio de los presbíteros*. Editorial Desclée De Brouwer, Bilbao 2000, 248 pàg.

Salsa de xampinyons amb nous

INGREDIENTS:

mantega
8 cullerades de
xampinyons
3 cullerades de nous
1 cullerada de farina
1/2 litre de brou de
pollastre

PREPARACIÓ:

En una cassola de fang ofeguem, amb una mica de mantega, vuit cullerades soperes de xampinyons. Després hi afegim tres cullerades, també soperes, de nous pelades. A continuació, ja passats uns quants minuts, hi posem una cullerada ben plena de farina (o dues, segons si la volem molt espessa o poc). Sense deixar de remenar amb una cullera de fusta i passats uns cinc minuts —per tal que la farina no quedi crua—, hi afegirem mig litre de brou de pollastre. Deixarem bullir una mica la salsa i, tot seguit, la passarem pel colador xinès.

Amb aquesta salsa podem acompanyar diferents plats, com ara uns talls de llom de porc passats prèviament per la planxa o bé per la paella.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

El llibre de la setmana

Gràcies, doctor

Un cop llegides aquestes pàgines de les memòries del doctor Broggi, el primer sentiment que aflora en l'ànim del lector és el d'agraïment. I no un agraïment fred o superficial, sinó profundament humà. Tot el que ens explica el Dr. Broggi és una lliçó d'humanitat extraordinària, feta amb tota senzillesa, i amb un exercici de memòria de persones i de fets extraordinaris, d'una època ben trista i cruel de la nostra història comuna, la guerra civil del 36, que ell viu intensament amb un protagonisme important i anònim al mateix temps. I els seus judicis, fets des de l'òptica de la bondat i del sentit comú, i del sentit de la «compassió» més autèntic, en el sentit etimològic de la paraula, són aclaridors i alligonadors sobre el que van ser els orígens i les causes d'aquells anys tan dramàtics i caòtics.

Broggi és, sobretot, un home bo. A les gairebé quatre-centes pàgines de les seves *Memòries* no hi ha cap paraula de menyspreu o de rebuig envers ningú, ja siguin d'un bàndol o de l'altre de la contesa absurda. I la coherència amb la seva vocació de metge-cirurgià, viscuda amb generositat i risc, el porta a acceptar els reptes més difícils, en què posa al servei dels altres tota la seva capacitat de lliurament, i la seva obstinació inesgotable per millorar els serveis mèdics amb creativitat, al servei del proïsme, i enmig de les dificultats i els perills més grans.

A les seves pàgines parla sovint de l'«àngel bo» que el protegeix, que segurament no feia altra cosa que imitar-lo i acompanyar-lo en la seva creativitat ple-

Moisès BROGGI,
Memòries d'un cirurgià.
Ed. 62, Barcelona 2001, 355 pàg.

na de bondat i de bon sentit. Enfront dels disbarats de l'anarquia i els crims absurds, ell hi oposa, senzillament, la seva mà de cirurgià hàbil, i guareix les ferides, pensa mètodes nous, cerca cooperadors eficaços, que responien als seus desitjos. No hi ha cap moment en què infravalorés qualsevol dels seus companys de feina ni, per què negar-ho, d'aventura històrica; al contrari, els recorda a tots, amb l'observació aguda de les seves peculiaritats, i també de les seves rareses, i descobreix en tots l'aspecte bo que té qualsevol home i qualsevol dona, i que ell sap apreciar justament.

I important és, a més, la seva visió de la guerra civil, viscuda amb l'única passió de salvar els cossos, i ajudar els esperits, de tothom qui entrés en l'esfera de la seva feina. La vida a l'hospital de campanya als fronts de Brunete, de Belchite, del Jarama, i la descripció dels ambients de les batalles i de les conseqüències espantoses, fan estremir qualsevol lector, precisament perquè orígens és Broggi despassionat, sense partidismes, amb una consciència de la professió impecable, i un sentiment de pertinença a una pàtria i a un país entranyable, i manté la seva capacitat de diàleg, i evita tot allò que pot

ferir les sensibilitats alienes.

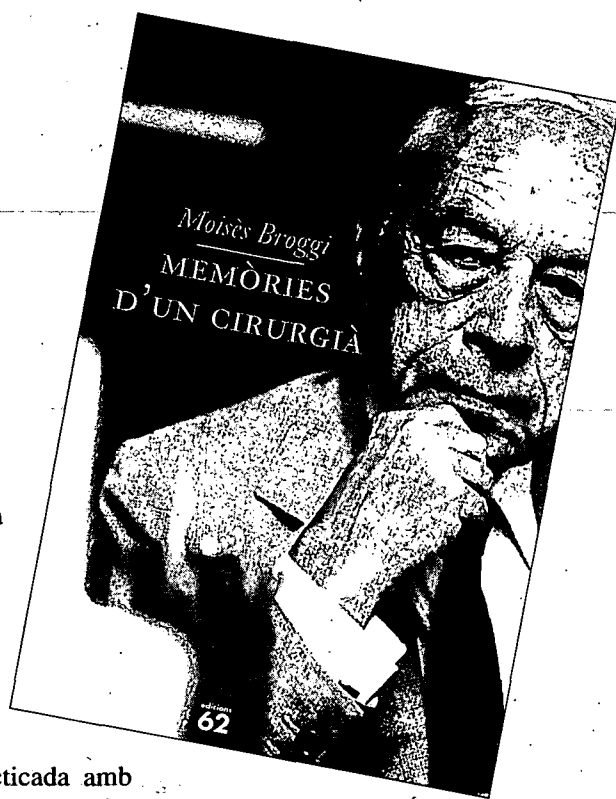
Per això hem posat com a títol d'aquest comentari «Gràcies, doctor», perquè ens ha posat a l'escenari de la memòria l'exemple de tants homes com ell, que s'han sacrificat pels altres en aquesta medicina humana i conscienciosa, practicada amb generositat i en l'anonimat, sempre disposats a ajudar a qualsevol hora, i en qualsevol circumstància, i a qualsevol persona que els necessités. Un sentit cristià que està latent des de la primera pàgina, sense necessitat d'explicitar res.

Cal agrair-li aquestes línies reconfortants, tan plenes de bondat i de gratitud a tanta gent que ha estat present en la seva

vida, i que ha recordat amb una minuciositat admirable. I amb el testimoni viu i estremidor d'alguna cosa que no ha de tornar a passar mai més.

Com reconforta llegir les *Memòries d'un cirurgià*!

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Concursos musicals

La inquietud per aconseguir noves expressions musicals de la sardana és constant. Pot ser el desig de voler situar la seva música a tècniques o maneres de fer més actuals, o també el fet de voler integrar-hi gent jove, músics amb estudis que poden aportar nous valors a la dansa catalana. Sigui per un motiu o un altre, l'anunci de concursos es repeteix contínuament. Vegem-ne dues convocatòries.

• A Mollet del Vallès la regidoria de Cultura de l'Ajuntament i l'entitat local Tradicions i Costums convoquen el setè Certamen Ciutat de Mollet de Sardanes i Música per a Cobla, adreçat a compositors joves. Les bases a remarcar són la participació limitada a compositors menors de 40 anys. El premi és de 200.000 pessetes per l'obra per a cobla, i de 100.000 pessetes per la sardana. La participació es limita a un màxim de dues obres o sardanes per premi. No sabem encara la data de clausura del període d'admissió d'obres,

però es pot ampliar aquesta informació o demanar les bases al telèfon 935 719 500, gabinet de premsa de l'Ajuntament de Mollet del Vallès.

• A Ceret els ajuntaments i foment de la Sardana de Ceret i Banyoles convoquen el dissetè premi Musical de Composició Sardanista de les viles de Banyoles i Ceret, premi Manuel Saderra i Puigferrer. La participació és oberta a tothom, però enguany només per a sardanes, com cada any que la convocatòria es fa a Ceret. Els premis a adjudicar, cinc en total, són de set mil, cinc mil, tres mil, dos mil i mil cinc-cents francs, respectivament. A part es concedirà un premi popular de 2.500 francs. El període de recepció es tancarà el 31 d'agost, i les obres s'hauran de presentar al Foment de la Sardana de Ceret, B.P. 115, Ceret, Cedex, codi postal 66401.

Josep Ventura

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
només per 12.480 ptes./any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom

Cognoms

Adreça

Població

D.P.

Tel.

N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament d'12.480 ptes. per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 6.240 ptes.

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular

Data

Entitat

Oficina

DC

Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona
Tel.: 934 905 988 - Fax: 934 902 035

Pensadors cristians del segle xx (39)

Marcial Maciel: una esperança per a la nova evangelització

UN PREVERE AL SERVEI DE L'ESGLÉSIA

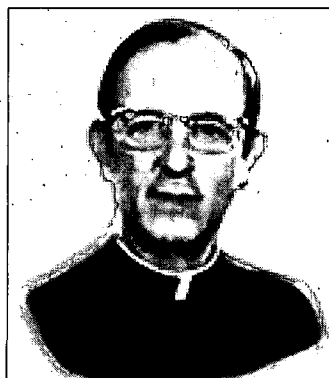
Neix el 10 de març del 1920 a Cotija, Michoacán (Mèxic). Des de ben petit sent la crida a la vida sacerdotal. I serà ordenat de prevere catòlic el 1944.

És el fundador i director del Moviment Regnum Christi. Aquest moviment eclesial va lligat inseparablement a la vida i escrits del nostre pensador mexicà. Naixerà després de la fundació dels Legionaris de Crist pel mateix pare Maciel el 3 de gener del 1941, al soterrani d'una casa antiga mexicana, on convivia tretze joves, guiats per un seminarista de 20 anys, estudiant de teologia.

Després de diversos anys de dificultats, el 13 de juny del 1948, Mons. Espino va firmar el decret que donava vida a la nova congregació, d'acord amb el *nihil obstat* emanat per la Santa Seu un mes abans.

Actualment, Marcial Maciel no únicament dirigeix una de les congregacions més nombroses i esteses de l'Església (Mèxic, Espanya, Estats Units, Itàlia,

És un capellà catòlic que ha sabut donar un nou impuls a l'evangelització amb les seves diverses obres d'apostolat. El seu secret es basa en la vivència de la caritat de Crist, en la fidelitat al carisma rebut i en l'amor a l'Església.

Marcial Maciel.

Irlanda...), sinó un gran moviment de fidels laics, compromesos seriosament en la feina evangelitzadora i catequètica.

El pare Maciel ha predicat arreu del món i ha escrit innumbrables obres d'espiritualitat. Ens transmet la teologia experiencial de Déu, lluny de la retòrica i d'una teologia purament academicista. Impulsa constantment la formació sacerdotal, fruit d'això serà el seu llibre *La formació integral del sacerdote*, publicat a la BAC

(1990). Però, sobretot, és valorat mundialment per la creació d'innombrables projectes pastorals en zones marginades i desateses, especialment de Llatinoamèrica.

NOUS CRISTIANS PER A NOUS TEMPS

Homes d'avui per a un món d'avui. Homes que, compenetrats en l'esperit etern de Crist i de l'Església, sàpiguem adaptar-lo a les necessitats de les ànimes d'avui; que sàpiguem penetrar en el més pregon de la vida moderna amb el missatge transformador de l'Evangelí. Aquesta és la vitalitat espiritual que batega en el cor del laic del moviment apostòlic Regnum Christi.

Actualment, són més de 30.000 membres, repartits per diverses nacions d'arreu del món, en col·laboració amb els programes pastorals de cada diòcesi. Al servei de l'Església. La seva missió apostòlica és una participació en la missió redemptora de Crist: la salvació ha d'arribar a tots els homes, sense excloure ningú. Un carisma que ajuda a santificar el segle, sigui jove o adult, home o dona, estudiant o professional..., capaç de santificar el seu entorn familiar i social amb el testimoni cristià. Els Legionaris de Crist, la branca sacerdotal del Regnum Christi, els ajuden en aquesta tasca. Imparteixen orientació moral, retirs i exercicis espirituals, cursos de formació cristiana i pastoral.

Són els seglars que, en col·laboració amb els Legionaris de Crist, realitzen les obres de les set tasques d'apostolat fonamentals: missions, promoció humana i cristiana dels grups socialment més necessitats, difusió de la doctrina catòlica, formació de la joventut i institucions d'educació i ensenyament, promoció de la família, mitjans de comunicació social, col·laboració espiritual amb els preveres diocesans.

La forma concreta de viure la fe cristiana és una espiritualitat basada en el lliurament i el servei a la instauració del Regne de Crist, no entesa com una utopia, ni com una mera inspiració social, sinó com una gràcia i una feina decidida, combatent i militant, com el mateix Marcial Maciel ho explica: «Militant en l'evangelització, que

no es conformi amb camins fets, sinó que, com Joan Pau II, cerqui sempre les formes d'evangelitzar millors i més eficaces, de dur a terme aquesta tasca enorme de la nova evangelització de les societats tradicionalment cristianes i de predicació de l'Evangelí a qui encara no ha sentit a parlar de Crist.»

ESPIRITUALITAT DE LA CARITAT

El centre del seu pensament teològic és la caritat. Parlar de caritat, per a Marcial Maciel, és parlar de l'essència de tota la vida cristiana. Perquè en la pràctica de la caritat fraterna es condensa tot l'ensenyament de Crist sobre com hem de conduir la nostra existència en aquesta terra.

La caritat és una de les aportacions més excelses del cristianisme a la humanitat. Aquesta és la força que li va permetre donar una nova ànima, una nova configuració als pobles assolits per ell. I, segons el teòleg mexicà, és aquesta la força que avui, davant del declivi dels valors, permetrà a l'Església ressorgir i renovar la humanitat.

Repetidament, Marcial Maciel assenyalava en els seus escrits que la caritat cristiana que Jesucrist ens demana no s'ha de confondre amb una mera filantropia, ni amb un simple bon sentiment d'altruisme. La caritat és exigent. Perquè no cerca la pròpia satisfacció, sinó primerament el bé de les altres persones. És el programa de vida que sant Pau ens va deixar en la seva primera carta als Corintis (cf. 1Co 13,4-8).

Sens dubte, la caritat envers el pròxim és, per a Maciel, la gran prova que en veritat estimem Crist. Totes les altres demostracions que vulguem donar del nostre amor a Déu «són proves buides, si no practiquem la caritat».

LA MISSIÓ DEL CRISTIÀ AVUI

Per al nostre pensador mexicà, no hi ha veritable fe si no hi ha obres que la constatin. Per això, ell mateix ens en dona testimoni amb les seves innumbrables obres d'apostolat creades, juntament amb els seus col·laboradors (seglars i preveres), arreu del món: missions, promoció humana i cristiana dels grups socialment més desfavorits, difusió de la doctrina catòlica amb escoles de la fe i missions populars, formació de la joventut i creació d'institucions d'educació i de formació com col·legis o universitats, promoció de la família, dels valors cristians als mitjans de comunicació social...

Marcial Maciel està convençut que el cristià ha de renovar el món actual. Aquesta és la missió que Crist encomana a tot hom que creu en Ell.

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista (stein@mixmail.com)

CELEBRAR LA SETMANA SANTA A LES PETITES COMUNITATS

Mn. Pere Farnés

Edició abril 2000, 17 x 24 cm, 2.500 pessetes, IVA inclòs. Amb un petit fullet de 24 planes per facilitar-ne l'ús al monitor.

Demani'l a la seva llibreria.

Editorial ESIN-CASALS, Casp, 79 - 08013 Barcelona

Tel. 932 449 550 - Fax 932 656 895

e-mail: casals@editorialcasals.com

PER A LES CELEBRACIONS DEL DIUMENGE DE PASSIÓ O DE RAMS
I DEL TRIDUUM PASQUAL A LES PETITES PARRÒQUIES I ESGLÉSIES

AMB POCS MINISTRES.

Indicis de vida a Mart?

Ja és la quarta vegada que surt aquest tema a la premsa. La primera va ser el 1996. La cosa venia de l'anàlisi d'un meteorit descobert el 1984 a l'Antàrtida. Es pogué calcular que feia uns 13.000 anys que havia caigut de l'espai. Se li posà la fitxa ALH84001. Ningú no dubtà que era un autèntic meteorit (la comparació amb altres no n'oferia dubtes), però encara s'hi afegí que probablement havia vingut del planeta Mart. Com? A causa d'un gran impacte sobre aquest planeta d'un asteroide podien haver-se'n després fragments rocosos fins arribar a tanta alçada que algun romangués en òrbita i més tard se'n desviés per anar fins a la Terra, on arribà fa tretze mil·lennis. Tot molt versemblant, però no pas segur. Vuit anys després de la troballa l'agost del 1996 el professor David McKay, de la NASA, publicava un article de la revista *Science* en el qual deia que havia descobert «indicis sòlids sobre la possible vida a Mart», examinant restes de microfòssils al meteorit ALH84001. S'originà una polèmica, però prevalgué l'opinió de la majoria de la comunitat científica que deia que podien ser resultat de contaminació terrestre, ja que en 13.000 anys d'estar el meteorit a la intempèrie podien haver passat moltes coses.

La segona vegada que sortí la notícia de vida a Mart venia de l'estudi d'un

El meteorit ALH84001.

a insistir a la revista *Proceedings of National Academy of Sciences*, al costat d'un article que li dona suport i és firmat per quatre autors, dels quals un és Jacek Wierchos, que treballa a la universitat de Lleida, i un altre és l'espanyola Carmen Ascaso del CSIC (Consell Superior d'Investigacions Científiques). Què dir-hi? Nosaltres no tenim cap autoritat per jutjar el que s'hi diu, però la veritat és que ens semblen indicis petits per afirmar una cosa tan gran com és que hi hagi hagut vida a Mart.

altre meteorit semblant que havia caigut a Egipte el 1911. Va ser el mateix David McKay qui el 1999 hi trobà filaments i estructures que, deia, podien ser fòssils de bacteris. Però, naturalment, no en donava seguretat total.

La tercera notícia vingué l'any passat d'una nova anàlisi del meteorit ALH84001 feta per l'equip de Kathie Thomas Keptra (de la NASA). Ho publicaren a *Geochimica et Cosmochimica Acta*. Hi deien que la forma que feien unes cadenes de cristallets microscòpics de magnetita en el meteorit era idèntica a les cadenes del mateix tipus que fan certs bacteris a la Terra. I la quarta vegada que s'ha parlat de l'assumpte ha estat al febrer del 2001. L'equip de Keptra ha tornat

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

La matemàtica i els matemàtics

65 Formalisme, logicisme, intuicionisme i K. Gödel

L'estudi dels fonaments de la matemàtica va menar, com hem vist, a finals del segle XIX a dues postures filosòfiques diferents: el formalisme (iniciat per Hilbert) i el logicisme (de Frege, Peano i Russell). Quines eren les diferències entre aquestes actituds? Els formalistes deien que només calia establir un conjunt d'axiomes que fos consistent (o sigui, que cap d'ells no contradigués cap conseqüència lògica dels altres) per construir una matemàtica. No es preocupaven de l'adequació amb la realitat, que podia ser «falsa». Almenys així ho deien els formalistes extrems (Hilbert, l'iniciador de la tendència, creia en una veritable matemàtica objectiva i no tan sols purament formal, ho diu ell mateix a *Grundlagen der Geometrie*). I si un conjunt d'axiomes, deien, no té contradicció «existeixen» uns objectes que els satisfan. Russell deia: «Els formalistes són semblants a un rellotger que està tan absorbt pel desig que tinguin bon aspecte els rellotges que fa, que s'oblida que tenen per missió senyalar el temps i descarta la màquina», i és que prescindir del significat pràctic no treu cap a res. Per la seva banda els logicistes, encara que també fonamentaven la matemàtica en uns primers axiomes, consideraven que aquests axiomes eren veritats lògiques, és a dir, que la matemàtica obté el seu valor de veritat del fet que és una part de la lògica.

Davant d'aquestes dues postures extremes en sorgeix al segle XX una tercera: la intuicionista, que posava els fonaments de la matemàtica en la veritat de la nostra intuïció. Com es va desenvolupar aquesta tendència?

L'escola intuicionista

L'alemany Leopold Kronecker (1823-1891), professor de la universitat de Berlín

des del 1883, és considerat per alguns com un precursor de l'intuicionisme. Deia que cap definició no és exacta si no es pot veure realitzada en un objecte i que cap teorema no es pot tenir per vàlid si no es pot demostrar amb un nombre finit de passos. Es va mostrar totalment contrari a les idees de Cantor sobre l'infinit actual, i va declarar inadmissible el mètode transfinít de deducció. Reduïa al concepte de nombre enter les altres classes de nombres (fraccionaris i irracionals); al Congrés de Física de Berlín del 1886 va dir: «El bon Déu va crear els nombres enters, tots els altres són obra humana» (Kronecker era de família jueva, però va educar els seus sis fills en cristià i ell també es convertí al cristianisme cap al final de la seva vida).

També va col·laborar a la causa intuicionista el francès H. Poincaré en negar rodonament que l'aritmètica pogués ser objecte d'un tractament purament axiomàtic. I igualment un altre francès, Émile Borel (1871-1956), atribuint un fonament empíric a les certeses matemàtiques.

Però el que és considerat, amb raó, el fundador de l'escola intuicionista va ser l'holandès Luitzen Egbertus Jan Brouwer (1881-1966). Professor a la universitat d'Amsterdam del 1912 al 1955, va escriure el 1914 *Intuitionism and Formalism*, exposant el seu punt de vista, que va desenvolupar més extensament amb *Zur Begründung der intuitionistischen Mathematik* (1924-1927). Diu que la matemàtica tracta d'uns objectes que han de ser definits segons un criteri que en proporcioni la construcció concreta. És una ciència que coincideix amb la part «exacta» del pensament humà, la qual intueix la successió dels enters naturals i no pot ser traduïda a un sistema formal sense mutilacions. Els elements i axiomes de la matemàtica no són pas tan arbitraris com diuen els

formalistes, els obtenim a partir del que intuïm del món real. La validesa d'una demostració se'n apareix en virtut d'una «evidència immediata» que tenim de la correcció de cada un dels passos de l'argumentació, i per això només es pot admetre un teorema si tenim un mètode lògic que arriba a la conclusió amb un nombre finit de passos. Tractant-se de qüestions que afectin l'infinit cal vigilar perquè en aquest cas no s'hi val a donar per vàlida una demostració *per absurdum*, o sigui del fet que sigui falsa la proposició A no es dedueix encara la no-A. En aquests casos, deia Brouwer, no és vàlid el principi de *tertio excluso*. Podedemostrar, preguntava als formalistes, si la successió de xifres 123456789 apareix alguna vegada al desenvolupament decimal del nombre π ? No es pot dir ni sí ni no!

Brouwer va tenir uns quants seguidors. No tots li admeteren tot, però sí el principi fonamental: la intuïció és la base de la matemàtica. Un d'ells va ser l'alemany Hermann Weyl (1885-1955) que se li uní a la causa el 1918, tot i haver estat deixeble de Hilbert (aquest se'n dolgué de debò) i successor seu a la càtedra de Göttingen des del 1930 (si bé va dimitir-ne el 1933 en protesta perquè el règim nazi havia destituït alguns col·legues).

El famós teorema de Gödel

En aquesta controvèrsia teòrica qui tenia raó? El formalisme, el logicisme o l'intuicionisme? Una mica de llum sobre la qüestió va venir-hi, l'any 1931, d'un article que va publicar un jove matemàtic nascut a Brünn (Moràvia; actualment Brno, pertanyent a Txèquia) que es deia Kurt Gödel (1906-1978). Delicat de salut i amb tendència a la depressió però d'un talent extraordinari. Va estudiar matemàtiques a Viena on es doctorà el 1930 amb una tesi que demostrava la suficiència semàntica del càlcul lògic de primer ordre. Mestre en la concissió exposava aquesta tesi doctoral en tan sols onze planes. I el 17 de novembre del mateix any enviava a la revista *Monatshefte für Mathematik und Physik* un article titulat *Über formal unentscheidbare Sätze der*

Principia Mathematica und verwandter Systeme (Sobre proposicions formalment indecidibles de *Principia Mathematica* i sistemes afins). Li fou publicat el 1931.

En aquest article Gödel demostra rigorosament que no és possible donar un sistema finit d'axiomes del qual es puguin deduir tots els teoremes de la matemàtica. Sempre restaran proposicions *indecidibles* (o sigui no demostrables ni refusables a partir dels axiomes). Per tant és utòpic deduir tota la matemàtica d'un conjunt de postulats, ja que (són paraules de Gödel) «no hi ha cap sistema formal amb un nombre finit d'axiomes que sigui complet ni tan sols respecte de les proposicions aritmètiques» (*complet* vol dir que tota proposició del sistema sigui decidible a partir dels axiomes). Amb això els formalistes semblava que ja havien perdut la batalla. Però, donada l'amplitud de valor del teorema de Gödel tampoc poden tenir raó els logicistes, ja que dels principis lògics no es pot deduir tota la matemàtica. De totes maneres els formalistes no es donaren pas per vençuts del tot, perquè sempre serà veritat que a partir d'uns axiomes ben travats es pot construir tot un sistema ben ampli, i el mateix opinaren els logicistes (encara que haguessin de reconèixer que no tota la matemàtica es dedueixi dels principis lògics).

Gödel, després d'exercir de *privatdozent* a Viena del 1933 al 1939, va escapar-se de ser allistat a les tropes nazis prenent el transsiberià i després emigrà als Estats Units d'Amèrica. A Princeton va passar la resta de la seva vida. Va adquirir la nacionalitat americana el 1948 i va exercir de professor titular de la universitat de Princeton des del 1953 fins a la mort el 1978.

Avui dia no podem pas dir que els matemàtics actuals facin professió d'estar adscrits a una de les tres tendències que hem dit. A més dins de cada tendència hi ha també diversitat d'opinions. «Gairebé es podria suggerir que no hi ha dos matemàtics actuals que estiguin totalment d'acord sobre la naturalesa de la matemàtica» (Carl B. Boyer), i és que la qüestió ja és filosòfica, sobrepassa el contingut d'aquesta ciència.

RÀDIO

CADENA ESTEL

Des de les 02.15 a les 8.00 hores, selecció de música instrumental.
 El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
 Espurna d'Alba, a les 07.15 hores.
 Informació general, d'Església i solidaritat, serveis i cultura, cada quart d'hora.
 Comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30, 20.30 i 2.10 hores.
 Pensament humà i cristià, cada hora.
 Comentari creient sobre l'actualitat, a les 9.30 i 17.30 hores.

Dilluns

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia). Presentat per Ignasi Miranda.
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika* (espai infantil).
 L'altra lluna (oci alternatiu). Presentat i dirigit per Xavier Pereira.
 21.15-22.00 *Nit d'Estels* (Església i solidaritat). Presentat i dirigit per Maria Cinta Méndez.
 22.00-23.00 *Planisferi* (viatges i turisme). Presentat per Cristina Bar-rufet.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Xavier Aguilar.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba* (poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
 02.05-02.10 *Dietari de Música i Músics* (efemèrides musicals). Presentat per Joan Úbeda.
 02.10 *Evangeli*

Dimarts

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Cum laude* (ensenyament i universitats). Presentat i dirigit per Oriol Freixenet i Enric Violan.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Foto de Família*. Presentat i dirigit per Anna Canyigüeral.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Dimecres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Planeta blau* (medi ambient). Presentat i dirigit per Cristina Crespo.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Mar de Claror* (catequesis). Presentat per Rosa Deulofeu.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Dijous

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
 21.15-22.00 *Bojos per la ciència* (ciència i tècnica). Presentat i dirigit per Antoni Paris.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-01.00 *Minut 91* (esports minoritaris).
 01.00-02.00 *La Gran Diferència*
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Divendres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 21.00-22.00 *Els temps de la música* (música clàssica). Presentat i dirigit per Joan Úbeda i Roger Padullés.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges). Presentat i dirigit per Joan Armengol.
 00.00-02.00 *La Gruta* (acompanyament a malalts de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes). Presentat i dirigit per Antoni Deulofeu.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Dissabte

- 21.00-22.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música de cinema). Presentat i dirigit per Josep Chavarria i Xavier Cazeneuve.
 22.00-23.00 *El zoo de vidre* (actualitat teatral). Presentat i dirigit per Aure Farran.
 23.00-00.30 *Ningú No És Perfecte* (cinema). Presentat per Montse Viadé i Àlex Vicente.
 00.30-01.00 *Fila 7* (teatre musical). Presentat per Sergi Corbella.
 01.00-01.30 *Cova de Jazz* (jazz i blues). Presentat per Gemma Abellán.
 01.30-02.00 *De nou n'nou* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Diumenge

- 09.00-10.00 *Tot Sardania*. Presentat per J. M. Rojo i Eva Franquès.
 18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli* (comentari, lectures i Evangeli del dia). Presentat per Carles Rivas.
 18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i eucaristia des de la Catedral de Barcelona).
 20.00-20.30 Selecció musical
 20.30-21.00 *La Pròrroga* (esports i resum de la jornada). Presentat per David Amador.
 21.00-23.00 *Minut 91* (esports minoritaris).
 23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Bíblia i teologia). Presentat i dirigit per Anna Molins.
 00.00-00.05 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana). Presentat i dirigit per Xavier Morlans.
 00.05-00.30 *Missatge en una ampolla*. Presentat i dirigit per Miquel-Albert Soler i David Ciscar.
 00.30-01.00 *A tot cor* (música coral). Presentat per Joan Casas.
 01.00-01.30 *Cova de country*. Presentat per Rafael Corbí.
 01.30-02.00 Selecció musical
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

- 09.00-09.15 *Informatiu matí*
 el Temps
 Agenda
 12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius*
 13.15, 19.15 *Temps*
 14.00-14.15 *Inf. migdia*
 Recomanació
 20.00-20.15 *Inf. vespre*
 el Temps

Cada dia

- 06.45 *Un bon motiu per viure*
 10.45, 17.45 *Recomanació turística*
 12.45, 18.45 *Agenda*

Dimarts

- 00.00-00.30 *Estels sobre el Principat*

Dimecres

- 00.00-00.30 *La Taula de l'Evangeli*

Dissabte

- 09.00-09.30 *Una setmana més*
 Recomanació
 13.00-13.30 *Església d'Urgell*
 13.30-14.00 *In Corpore Sano*

TELEVISIÓ

Diumenge 8

- 08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).
 realitzador: Javier Santamaria.

09.30 Últimas preguntas

«Los Santos Lugares.»

Les festes de Setmana Santa actualitzen els grans moments de la història de la salvació; Jesús va néixer, va viure, va predicar, va morir i va ressuscitar en uns llocs que anomenem sants. Els pares franciscans custodien aquests llocs que s'han conservat a través dels segles i orienten els pelegrins que hi acudeixen.

10.00 Santa Missa

Diumenge de Rams

Des de la basílica de Sant Pere de Roma, benedicció de Rams, Processó i Eucaristia Solemne, oficiada pel papa Joan Pau II.

Dilluns 9**17.15 Pueblo de Dios**

«La Pasión según Lorca.»

Mitjançant les desfilades bíblico-passionals aquesta ciutat de Múrcia es converteix en la nova Jerusalem on es representa en viu la Història Sagrada. Les *bordadoras del Paso Azul y del Paso Blanco* tenen un paper molt important en aquesta Setmana Santa de Lorca.

Dissabte 7**09.30 Signes dels Temps**

«Consulta sobre el deute extern un any després.»

El 12 de març del 2000 es va celebrar a tot Espanya la consulta sobre la condonació del deute extern als països més pobres.

Entrevista a Gemma Charles, col·laboradora de Justícia i Pau sobre el moment en què es troba la campanya.

Altres temes:

- Presentació de la Passió *Veniu a mi*, del grup de teatre amateur Till-Tall.
- Entrevista als membres de les confraries de Setmana Santa de Girona.
- Història de l'Església, a càrrec de Mn. Ballarín.
- Comentari de l'Evangeli.

(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge a les 00.30 h de la nit pel Canal 33; el diumenge a les 11.40 h del matí pel Canal TVC Internacional; i el diumenge a les 12.35 h de la tarda pel Canal TVC Sat.

Divendres 6

20.30 *Creure avui*. Setmana Santa a la parròquia de la Sagrada Família; presentacions, temps de reflexió i crèdits.

Presenten: Marta Loire i Dolors Fernández. Coordina: Albert Dresaire. El programa repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

a partir de les 21.30, *Paraula i vida*: glos-ses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach. El programa repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

L'últim dijous de mesa partir de les 22.00, *Aquí, tots*

Magazín de notícies, reportatges i comentaris des del punt de vista de l'Església. Es repeteix l'últim divendres de mes a les 14.40 h.

Cada divendres23.00 *Camí de vida*

Recull de notícies i entrevista sobre un tema d'actualitat a càrrec de la Delegació de Mitjans de Comunicació. Presentat per Carles Sánchez.

Canal Berquedà de Televisió

Bona notícia programa quinzenal que s'emet els dijous a les 20.15h, el dissabte (nit) i el diumenge (matí, tarda i nit).

RÀDIO VATICANO (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge, a les 11.00 h, Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30 h *Paraules de vida* (directora: Montse Girbau).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexión matinal*. Cada dia, a les 12.00h, *Angelus*. De dilluns a dijous i el diumenge, a les 15.05h, *El Espejo del Tercer Mundo*. Tots els divendres, a les 15.05h, *El Mirall de l'Església*. De dilluns a dijous, a les 15.30h, *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h, *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santorat*; 14.30h, *Radio de ensanche*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 8.30h *La Palabra*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 10.05h *Iglesia noticia*; 14.30h *Letra y música*; 22.05h *La linterna de la Iglesia*.

COPE/BARCELONA FM (102.0) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexión matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santorat*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 8.30h *La Palabra*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 14.30h *Letra y música*; 15.05h *Espejo del tercer mundo*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Cada dia a les 5.55 del matí: *Buenos días nos dé Dios*. Diumenge a les 06.00 matí, *Frontera*; a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista a Jacint Peraire sobre *La otra cara de la Iglesia*, de Barcelona i de Catalunya; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J. M. Alimbau).

ONDA CÈRO RAMBLA - Diumenge a les 8.00h: *Cartes Dominicals* (FM Barcelona 89.8; Girona 89.9; Tarragona 91.0; Igualada 92.2; Lleida 100.2)

RÀDIO 4 (RNE/Catalunya, FM 100.8) - Diumenge a les 08.05 del matí, *La paraula del cardenal arquebisbe*.

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Diumenge a les 06.00 matí, *Frontera*.

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Dijous a les 20.00h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

Ràdio Desvern

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 19.30h, *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana. (El programa es repeteix el dissabte a les 11.30 del matí.)

RÀDIO MOLINS DE REI

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dimarts a les 17.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Joan-Pere Pulido). (El programa es repeteix el dimarts a les 21.00h).

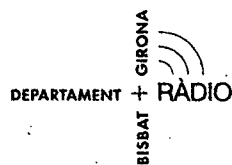
RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

VILASSARÀDIO (FM 98.1) - «L'hora de Mn. Galbany», divendres d'11.45 a 12 del migdia i en directe, i diumenges, de 9 a 9.15 del matí, en redifusió.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

(Programes que edita el Departament de ràdio del bisbat de Girona)

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts. Recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera, així com personatges favorits de la música contemporània: Es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez.

Ràdio Alt Empordà (107.5 FM) dimarts 19.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dimarts 16.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 13.30h. **Ràdio Cap de Creus-Cadaqués** (90.0 FM) dimecres 19.20h. **Ràdio la Vall de les Preses** (107.6 FM) diumenge 14.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dijous 14.30h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) dimecres 21.00h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (92.3 FM) dissabte 17.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) dijous 23.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) divendres 14.30h. **Nota: Ràdio Alt Empordà** (107.5 FM) el repeteix els dimecres a les 15.30h. A l'estiu s'emet per **Ràdio Estel** (Girona 103.4 FM - Maresme 106.6 FM).

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions següents: *La Paraula del bisbe*, a càrrec de Mons. Jaume Camprodon; *Costumari cristià*, per Joan Baburés; *Dels joves als joves*, amb Jordi Reixach; notícies i *El significat de l'Evangeli*, amb Pere Carreras. Presenta Àngel Rodríguez.

L'emeten: **COPE Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h. **Ràdio Alt Empordà** (107.5 FM) divendres 19.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Calella** (107.9 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) dissabte 12.30h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio les Planes** (107.7 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Pineda de Mar** (94.6 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.00h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Sant Joan les Fonts** (107.0 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (92.3 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) diumenge 9.00h.

Ràdio Vilafant (107.3 FM) diumenge 9.30h.

Nota: Ràdio Arenys de Mar (91.2 FM) inclou alguns apartats a les 9.45 dins del programa parroquial local.

LA COVA DEL COUNTRY programa setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs al country cristià, gospel blanc i country en general. Presenta: Rafel Corbí.

L'emeten: **Ràdio Alt Empordà** (107.5 FM) dimarts 19.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dimarts 16.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 13.00h. **Ràdio Cap de Creus-Cadaqués** (90.0 FM) dimarts 19.20h. **Ràdio L'Estel** (Girona 103.4 FM-Maresme 106.6 FM) dilluns 01.00h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 15.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dilluns 14.30h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) dijous 22.00h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (92.3 FM) dissabte 15.00h.

Nota: Ràdio Vilafant (107.3 FM) l'inclourà properament en la seva programació. **Ràdio Alt Empordà** (107.5 FM) repeteix el programa els dimecres a les 15.30. Al bisbat de Vic es pot escoltar per **La Veu Ràdio de Sant Joan de les Abadesses** (107.4 FM) quinzenalment els dijous a les 19.30h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai setmanal de 5 minuts presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten: **Ona Girona** (95.1 FM) divendres 19.55h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès-Cassà** (103.1 FM) dissabte 19.55h.

Nota: també s'inclou en els programes parroquials locals de Llagostera Ràdio (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h. **R.Dos.84-Hostalric** (105.6 FM) *Antena familiar* dissabte 14.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h.

PUNT DE TROBADA magazín setmanal d'una hora de durada que analitza els temes d'actualitat de l'Església de Girona amb entrevistes i tertúlies. Dirigeix i presenta: Carles Sánchez. L'emet: **COPE Figueres** (1269 AM), divendres 15.05h.

RÀDIO ESTEL GIRONA (103.4 FM) emissora del bisbat de Girona integrada a la Cadena Estel, de la xarxa d'emissores de l'Església catalana. Al Maresme, a part del 103.4 FM, es pot sintonitzar també pel 106.6 FM (Ràdio Estel Barcelona).

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten: **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM) diumenge 11.00h. **Catalunya Música (Maresme)** (101.6 FM i 99.1 FM) diumenge 11.00h. **COPE Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Estel** (Girona 103.4 FM-Maresme 106.6 FM) diumenge 18.45h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (92.3 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.30h. **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (801 AM i 93.3 FM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM i 88.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès (Cassà) de la Selva** (103.1 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Diumenge a les 09.45h *Església és notícia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Diumenge a les 10.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.55h *La paraula del bisbe*. Cada primer divendres de mes (o segon, si el primer és festiu) de 20.00 a 21.00 *Càritas a la ràdio*.

RÀDIO CARDONA (FM 107.2) - Divendres a les 19.00h *Antena parroquial*.

RÀDIO SÚRIA (FM 107.8) - Primer i tercer dissabte de mes, a les 13.30h, *La veu de la parròquia*.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30h *Conversa del bisbe de Solsona*.

RÀDIO ESTEL SOLSONA (FM 104.4) - Programació de la Cadena Estel.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

Emissions d'una hora:

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) divendres 15.00h.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Tarragona Ràdio** (102.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 9.00h.

Emissions de 15 minuts:

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) diumenge 9.45h. **Cadena Cope Tarragona** (93.5 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Falset** (107.6 FM) diumenge 12.45h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.30h.

Emissions de 5 minuts:

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

L'emeten **Ràdio Banyeres** (107 FM) dissabte 14.00h. **RNE Tarragona** (88.8 FM) divendres 16.10h. **RNE Tarragona** (855 OM) divendres 16.10h. **Ràdio Reus-SER** (1.026 OM) diumenge 15.15h. **Ràdio SER Tarragona** (96.2 FM) diumenge 15.15h. (Connexió de **Ràdio Móra d'Ebre-SER**) (87.6 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Ebre-SER** (101.9 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Valls** (103.2 FM) diumenge 9.03h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Cambrils** (90.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio El Morell** (98.3 FM) dilluns 21.00h. **Ràdio La Canonja** (102.3 FM) divendres entre les 20.00 i les 22.00h. **RTV La Selva** (105.8 FM) dissabte 9.45h. **Ràdio La Vilella Alta** (107.3 FM) dissabte 12.00h. i diumenge 13.00h. **Ràdio Montblanc** (107.0 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (107.5 FM) dissabte entre les 13.00 i les 14.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 14.00h. **Punt 6 Ràdio Reus** (104.0 FM) divendres entre les 21.00h. i les 22.00h. **L'Espluga-FM Ràdio** diumenge 14.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

PARAULES DE VIDA: pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. L'emeten: **Ràdio Batea**, **La Cala Ràdio** (Ametlla de Mar), **Ràdio Flix**, **Cadena SER**, **Ràdio Joventut**, **Ràdio Els Ports**, **Ràdio Ràpita**, **Ràdio Ebre-SER**, **Ràdio Nueva**, **Ràdio Delta**, **Ràdio Gandesa**, **Ràdio Hospitalet**, **Cadena SER**, **Onda Cero Ràdio**, **Ràdio Ulldecona**.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'Evangeli del diumenge, etc.

RÀDIO DELTA (FM 107.6) - Dimecres a les 15.00h *La veu de les parròquies*, que conté les seccions Notícies de les parròquies, Paraules de vida, Notícies de l'Església, reportatges i entrevistes, ONG voluntariat i comentari de l'Evangeli.

RÀDIO ULLDECONA (FM 95.0) - Diumenge de 9.05 a 9.30h *Amb la força de l'amor*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0). (programació en la pàgina anterior.)

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - Diumenges i festius a les 09.00h: Santa Missa.

RÀDIO PIRINEUS (Puigcerdà 89.8) - Diumenges de 8.45 a 9.00: Informatiu parroquial.

Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.

Adreceu-vos a Rosa Peraire - Tel. 934 905 988 - Fax 934 902 035

SETMANA SANTA

● **PÀGINES DE LA PASSIÓ.**— Els dies 7, a les 22.00, i 8 d'abril, a les 20.00, escenificació de la Passió, mort i Resurrecció de Jesús, que enguany arriba a la dotzena representació. L'escenificació té com a marc l'interior de l'església parroquial de Sant Bartomeu d'Albinyana. Més informació: tel. 977 687 825.

● **PASTORAL DEL SORD.**— Rams, dissabte a les 18.30, benedicció de rams i missa; **Dijous Sant**, a les 17.30, missa de la Cena del Senyor; **Divendres Sant**, a les 12.30, la Passió del Senyor; **Dissabte Sant**, a les 19.00, celebració pasqual i missa. Parròquia de Santa Teresina de l'Infant Jesús, Via Augusta, 68 - Barcelona.

● **MONESTIR DE SANT MATIES. MONGES JERÒNIMES (BARCELONA).**— **Diumenge de Rams**, a les 11.00, benedicció de rams, processó i celebració de l'eucaristia; a les 19.00, vespres; **Dijous Sant**, a les 19.00, missa del Sant Sopar del Senyor; a les 22.45, completes; a les 23.00, hora santa; **Divendres Sant**, a les 8.30, laudes; a les 9.45, tèrcia; a les 11.00, ofici de lectura; a les 13.45, sexta; a les 15.00, nona; a les 17.00, solemne acció litúrgica de la Passió del Senyor; a les 21.15, completes; **Dissabte Sant**, a les 8.30, laudes; a les 9.45, tèrcia; a les 11.00, ofici de lectura; a les 13.45, sexta; a les 19.00, vespres; a les 23.00, solemne Vetlla Pasqual; **Diumenge de Resurrecció**, a les 8.30, laudes; a les 10.40, tèrcia i eucaristia; a les 19.00, vespres.

● **CATEDRAL DE GIRONA.**— **Diumenge de**

Rams, a les 11.00, benedicció de rams a la plaça dels Apòstols, seguida de la concelebració de l'eucaristia; **Dimarts Sant**, a les 17.00, missa crismal; **Dijous Sant**, a les 19.00, missa vespertina de la Cena del Senyor; **Divendres Sant**, a les 19.00, celebració de la Passió del Senyor; a les 20.00, processó; **Dissabte Sant**, a les 23.00, Vetlla Pasqual; **Diumenge de Resurrecció**, a les 11.00, missa pasqual concelebrada i presidida pel senyor bisbe. Benedicció papal.

● **SANT VICENÇ DELS HORTS.**— L'acte sacramental es fa el **Dimarts Sant** a les 21.30, i el **Divendres Sant**, a les 18.45. Se celebra a l'interior de l'església i consta de dotze escenes de la Passió de Crist, acompanyades pels salms originals del mestre i compositor Antoni Casasamper. El **Divendres Sant** s'organitza tot seguit la Processó de la Penitència, que passarà pels principals carrers del poble. Més informació: tel. 936 561 551.

● **COMUNITAT MONÀSTICA DEL MAS BLANC.**— **Dijous Sant**, a les 19.00, celebració de la Cena del Senyor; a les 22.00, vetlla de pregària; **Divendres Sant**, a les 7.00, ofici de lectures; a les 9.00, laudes; a les 13.45, pregària del migdia; a les 18.00, celebració de la Passió del Senyor; a les 21.45, completes; **Dissabte Sant**, a les 7.00, ofici de lectures; a les 9.00, laudes; a les 13.45, pregària del migdia; a les 19.15, vespres; a les 22.30, Vetlla Pasqual; **Diumenge de Resurrecció**, a les 9.00, laudes; a les 13.45, pregària del migdia; a les 19.15,

vespres; a les 21.45, completes; **Dilluns de Pasqua**, a les 7.00, matines; a les 8.30, laudes i celebració; a les 19.15, vespres, i a les 21.45, completes.

● **PASQUA JUVENIL.**— Els Missioners Esperitans (congregació del Sant Esperit) celebren del **12 al 15 d'abril** la Pasqua Juvenil Missionera a Castrillo de la Vega (Burgos) amb joves drogodepenents que, en comunitat terapèutica, fan un procés de rehabilitació i inserció social. Més informació: tel. 917 332 280 (Javier Blanco).

● **VIA CRUCIS A LA RAMBLA CATALUNYA (BARCELONA).**— **Divendres Sant**, a les 10.30, viacrucis *Camí de pregària al cor de la ciutat*, organitzat per les parròquies de Sant Ramon de Penyaforat i de la Mare de Déu dels Àngels. Començarà a la parròquia de Sant Ramon i seguirà el recorregut per la Rambla Catalunya i carrer València fins a arribar a la parròquia de la Mare de Déu dels Àngels. Per a més informació: Mn. J. M. Turull (tel. 656 336 456), parròquia de Sant Ramon de Penyaforat (tel. 932 150 237) i parròquia Mare de Déu dels Àngels (tel. 932 152 730).

● **PASQUA EN RITUS BIZANTÍ.**— Celebració de la Pasqua en ritus bizantí ucraïnès a la capella de la Mare de Déu de l'Esperança (al costat de Sant Just i Pastor) el **Diumenge de Resurrecció**, a les 10.00. Ofici matinal de resurrecció i litúrgia de sant Joan Crisòstom. La litúrgia se celebra també cada tercer diumenge de mes, excepte a l'estiu.

SETMANA SANTA A LA CONCEPCIÓ

Aragó, 299 - Barcelona

✓ DIUMENGE DE RAMS

11 h. Benedicció de rams, processó pel claustre i Missa (servei de guarderia)
13 h. Benedicció de rams a la plaça de l'església i Missa (servei de guarderia)
19 h. Vespres cantades

✓ DIJOUS SANT

19 h Música sacra. Concert vocal. Octet de la coral Fòrum Vocal
19.30 Missa de la Cena del Senyor (polifonia i solistes)

✓ DIVENDRES SANT

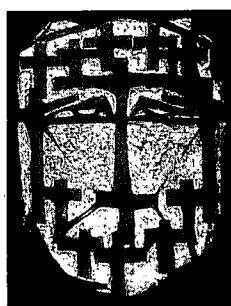
8 h Ofici de tenebres i Laudes
12 h Celebració de la Passió del Senyor. Predicarà l'homilia monsenyor Joan E. Jarque.
Hi participarà el Cos de Portants del Sant Crist de Vilassar de Mar
Col·lecta pels Sants Llocs de Jerusalem

✓ DISSABTE SANT

21 h Vetlla pasqual i celebració de la Resurrecció del Senyor

✓ DIUMENGE DE PASQUA

11.30 Missa solemne del dia de Pasqua
19 h Vespres solemnes amb processó a les fonts baptismals

LA PASSIÓ DE REUS

**El Natzarè
Camí del Calvari**

Direcció: Josep Maria Llop i Cabré

TEATRE FORTUNY DE REUS

Dia 7 d'abril de 2001 a les 21 h.
Dia 8 d'abril de 2001 a les 18 h.

Venda anticipada: pels terminals de ServiCaixa
Taquilla del teatre de dilluns a divendres, matins de 12 h a 14 h i de 18 h a 20 h i una hora i mitja abans de començar l'espectacle

Per telèfon: servei permanent les 24 h, telèfon 902 332 211
De 12 h a 14 h i de 18 h a 20 h, telèfon 977 315 730

LES CINC VIRTUTS PERMANENTS (WUCHANG)

日 仁 義 禮 智 信
此 五 常 不 容 紊

La bondat, la justícia, el sentit ritual, el discerniment i la sinceritat; aquestes cinc virtuts permanents no s'han de confondre.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

«Rincón del Silencio»
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 562 444

CONVIVÈNCIES AMB PETER YANG

Del 27 d'abril al 2 de maig a Miraflores de la Sierra (Madrid).

Des del carrer

Volen viure la Pasqua, però la volen viure en família. Pilar Ferriz i Joan Oñate són un matrimoni amarat per l'esperit marista que des de fa quatre anys participen juntament amb els seus tres fills d'una proposta ben innovadora, la Pasqua familiar. És una celebració més íntima, pensada per a grans i petits, en un ambient que convida al recolliment i que fa possible arribar als més joves sense renunciar a res. S'adapta la litúrgia, la pregària, les dinàmiques, tot per aconseguir que pares i fills visquin una experiència de fe especialment intensa. La Pasqua familiar d'enguany reunirà unes 100 persones a

una casa de colònies de la Pobla de Lillet. Prop de 20 famílies tornaran a viure el gran misteri cristià en un entorn pensat per i per a famílies. Amb molta creativitat, sense clisés, reivindicant amb el seu testimoni la vivència cristiana en el si de la família. Qui ho desitgi encara és a temps de participar-hi, podeu trucar al tel. 934 221 115.

Joan Oñate i Pilar Ferriz són organitzadors de la Pasqua familiar dels maristes

«La Pasqua familiar és una vivència amable, divertida i molt experiencial de la fe»

—Què és la Pasqua familiar?

—És una Pasqua celebrada en família, amb ritmes, dinàmiques i ambients perquè tots els membres de la família es puguin trobar a gust, els nens, els joves i els grans. A diferència de pasqües de grans intentem fer una cosa molt dinàmica, molt viva i on hi hagi moments per a tot. Un dels reptes, però, és no fer una Pasqua de nens, sinó una Pasqua familiar.

—Per què us vau engrescar en aquesta «aventura pasqual»?

—Nosaltres havíem viscut molts anys la Pasqua Jove de les Avellanes i ja després, amb els nostres fills, hi havíem tornat, però ens vam adonar que celebracions de tres hores, per maques que siguin, no són per a nens. Vam pensar, aleshores, que no ha de ser renunciàble viure la Pasqua intensament i viure-la en família, amb els nens, i amb les necessitats que això comporta. Juntament amb altres famílies que ens coneixíem, vam decidir posar en marxa aquesta experiència, igual de viva i profunda, però adaptada a la nostra realitat actual. Ens sentim hereus de les Avellanes, però

hem hagut de renovar les dinàmiques per adaptar-les a les diferents edats dels nens.

—Com aconseguiu aquesta «adaptació»?

—Una de les coses importants és tenir un ambient propi, i per això escollim llocs que permetin un cert recolliment. L'altra és ser molt innovadors en la litúrgia, en consonància amb l'entorn, amb cants, intervencions i on els nens es trobin còmodes i puguin viure un sentiment de descoberta, de sorpresa i d'alliberament. La clau és la creativitat, amb dinàmiques, amb diversió, encara que tot ben motivat i pensat.

—Motiveu fàcilment els vostres fills per viure la Pasqua familiar?

—Ens resulta molt més difícil portar-los a la parròquia cada diumenge. Per a ells, la Pasqua familiar és una sorpresa, ho viuen de manera nova i els fa molta il·lusió.

—Quin tema treballareu enguany?

—Aquest any el lema és «Obre't i escampa-ho». Cada família haurà de portar una capsa, que representa la seva vida, i que es troba mig plena de les

seves coses i mig buida per rebre coses dels altres. Es tractarà, doncs, de buidar i omplir, d'enriquir-nos entre tots i de compartir experiències.

—Trobeu una mica a faltar dins l'Església experiències que permetin viure la fe en família?

—Nosaltres, com a pares, trobem greus dificultats per viure la fe en família. Creiem que les celebracions no estan dissenyades per a nens i quan vam començar aquest camí vam intentar comprar llibres, preguntar a la gent, però ens ho hem hagut de fer gairebé tot nosaltres.

—Sembla també una bona manera de combatre la crisi de la família...

—En l'àmbit que ens envolta no trobes famílies que visquin la fe. A la Pasqua familiar, però, els nens veuen que hi ha altres famílies que tenen fe i ja no se senten tan estranys. Alhora és una manera de fer amable, divertida i molt experiencial la fe. L'últim dia de Pasqua sortim ben il·lusionats, amb ganes de portar-ho a les parròquies, a les comunitats, i revitalitzar-les una mica.

Samuel Gutiérrez

La falsedat

De tant en tant surten als mitjans de comunicació notícies sobre plagis d'obres literàries. Sovint els fan persones no gaire avesades a escriure i que per publicar el seu primer treball fan servir vies poc honestes. A vegades, però, els plagiadors són escriptors de pes que, refiats del seu èxit, opten per la solució fàcil de copiar la feina dels altres.

En tots els casos, però, hi trobem un punt coincident: l'engany descarat per treure'n profit. La mentida, doncs, és una eina temptadora, permet arribar lluny. Quan és descoberta provoca sorpresa i desconcert entre els lectors, i una indignació general. Llavors es fa evident que tot ha estat una presa de pèl. Quan es coneixen aquests casos un es pregunta si el plagi no deu ser una manera de treballar més estesa del que creiem; que potser tan sols en descobrim quatre. Sigui així o no, ja està ben demostrat que hi ha gent que no té ni el més mínim remordiment a l'hora d'anunciar un llibre copiat com la seva darrera creació. I el més greu és justament això, que no senten vergonya per la falsedat en què fonamenten no només la seva obra, sinó també la seva vida.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Quin naixement?

De tant en tant a algú li ve la idea d'instituir una mena de bateig civil. Fa temps va ser un alcalde d'Alella. Després, una regidora barcelonina... Vol-drien poder comptar amb un ritu o una festa que permetés de celebrar socialment el naixement d'un nen o d'una nena, al marge del baptisme cristià. Sigui quin sigui finalment l'èxit d'aquesta iniciativa —de moment, més aviat escàs— els comentaris que solen derivar-se'n donen una visió inexacta del nostre primer sagrament: en parlen com si consistís simplement a celebrar el naixement d'un infant. I no és així.

D'aquí a pocs dies, la nit o el dia de Pasqua, els fidels catòlics ens trobarem per celebrar la resurrecció de Jesús. Aleshores, en el marc joios d'una litúrgia que ens fa gaudir dels signes de la llum i de l'aigua, pensarem en el nostre baptisme.

Com? Recordant el dia que vam néixer? No. El que farem serà renovar el nostre compromís baptismal, tot acollint de bell nou la gràcia de Déu i el goig de la salvació. Un compromís i una gràcia que a molts van arribar-nos arran del nostre naixement, però que d'altres van atènyer quan ja eren grans. En tots dos casos, el Baptisme ens va ser un nou naixement. Aquell del qual ja parlava Jesús a Nicodem quan li deia: «Cal que nasqueu de dalt» (Jn 3,7).

Acaba de sortir el directori dels sagraments de la iniciació cristiana per a les diòcesis de Catalunya, d'acord amb la resolució 67 del Concili Provincial Tarraconense. Ja des de les primeres planes preveu el baptisme dels infants, el dels nois i noies en edat catequètica (fins als 16 anys) i el dels adults. Tots tres requereixen, de manera diferent, la més acurada preparació. En el primer hi apareix singularment la gratuïtat del do de Déu: l'infant no pot aportar res, només pot rebre. Els pares, els padrins i la comunitat es fan responsables de fer créixer aquesta llavor. Però l'evolució de la nostra societat fa preveure que els baptismes d'adults —i, per tant, els catecumenats— cada vegada seran més. A París, per posar un exemple, cada any, la nit de Pasqua, reben el Baptisme uns quants centenars de catecúmens, mentre només el 25% dels nadons són batejats.

Tot plegat ens ha d'ajudar a discernir el veritable sentit del Baptisme. És natural que quan té lloc tot just després de néixer s'acompanyi d'un sentiment de joia familiar i d'una pregària d'acció de gràcies pel do de la vida. Però ni va necessàriament lligat a la infantesa ni és una manera de celebrar el naixement humà. És el bany d'un naixement per l'aigua i l'Esperit Sant.

Ara mateix

Rauxa